

SAVONIA

ammattikorkeakoulu

OPINNÄYTETYÖ - AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO
MATKAILU-, RAVITSEMIS- JA TALOUSALA

MAAILMAN NÄKEMINEN JA UUDENLAISET KOKEMUKSET VETÄVÄT OPISKELIJOITA MAAILMALLE

Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijoiden näkökulmia kansainvälisestä opiskelijaliikkuvuudesta

TEKIJÄT Jonna Sahlström
 Atte Siponen

Koulutusala Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	
Tutkinto-ohjelma Matkailu- ja ravitsemisalalan tutkinto-ohjelma	
Työn tekijät Jonna Sahlström, Atte Siponen	
Työn nimi MAAILMAN NÄKEMINEN JA UUDENLAISET KOKEMUKSET VETÄVÄT OPISKELIJOITA MAAILMALLE	
Päiväys 5.12.2024	Sivumäärä/Liitteet 71/2
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani Savonia-ammattikorkeakoulu	
Tiivistelmä <p>Opiskelijoiden kansainvälistymisen merkitystä ei voi korostaa liikaa. Opiskelijan kansainvälistyessä, avaa hän uusia ovia itselleen ja omalle uralleen. Vaikka opiskelijalla ei olisi aikomuksia työskennellä ulkomailla, on ulkomaan liikkuvuusjaksoista saatu elämäkokemus ja tieto korvaamatonta. Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää Savonia-ammattikorkeakoulun 1.–3. vuosikurssien opiskelijoiden mielipiteitä ja suhtautumista kansainväliseen opiskelijaliikkuvuuteen. Tärkeimpänä nähtiin selvittää mitkä tekijät näyttäytyvät opiskelijoille syynä lähteä liikkuvuusjaksoille ja mitkä tekijät puolestaan näyttäytyvät opiskelijoille mahdollisina esteinä osallistumiselle.</p> <p>Opinnäytetyössä hyödynnettiin kahta eri aineistonkeruumenetelmää: kvantitatiivista kyselylomaketta ja kvalitatiivisia teemahaastatteluita. Kyselylomakkeella pyrittiin keräämään mahdollisimman yleistettävää tietoa kohdejoukosta. Kyselylomake jaettiin kohdejoukolle sähköpostitse ja siihen vastasi yhteensä 842 opiskelijaa. Haastatteluilla puolestaan pyrittiin pääsemään lähemmäksi tutkittavia ja kuulemaan opiskelijoiden henkilökohtaisia kokemuksia. Haastatteluihin osallistui yhteensä kuusi opiskelijaa.</p> <p>Tutkimuksen tulokset osoittivat Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijoiden yleistä tyytyväisyyttä koulun liikkuvuustarjontaa kohtaan. Isoimmat syyt liikkuvuusjaksoille lähtemiselle oli maailman näkeminen ja uudenlaiset kokemukset. Suurimmat esteet liittyivät vastaajien mielestä taloudellisiin syihin ja omaan elämäntilanteeseen. Kvantitatiivisen kyselyn tuloksia tuki kvalitatiiviset haastattelut, joissa nousi ilmi samankaltaisia tekijöitä. Kun tutkimuksen tuloksia verrattiin edellisiin tutkimuksiin Suomen laajuisesta opiskelijaliikkuvuudesta, voitiin tutkimusten väliltä löytää samankaltaisuuksia ja eroavaisuuksia. Kvantitatiivisen kyselyn vastausprosentiksi saatiin 18,7 %. Tutkimuksella saatiin siis hyvä kuva kohderyhmän mielipiteistä liikkuvuusjaksoja kohtaan, mutta tulosta ei voida yleistää koko kohderyhmään. Kvalitatiivisten haastatteluiden saturaatiopiste saavutettiin, jolloin tutkimuksen kannalta saavutettu tieto oli riittävä tukemaan kvantitatiivista kyselyä.</p>	
Avainsanat Kansainvälisyys, Opiskelijaliikkuvuus, Vaihto-opiskelu, Harjoittelu ulkomailla	

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	5
2	KANSAINVÄLISYYS OPINNOISSA	6
2.1	Opiskelijaliikkuvuus	6
2.2	Liikkuvuusmuodot ja ohjelmat	6
2.2.1	Erasmus+	7
2.2.2	EU4DUAL	13
2.2.3	North2North	13
2.2.4	Nordplus	14
2.2.5	Savonia-ammattikorkeakoulun kahdenväliset kohteet ja Freemover -liikkuvuus.....	15
2.3	Suomesta lähtevä kansainvälinen opiskelijaliikkuvuus	16
2.4	Kansainvälisen opiskelijaliikkuvuuden vetovoimatekijät	18
2.5	Kansainvälisen opiskelijaliikkuvuuden esteet	20
3	SAVONIA-AMMATTIKORKEAKOULUN KANSAINVÄLINEN TOIMINTA	25
3.1	Savonia-ammattikorkeakoulu	25
3.2	Lähtevä opiskelijaliikkuvuus	26
3.2.1	Opiskelijaliikkuvuuden edellytykset	28
3.2.2	Yhteistyökorkeakoulut.....	30
4	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	33
4.1	Tutkimusmenetelmät.....	33
4.2	Kohderyhmä	35
4.3	Aineistonkeruumenetelmät	36
4.4	Tutkimuksen luotettavuus ja eettisyys	37
5	TUTKIMUKSEN TULOKSET	40
5.1	Määrällinen tutkimus	40
5.1.1	Vastaajien taustatietoja.....	40
5.1.2	Kiinnostus kansainvälisiä liikkuvuusjaksoja kohtaan.....	43
5.1.3	Kiinnostus eri liikkuvuusjaksoja kohtaan	45
5.1.4	Mieluisimmat kohdemaat.....	45
5.1.5	Kansainvälisten liikkuvuusjaksojen vetovoimatekijät.....	47
5.1.6	Tyytyväisyys kansainväliseen liikkuvuustarjontaan	49
5.1.7	Esteitä kansainvälisille liikkuvuusjaksoille osallistumiselle.....	50

5.2	Laadullinen tutkimus	53
5.2.1	Kulttuuri.....	54
5.2.2	Sosiaaliset tekijät.....	55
5.2.3	Henkilökohtaiset valmiudet.....	56
5.2.4	Ulkoiset tekijät	58
6	YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET	60
6.1	Yhteenveto.....	60
6.2	Johtopäätökset	63
7	POHDINTA.....	66
	LÄHTEET	68
	LIITE 1: KYSELYLOMAKE.....	72
	LIITE 2: HAASTATTELURUNKO	80

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on selvittää Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijoiden mielipiteitä ja näkemyksiä kansainvälisestä opiskelijaliikkuvuudesta. Opinnäytetyössä halutaan selvittää mitkä tekijät vaikuttavat Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijoiden osallistumiseen kansainvälisiin liikkuvuusohjelmiin, ja mitkä tekijät puolestaan näyttävät esteenä liikkuvuusjaksoille osallistumisessa. Opinnäytetyön tarkoituksena on myös selvittää, mitkä liikkuvuusohjelmat ja kohteet näyttävät Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijoille vetovoimaisimpina. Opinnäytetyössä kartoitetaan myös yleistä tyytyväisyyttä Savonia-ammattikorkeakoulun kansainväliseen liikkuvuustarjontaan, sekä sen toimivuuteen. Tutkimusmenetelmänä käytettiin sekä kvantitatiivista että kvalitatiivista aineistonkeruumenetelmää.

Opinnäytetyön toimeksiantajana toimii Savonia-ammattikorkeakoulun kansainväliset palvelut. Kansainväliset palvelut tilasivat tämän opinnäytetyön saadakseen uutta tietoa opiskelijoiden suhtautumisesta kansainvälisiin liikkuvuusjaksoihin. Opinnäytetyön aiheeseen päädyttiin, sillä opinnäytetyön tekijät olivat kummatkin kiinnostuneita opiskelijaliikkuvuudesta ja käyneet myös itse kansainvälisillä liikkuvuusjaksoilla ulkomailla. Tekijät kokivat aiheen tärkeäksi ja heidän omaa osaamistaan kehittäväksi. Aihetta ei ollut myöskään tutkittu aikaisemmin Savonia-ammattikorkeakoulun tasolla, joten aihe nähtiin tarpeelliseksi. Aihe myös koettiin hyödylliseksi, sillä opinnäytetyön valmistumisen jälkeen Savonia-ammattikorkeakoulun kansainväliset palvelut voivat halutessaan kehittää toimintaansa opinnäytetyön tulosten pohjalta. Tutkimus hyödyttää myös opiskelijoita, sillä tutkimuksen kautta on mahdollista saada uutta tietoa tekijöistä, jotka vaikuttavat opiskelijoiden päätökseen siitä, osallistuvatko he liikkuvuusjaksoille vai eivät. Uuden tiedon hankkiminen antaa mahdollisuuden kehittää opiskelijaliikkuvuus prosessia niin, että se vaikuttaisi vetovoimaisemmalta vaihtoehdolta yhä useammalle opiskelijalle tulevaisuudessa.

Opiskelijoiden kansainvälistymisen merkitystä ei voi korostaa liikaa. Kun opiskelija kansainvälistyy, avaa hän uusia ovia itselleen ja omalle uralleen. Vaikka opiskelijalla ei olisi aikomuksia työskennellä ulkomailla, on ulkomaan liikkuvuusjaksoista saatu elämäkokemus ja tieto korvaamatonta. Kansainvälisyys näkyy nykypäivänä kaikkialla, eikä globalisaatioilta voi pysyä piilossa. Kansainvälisyyden merkitys suomalaisissa yrityksissä on suuri, mikä myös korostaa kansainvälistymisen tärkeyttä. Suomalaisilla yrityksillä on kansainvälisiä asiakkaita, kuin myös kansainvälisiä työntekijöitä. Muiden kulttuurien kohtaaminen on nykypäivää ja niiden arvostaminen sekä ymmärtäminen ovatkin yksiä tärkeimpiä taitoja maailman kansainvälistyessä sekä ihmisten toimiessa kansainvälisissä yhteisöissä. Maailman avartumisen lisäksi opiskelija saa myös tärkeää oman alan näkemystä siitä, miten asiat tehdään muualla ja omaksuu uusia näkökulmia sekä uusia ideoita, jotka voivat hyödyttää opiskelijan opintoja. Näiden teemojen myötä aihe nähtiin sopivaksi opinnäytetyöhön.

2 KANSAINVÄLISYYS OPINNOISSA

2.1 Opiskelijaliikkuvuus

Opiskelijaliikkuvuus on toimintaa, jossa opiskelija opiskelee sovitun ajan jossain muussa koulutusyksikössä kuin omassaan, joko kotimaassaan tai ulkomailla. Tässä opinnäytetyössä tullaan käsittelemään ulkomaille suuntautuvaa opiskelijaliikkuvuutta eli kansainvälistä opiskelijaliikkuvuutta.

Opiskelijaliikkuvuuden kesto riippuu usein opiskelijasta, sekä koulujen tekemistä yhteisistä sopimuksista, joihin opiskelijaliikkuvuus perustuu. Näiden sopimusten myötä opiskelijaliikkuvuus on yleisesti maksutonta opiskelijalle.

Opiskelijaliikkuvuuden kestot jaetaan usein kahteen kategoriaan: Pitkäkestoisiin (kaikki vähintään 90 päivän kestoiset liikkuvuusjaksot, näihin kuuluu vaihto-opiskelu ja työharjoittelu) ja lyhytkestoisiin (vähintään 1 viikon kestoiset, sekä kaikki alle 90 päivän kestoiset liikkuvuusjaksot esim. intensiivikurssit). Opiskelijaliikkuvuuden aikana opiskelija pysyy oman korkeakoulunsa opiskelijana, ja yhteistyökorkeakoulussa kerrytetyt opintopisteet luetaan täysimääräisesti opiskelijan omassa korkeakoulussa suoritettavaan tutkintoon. (Korkeakoulujen tietomalli 2013.)

Vuonna 2017 laadituissa korkeakoulujen kansainvälisyyden edistämisen linjauksissa Opetus- ja kulttuuriministeriö asetti suomalaisten korkeakoulujen kansainvälisyyden tavoitetasoksi vuodelle 2025, että kansainvälisyysosaaminen olisi sisäänrakennettu ja mahdollistettu kaikkiin korkeakoulututkintoihin ulkomaanjaksojen tai kotikansainvälistymisen kautta. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2020.)

2.2 Liikkuvuusmuodot ja ohjelmat

Savonia-ammattikorkeakoulu tekee yhteistyötä kansainvälisten kumppaneidensa kanssa yli 30 eri maassa koulutuksen saralla (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon a). Aktiivinen yhteistyö ja kahdenväliset sopimukset kansainvälisten koulutukseen liittyvien kehitysohjelmien ja hankkeiden kanssa mahdollistaa opiskelijoiden helpon ja edullisen korkeakoululiikkuvuuden. Esimerkiksi Pohjoismaissa ja Baltiassa opiskelijoiden liikkuvuutta rahoitetaan sekä Nordplus- että Erasmus+-ohjelmien avulla.

Opiskelu Savonia-ammattikorkeakoulun partnerikouluissa on Savonia-ammattikorkeakoulun tutkinto-opiskelijoille maksutonta liikkuvuusohjelmasta riippumatta. Jokaiselle tarjottava apuraha yhdistettynä opiskelijan saamaan kiinteänä pysyvään opintotukeen yleensä kattaa liikkuvuuden kustannukset. Matka-, majoitus- ja elinkustannukset ovat tyypillisesti kuitenkin omakustanteisia opiskelijalle. Opiskelijan tulee myös maksaa mahdolliset oleskeluluvat ja viisumit omakustanteisesti. Opiskelija voi hakea Kelan asumislisää, sekä saada korotettua opintolainaa ulkomaan liikkuvuusjaksonsa ajaksi. (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b.)

2.2.1 Erasmus+

Erasmus+ on Euroopan Unionin luoma koulutus- ja urheilualan rahoitusohjelma, joka tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia yksilöille ja yhteisöille (European Commission julkaisuaika tuntematon). Erasmus+ ohjelman ensisijainen kohderyhmä on yksilöt kuten opiskelijat, harjoittelijat, oppisopimusopiskelijat, koulujet oppilaat, aikuisopiskelijat, nuoret, vapaaehtoistyöntekijät, korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten opettajat, kouluttajat, nuorisotyöntekijät sekä koulutus- ja nuorisoalan organisaatioiden asiantuntijat. (European Commission 2017, 20).

Erasmus+ ohjelman toteuttamisesta vastaa Euroopan komissio, joka hallinnoi määrärahoja ja asettaa tavoitteita, painopisteitä ja arviointiperusteita ohjelmakauden aikana. Euroopan komissio seuraa Erasmus+ ohjelman toteuttamista, jatkotoimia ja arviointia, sekä on kokonaisvastuussa ohjelmaa kansallisella tasolla toimeenpanevien hallintorakenteiden koordinoinnista ja valvonnasta. (European Commission 2017, 14.)

Erasmus+ rahoitusohjelman tavoitteena on tukea ja vahvistaa Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria, toteuttaa EU:n nuorisostrategiaa sekä kehittää urheilun eurooppalaista ulottuvuutta (European Commission julkaisuaika tuntematon). Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari syntyi vuonna 2017 Euroopan komission toimesta. Pilarin tavoitteena on saada aikaan uusia ja entistä edistyneempiä sosiaalisia oikeuksia EU:n jäsenmaiden kansalaisille. Vuoteen 2030 mennessä pilarin tavoitteena on saavuttaa yhdenvertaiset mahdollisuudet, pääsy työmarkkinoille, oikeudenmukaiset työolot, inkluusio, sosiaalinen suojeleminen sekä kaikkien mukaan ottaminen. (EAPN Finland julkaisuaika tuntematon.) Euroopan unionin laatima EU:n nuorisostrategia tukee nuorten demokraattista, kansallista sekä yhteiskunnallista osallistumista. Strategiassa keskitytään osallistamiseen, yhteyksien luomiseen sekä nuorten vaikutusmahdollisuuksien parantamiseen. (Euroopan Unioni julkaisuaika tuntematon.) Saavuttaakseen tavoitteensa, Erasmus+ ohjelman rakenne koostuu kolmesta avaintoimesta:

Avaintoimi 1: Henkilöiden liikkuvuus

Avaintoimi 2: Innovointia ja hyvien käytäntöjen vaihtoa edistävä yhteistyö

Avaintoimi 3: Poliitiikan uudistamisen tuki

Ensimmäinen avaintoimi tukee opiskelijoiden, sekä henkilöstön liikkuvuutta. Näihin kuuluu opiskelijat, harjoittelijat, nuoret, vapaaehtoispalveluihin osallistuvat, korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten opettajat ja kouluttajat sekä nuorisotyöntekijät ja kansalaisjärjestöjen henkilöstö. Erasmus+ ohjelma tarjoaa heille mahdollisuuksia saada oppimiskokemuksia sekä/tai ammatillista kokemusta ulkomailla. (European Commission 2017, 11.) Erasmus+ tarjoaa opiskelijoille, jotka ovat kirjoilla Erasmus+ ohjelmaan osallistuvassa korkeakoulussa, mahdollisuuden opiskella tai suorittaa työharjoittelu ulkomailla. Tämä perustuu korkeakoulujen, sekä Erasmus+ ohjelman välisiin yhteisiin sopimuksiin. Erasmus+ ohjelma tukee korkeakouluopiskelijoita ulkomaan liikkuvuusjakson aikana taloudellisesti Erasmus+ ohjelmamaissa sekä kumppanimaissa. Korkeakoulut hakevat rahoitusta opiskelijoilleen ulkomaan opiskelun tai harjoittelun ajaksi helpottaakseen opiskelijoiden taloudellista tilannetta liikkuvuusjakson aikana. (European Commission julkaisuaika tuntematon.) Ensimmäiseen avaintoimeen sisältyy myös Erasmus Mundus- maisteriohjelmat, joihin voi hakea kanditutkinnon suorittaneet tai

viimeisellä vuodella olevat opiskelijat kaikkialta maailmasta (European Commission julkaisuaika tuntematon).

Toisella avaintoimella tuetaan kansainvälisiä strategisia kumppanuushankkeita. Kansainväliset strategiset kumppanuushankkeet pyrkivät kehittämään projekteja yhdessä tai useammassa koulutus- ja nuorisoalan sektorissa, edistään innovaatioita sekä kokemusten ja osaamisen vaihtoa erilaisten organisaatioiden välillä, jotka toimivat koulutus- ja nuorisoalalla tai sitä vastaavilla aloilla. Tiettyjä liikkuvuustoimintoja tuetaan, jos ne edistävät näiden hankkeiden tavoitteiden saavuttamista. Toiseen avaintoimeen lukeutuu myös kapasiteetin vahvistamishankkeet, joiden tehtävä on edistää yhteistyötä kumppanimaiden kanssa korkeakoulutus- ja nuorisoalalla. Hankkeiden tavoitteena on edistää organisaatioiden, korkeakoulujen ja korkeakoulujärjestelmien modernisointia ja kansainvälistymistä. Tietyissä kapasiteetin vahvistamishankkeissa liikkuvuustoimintoja tuetaan, jos ne auttavat saavuttamaan hankkeen tavoitteet. Avaintoimi tukee myös tietotekniisiin tukijärjestelmiin liittyviä toimia kuten eTwinning- hanketta, School Education Gateway -portaalia, aikuiskoulutuksen eurooppalaista foorumia EPALe:a sekä Euroopan nuorisoportaalia, joista kaikki mahdollistavat virtuaalisia yhteistyötiloja, tietokantoja opiskelu- ja työmahdollisuuksista, yhteisöjä tiedonvaihtoon sekä muita verkkopalveluja. Näitä resursseja hyödyntävät yleissivistävän ja aikuiskoulutuksen opettajat, kouluttajat ja toimijat sekä nuoret, vapaaehtoispalveluun osallistuvat ja nuorisotyöntekijät eri puolilla Eurooppaa ja sen ulkopuolella. (European Commission 2017, 11.)

Kolmas avaintoimi pitää sisällään politiikan uudistamisen tuen, jolla tuetaan innovatiivisia toimintamalleja koskevia hankkeita sekä tuetaan koulutus- ja nuorisoalaa koskevaa tietämystä tutkimustietoon perustuvan päätöksenteon ja seurannan avuksi. Erasmus+ ohjelma tarjoaa korkeakouluopiskelijoille mahdollisuuden suorittaa liikkuvuusjaksonsa opiskelujaksona ulkomailla kumppanikorkeakoulussa ja/tai harjoittelujaksona eli työssäoppimisena ulkomailla sijaitsevassa yrityksessä tai muussa siihen sopivassa työpaikassa. Opiskelija voi myös halutessaan sisällyttää ulkomaan harjoittelujaksonsa ulkomaan opiskelujaksonsa ajalle, jolloin opiskelija voi luoda itselleen ulkomaan liikkuvuusjakson, jossa yhdistyy sekä opiskelu että työharjoittelu. Tämä onnistuu kahtena peräkkäisenä toimintona kuin myös samanaikaisina toimintoina. Opiskelija voi lähteä opiskelujaksolle tai työharjoitteluun tieteenalasta tai oppiaineesta riippumatta. (European Commission 2017, 35.)

Opiskelujakson tulisi aina vastata opiskelijan tutkintokohtaisia oppimistavoitteita, tuettava tämän ammatillista sekä henkilökohtaista kasvua sekä oltava osa opiskelijan tutkintoon johtavaa koulutusohjelmaa. Koulutusohjelma voi olla jokin seuraavista: lyhytkestoinen tutkinto, alempi korkeakoulututkinto (kandidaatti tai vastaava), ylempi korkeakoulututkinto (maisteri tai vastaava) tai jatkotutkinto. Myös työharjoitteluun on mahdollista saada Erasmus+ tukea mikäli opiskelija on kirjoilla jossain aikaisemmin mainituista koulutuksista. Työharjoitteluun on mahdollista saada tukea myös silloin, jos opiskelija suorittaa ulkomaan työharjoittelun vuoden sisällä valmistumisesta. Myös harjoittelujaksot tulisi sisällyttää kiinteästi osaksi opiskelijan koulutusohjelmaa mahdollisuuksien puitteissa. (European Commission 2017, 35.) Tätä liikkuvuushanketta rahoittaa EU:n ulkoisen yhteistyön monet eri rahoitusvälineet.

Savonia-ammattikorkeakoulussa kirjoilla oleva AMK- tai YAMK- tutkinnonopiskelija voi lähteä Erasmus+ kautta opiskelemaan tai työharjoitteluun Eurooppaan, mukaan lukien EU-maihin, ETA-maihin,

Pohjois-Makedoniaan, Liechtensteiniin, Serbiaan ja Turkkiin. Liikkuvuusvaihdon voi suorittaa jossakin Savonia-ammattikorkeakoulun Erasmus-partnerikorkeakouluista tai opiskelijan valitsemassa työharjoittelupaikassa. (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b.) Opiskelija voi myös lähteä opiskelija- ja/tai harjoitteluvaihtoon Euroopan ulkopuolelle Erasmus+ credit mobility -liikkuvuusohjelman kautta (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b.).

Erasmus+ ohjelman kautta Savonian opiskelijan on mahdollista osallistua pitkään opiskelijavaihtoon (2-12kk), pitkään työharjoitteluun (2-12kk) tai monimuotoiseen lyhytliikkuvuuteen, joko opiskelun tai harjoittelun merkeissä, johon pitää sisältyä minimissään kolmen opintopisteen verran fyysistä opiskelua tai harjoittelua ulkomailla, sekä virtuaalinen opiskelu tai harjoittelu osuus. Opiskelija voi myös halutessaan sisällyttää ulkomaan harjoittelun pitkän opiskelijavaihtonsa ajalle. Pitkän Erasmus -opiskelijavaihdon minimikesto on 60 kalenteripäivää mukaan lukematta viikonloppuja. Pitkien Erasmus -opiskelijavaihtojen kesto on kuitenkin tyypillisesti 1–2 lukukautta vaihtokorkeakoulussa. Monimuotoisen Lyhytliikkuvuuden voi suorittaa esimerkiksi kolmen opintopisteen mittaisena opiskelujaksona ulkomailla, johon sisältyy myös etätyöosuus. (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b.) Monimuotoisiin lyhytliikkuvuusjaksoihin kuuluu esimerkiksi kolmen opintopisteen mittaiset maksuttomat Erasmus+ blended intensive programme, BIP- viikot, jotka tyypillisesti sisältävät minimissään 5–30 päivän fyysisen opiskelujakson ulkomailla, sekä etäopiskeluosuuden joko ennen fyysistä ulkomaan jaksoa tai sen jälkeen. (Aalto 2024.) Erasmus+ -työharjoittelu voi olla pitkäjaksoinen tai monimuotoinen lyhytliikkuvuusjakso. Pitkän Erasmus -harjoittelujakson kesto on tyypillisesti 2–12 kuukautta, mutta kuten pitkässä Erasmus -opiskelijavaihdossa, sen tulee olla kuitenkin minimissään 60 kalenteripäivää mukaan laskematta viikonloppuja. Monimuotoiseen lyhytliikkuvuusjaksoon kuuluu harjoittelun merkeissä minimissään 5–30 päivän fyysinen työharjoittelujakso ulkomailla, johon on sisälletty etätyöjakso. Monimuotoinen lyhytliikkuvuusjakso harjoittelun merkeissä on kolmen opintopisteen laajuinen. (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b.)

Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelija voi osallistua Erasmus+ liikkuvuusjaksolle maksimissaan yhteensä 12 kuukauden ajaksi kussakin tutkintovaiheessa: 12 kuukautta AMK- tutkintovaiheessa ja 12 kuukautta YAMK- tutkintovaiheessa. Opiskelija voi osallistua Erasmus-lyhytliikkuvuusjaksolle enintään kerran lukuvuoden aikana. Erasmus+ liikkuvuusmahdollisuudet ovat alakohtaisia ja riippuvat opiskelijan tutkinto-ohjelmasta, sekä siitä mihin opiskelijan tutkinto-ohjelma on solminut Erasmus-vaihtosopimuksia. Erasmus+ harjoittelupaikkoja ei ole järjestetty valmiiksi vaan opiskelija voi etsiä harjoittelupaikan omien mielenkiinnon kohteidensa perusteella. (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b.)

Taulukosta 1 voi nähdä, että Erasmus+ apurahan määrä riippuu vaihdon kestosta sekä kohde-
maasta. Apuraha on päivänkohtainen, joten opiskelijan opiskellessa esimerkiksi Espanjassa 100 päi-
vää, lasketaan apuraha seuraavanlaisesti: $100 \times 16,33 \text{ €} = 1\,633 \text{ €}$. Mikäli opiskelija kuuluu lisäapu-
rahan piiriin, lisätään lisäapu-
rahan määrä Erasmus-tuen päälle $100 \times 24,66 \text{ €}$. (Savonia-ammattikor-
keakoulu julkaisuaika tuntematon b.) Pitkän Erasmus -vaihdon (2-12kk) apurahan määrät lukuvuo-
sina 2023–2024 olivat seuraavat:

TAULUKKO 1. Pitkän Erasmus-vaihdon (2-12kk) apurahan suuruudet lv. 2023–2024 (Savonia-am-
mattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b.).

	Erasmus- opiskelijavaihto	Erasmus- harjoittelijavaihto	<u>Lisäapuraha perheellisille, omaishoitajille pakolaisille, vammaisille ja opiskelijoille, joilla on vakava terveysongelma)</u>
Irlanti, Islanti, Luxembourg, Liechtenstein, Norja, Ruotsi, Tanska, Färsaaret, Sveitsi, UK	540 € / kk (18 € / päivä)	690 € / kk (23 € / päivä)	Lisäapuraha Erasmus-tuen päälle: 250 € / kk (8,33 € / päivä)
Alankomaat, Belgia, Bulgaria, Espanja, Itävalta, Kreikka, Kroatia, Kypros, Italia, Latvia, Liettua, Pohjois-Makedonia, Malta, Puola, Portugali, Ranska, Romania, Saksa, Serbia, Slovakia, Slovenia, Tsekki, Turkki, Viro ja Unkari, Andorra, Monaco, San Marino, Vatikaani	490 € / kk (16,33 € / päivä)	640 € / kk (21,33 € / päivä)	Lisäapuraha Erasmus-tuen päälle: 250 € / kk (8,33 € / päivä) (lisätuki Erasmus- apurahan päälle)
EU:n ulkopuoliset maat (poislukien Britannia ja Sveitsi)	700 € / kk (23 € / päivä)	700 € / kk (23 € / päivä)	Lisäapuraha Erasmus-tuen päälle: 250 € / kk (8,33 € / päivä) (lisätuki Erasmus- apurahan päälle)

Pitkään Erasmus+ ohjelmaan (minimissään 2 kk) voi saada myös vihreää Erasmus-matkatukea, mikäli opiskelija matkustaa kohteeseensa lennon sijaan esimerkiksi junalla, yhteiskyydityksillä tai bussilla (ks taulukko 2). Tällöin opiskelija saa 50 € lisää matkatukea. Lisäksi opiskelija voi saada rahallista tukea myös matkapäivilleen. Matkatukea voidaan maksaa maksimissaan neljälle matkustuspäivälle ja sen määrä riippuu matkustettavan matkan pituudesta. (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b.)

TAULUKKO 2. Erasmus-matkatuen ja vihreän apurahan suuruudet pitkässä Erasmus liikkuvuudessa lv. 2023–2024 (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b).

Matka	Matkatuki	Vihreä matkatuki *
10-99 km	23 €	
100-499 km	180 €	210 €
500-1999 km	275 €	320 €
2000-2999 km	360 €	410 €
3000-3999 km	530 €	610 €
4000-7999 km	820 €	
8000 km ->	1500 €	

Monimuotoiselle lyhytliikkuvuusjaksolle tai Erasmus-intensiivikursseille osallistuessaan opiskelija voi hakea Erasmus-lyhytliikkuvuusapurahaa täyttäessään siihen liittyvät kriteerit. Liikkuvuusjakson tulee olla minimissään 3 opintopisteen laajuinen ja sen tulee sisältää minimissään 5 päivää opetusta maassa, jossa harjoittelujakso tai intensiivikurssi järjestetään. Lisäksi liikkuvuusjakson tulisi pitää sisällään virtuaalisesti etänä suoritettava osuus ja opiskelun/harjoittelun tulisi olla täysin maksutonta. Kuten taulukosta 3 voi nähdä, apurahan määrä monimuotoiselle lyhytliikkuvuusjaksolle on riippuvainen liikkuvuusjakson kestosta ja matkapäivien määrästä. (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b.)

TAULUKKO 3. Monimuotoisen lyhytkestoisen Erasmus-liikkuvuusjakson apurahan suuruudet lv. 2023–2024 (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b).

Vaihdon kesto	Apuraha	Lisäapuraha perheellisille, omaishoitajille pakolaisille, vammaisille ja opiskelijoille, joilla on vakava terveysongelma
päiville 5-14	79 € / päivä	kiinteä 100 € lisäapuraha
päiville 15-30	56 € / päivä	kiinteä 150 € lisäapuraha

Monimuotoiselle lyhytliikkuvuusjaksolle opiskelijan on mahdollista saada Erasmus matkatukea ja vihreää tukea riippuen matkan pituudesta (ks taulukko 4). Opiskelija saa vihreää matkatukea matkustessaan esimerkiksi junalla, yhteiskyydityksillä tai bussilla. Mikäli opiskelijan matkustustapana on lentokone tai laiva, saa opiskelija silloin vain matkatukea. (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b.)

TAULUKKO 4. Monimuotoisen lyhytkestoisen Erasmus-liikkuvuusjakson matkatuen ja vihreän matkatuen suuruudet lv. 2023–2024 (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b).

Matka	Matkatuki *	Vihreä matkatuki **
10-99 km	23 €	
100-499 km	180 €	210 €
500-1999 km	275 €	320 €
2000-2999 km	360 €	410 €
3000-3999 km	530 €	610 €
4000-7999 km	820 €	
8000 km ->	1500 €	

Lukuvuoden 2024-2025 alusta voimaan tulleen uudistuksen myötä kaikki Erasmus+ kautta liikkuvuusjaksolle lähtevät opiskelijat ovat oikeutettuja matka-apurahaan, jonka määrä riippuu matkan pituudesta (ks taulukko 5). Matkatukea maksetaan kohteesta ja liikkuvuusohjelmasta riippumatta. Kaikki opiskelijat ovat oikeutettuja myös vihreään matkatukeeseen, mikäli opiskelija täyttää tuen kriteerit matkustamalla vihreämmin välttämällä lentokonetta tai laivaa matkustusvälineenä. (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b.)

TAULUKKO 5. Kaikkien Erasmus+ kautta liikkuvuusjaksolle lähtevien opiskelijoiden matkatuen suuruus lv. 2024–2025 (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b).

Matka	Vihreä matkatuki	Standardi matkatuki
10-99 km	56 €	28 €
100-499 km	285 €	211 €
500-1999 km	417 €	309 €
2000-2999 km	535 €	395 €
3000-3999 km	785 €	580 €
4000-7999 km	1188 €	1188 €
8000 km ->	1735 €	1735 €

Erasmus+ ohjelma maksaa lisäapurahoja heidän kauttansa lähteville opiskelijoille, joilla on muihin suhteutettuna vähemmän mahdollisuuksia osallistua liikkuvuusohjelmiin. Vuonna 2022 tehdyissä linjauksissa tähän kategoriaan kuuluvat ryhmät ovat perheelliset opiskelijat, omaishoitajana toimivat opiskelijat, opiskelijat, joilla on hallussaan EU:n vammaiskortti tai oikeus korttiin, vammaiset tai toimintarajoitteiset opiskelijat, kroonisia tai vakavia terveysongelmia omaavat opiskelijat sekä pakolaiset ja turvapaikanhakijat. (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b.)

2.2.2 EU4DUAL

European Dual Studies University eli EU4DUAL, on ensimmäinen työelämälähtöisten korkeakoulujen allianssi, joka tällä hetkellä koostuu yhdeksästä eurooppalaisesta korkeakoulusta. Allianssin tavoitteena on olla kehittämässä liikkuvuutta ja olla luomassa tulevaisuuden korkeakoulutusta. (Savonia-ammattikorkeakoulu 2022.) EU4DUAL -allianssin tavoitteena on myös tulevaisuudessa luoda virtuaalisia vaihtomahdollisuuksia, yrittäjyysvaihtoa ja korkeakoulujen yhteistoiminnallisia mikrokursseja (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b).

EU4DUAL -allianssin kautta opiskelija voi lähteä opiskelijavaihtoon, harjoitteluun tai intensiivikursseille, riippuen opiskelijan tutkinto-ohjelmasta. Liikkuvuusjaksolle voi hakea apuraha Savonia-ammattikorkeakoulun apuraha linjausten mukaisesti. EU4DUAL -partnerikouluihin kuuluu Savonia-ammattikorkeakoulun lisäksi kahdeksan muuta korkeakoulua Euroopassa. Taulukosta 6 voi nähdä EU4DUAL -partnerikoulut.

TAULUKKO 6. EU4DUAL -partnerikoulut (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b).

Yhteistyömaa	Koulu	Koulutus ala
Espanja	Mondragon University	Liiketalous, tekniikan alat, opiskelijavaihto
Itävalta	Joanneum UAS	Ympäristötieteet, tekniikka, terveys -ja matkailuala, opiskelijavaihto
Kroatia	PAR College	Liiketalous, opiskelijavaihto
Malta	MCAST	Liiketalous, tekniikan ala, luonnonvara -ja terveysala, opiskelijavaihto
Puola	Koszalin University of Technology	Tekniikan ala
Ranska	ESTIA Institute of Technology	Tekniikan ala, harjoittelu
Saksa	DHBW	Liiketalous, opiskelijavaihto
Suomi	Savonia	Savonian koulutusalat
Unkari	John von Neuman	Tekniikan ala, opiskelijavaihto

2.2.3 North2North

North2North on UArctic -verkoston (University of the Arctic) liikkuvuusohjelma, joka pyrkii lisäämään ja tukemaan opiskelijoiden, henkilökunnan ja tutkijoiden liikkuvuutta arktisten maiden välillä. Näihin alueisiin lukeutuu Yhdysvallat, Kanada, Tanska, Grönlanti, Färsaaret, Islanti, Suomi, Norja ja Ruotsi. (UArctic julkaisuaika tuntematon b.) Ohjelmaan kuuluu myös muutama korkeakoulu Skotlannissa ja Ranskassa (Opetushallitus 2024c). UArctic on korkeakoulujen, tutkimusinstituuttien ja muiden pohjoisten alueiden koulutukseen ja tutkimuksiin erikoistuneiden organisaatioiden verkosto. UArctic rakentaa ja vahvistaa kollektiivisia resursseja ja infrastruktuureja parantaen jäseninstituutioiden valmiuksia toimia alueillaan. (UArctic julkaisuaika tuntematon a.)

North2North-ohjelmaan osallistuakseen opiskelijan täytyy olla kirjoilla UArctic -verkostoon (University of the Arctic) kuuluvassa sekä North2north -ohjelmaan osallistuvassa oppilaitoksessa. Opiskelijan on myös täytynyt suorittaa ensimmäinen vuosi opinnoistaan sekä suorittaa kaikki kokeensa hyväksytysti. North2north -liikkuvuusohjelman kautta korkeakouluopiskelija voi osallistua pitkälle liikkuvuusjaksolle, joka on maksimissaan vuoden kestävä, tai lyhytkestoiselle liikkuvuusjaksolle, joka on pituudeltaan 1–3 viikkoa. (UArctic julkaisuaika tuntematon b.) Opiskelijoiden apurahahakemuksista vastaa north2north -instituutin koordinaattori, jolla on päätäntävalta apurahojen jakamisesta. Apurahoja jaettaessa etusijalla ovat ne opiskelijat, joiden opinto-ohjelmia UArctic tukee, sekä opiskelijat, jotka osallistuvat UArcticin Thematic Networks -aktiviteetteihin, kuten tutkimusprojekteihin ja tapahtumiin. (UArctic 2024; UArctic 2022.)

Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijoiden on mahdollista lähteä North2north -liikkuvuusohjelman kautta korkeakouluihin Yhdysvalloissa, Kanadassa, Skotlannissa, Ruotsissa, Tanskassa, Färösaarilla, Grönlannissa, Islannissa tai Norjassa. North2north -ohjelmaan voi hakea kaikki Savonia-ammattikorkeakoulun tutkinto-opiskelijat. Liikkuvuuden aikana suoritettujen opintojen tulee kytkeytyä opiskelijan omaan tutkintoon. Opiskelu North2north -liikkuvuusohjelmassa on Savonia-ammattikorkeakoulun tutkinto-opiskelijoille maksutonta, mutta opiskelija maksaa itse asumiseen ja elämiseen liittyvät kulut, sekä matka-, vakuutus- ja mahdolliset oleskelulupa-/viisumikulut. (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b.) Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijoiden on mahdollista saada apurahaa North2north -ohjelman kautta 2000 € Pohjois-Amerikkaan per. lukukausi. Pohjoismaihin lähtiessään opiskelija voi saada Savonia-ammattikorkeakoulun omaliikkuvuusapurahan, joka riippuu liikkuvuuden pituudesta sekä kohdealueesta. (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b.)

2.2.4 Nordplus

Nordplus on Pohjoismaiden ministerineuvoston koulutusohjelma, joka tukee ja kehittää koulutusyhteistyötä Pohjoismaiden, Baltian maiden ja niiden itsehallintoalueiden eli Grönlannin, Färösaarien ja Ahvenanmaan välillä (Nordplus 2020). Nordplus mahdollistaa kehittämistoiminnan aina varhaiskasvatuksesta korkeakoulutukseen (Opetushallitus 2024b).

Nordplus Korkeakoulutus -ohjelma on tukemassa korkeakoulujen opiskelijoiden ja opettajien liikkuvuutta Pohjoismaissa ja Baltiassa vahvistaen samalla heidän kansainvälistä yhteistyötänsä. Nordplus Korkeakoulutus -ohjelma tukee myös hanke- ja verkostoyhteistyötä korkeakoulutuksen piirissä Pohjoismaiden ja Baltian alueella. Nordplus tarjoaa korkeakouluopiskelijalle mahdollisuuden suorittaa 1–12 kuukautta kestävä opiskelun tai harjoittelun ulkomailla. Ohjelma tarjoaa myös mahdollisuuden lähteä lyhyemmälle intensiivikurssille, jonka pituus voi vaihdella viikosta kuukauteen. Intensiivikurssille osallistuu aina opiskelijoita ja opettajia vähintään kolmesta eri maasta. Opiskelijan valitseman liikkuvuusmuodon tulee kytkeytyä osaksi opiskelijan tutkintoa. (Opetushallitus 2024a.)

Ohjelmaan hakijoilla, jotka ovat Nordplus -ohjelmaan kuuluvasta maasta on mahdollisuus saada rahoitusta koulutushankkeisiin. Rahoituksen hakemisen hoitaa korkeakoulu, jossa opiskelija on kirjoilla, mikäli korkeakoulu kuuluu Nordplus -verkostoon. Rahoitustukea voi hakea pitkiin vaihtoihin (1-12kk) sekä lyhyihin intensiivikursseihin (1vk-1kk). Nordplus Korkeakoulutus -ohjelma tarjoaa myös esteettömyystukea sitä tarvitseville (Opetushallitus 2024a). Pohjoismaiden ja Baltian ulkopuoliset instituutiot voivat osallistua Nordplus -ohjelmiin omakustanteisesti. (Nordplus 2020.)

Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijalle voidaan myöntää Erasmus-/Nordplus rahoitusta hänen liikkuvuusjaksolleen. Nordplus-apurahaan sisältyy matka-apuraha sekä oleskelutuki, joidenka määrästä päättää Nordplus. Matka-apurahaa voidaan maksaa maksimissaan seuraavanlaisesti: Baltia, Pohjoismaat ja Ahvenanmaa (330 €), Färösaaret ja Islanti (660 €), Grönlanti (1300 €). Oleskelutukea voidaan maksaa per. päivältä 20 €, per. Viikolta (5 päivää) 70 €, ja per. kuukaudelta 200 €. Mikäli liikkuvuusjakson kesto on lukukauden mittainen, voi Nordplus -liikkuvuusohjelmaan saada myös rahoitusta Erasmus -rahoitusohjelmalta. (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b.)

Savonia-ammattikorkeakoulussa Nordplus -verkostoon kuuluvat alat ovat vuonna 2024 Liiketalous, Matkailu, Musiikki ja Tanssi, Terveysala, Sosiaali- ja terveysala sekä luonnonvara-ala. Savonia-ammattikorkeakoulussa on järjestetty Nordplus Korkeakoulu -ohjelman kautta esimerkiksi Welltour -intensiivikursseja liiketalouden ja matkailun opiskelijoille, sekä NordClassic network klassisen musiikin kursseja musiikin ja tanssin opiskelijoille. (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b.)

2.2.5 Savonia-ammattikorkeakoulun kahdenväliset kohteet ja Freemover -liikkuvuus

Savonia-ammattikorkeakoulun tutkinto-opiskelija voi lähteä opiskelijavaihtoon myös kohteisiin, joiden kanssa Savonia-ammattikorkeakoulun koulutusalat ovat tehneet kahdenvälisiä opiskelijavaihtosopimuksia. Nämä kahdenväliset opiskelijavaihtosopimukset ovat Erasmus+ -ohjelmien ulkopuolella ja opiskelu on maksutonta. (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b.)

Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijana on mahdollista lähteä opiskelijavaihtoon -tai harjoitteluun myös mihin tahansa Savonia-ammattikorkeakoulun vaihtokohteiden ulkopuoliseen korkeakouluun tai organisaatioon. Tällöin opiskelija toimii Savonia-ammattikorkeakoulun Free mover- opiskelijana tai harjoittelijana. Freemover -opiskelijat ja harjoittelijat eivät saa samankaltaista rahoitusta opiskelulle kuin ne, jotka lähtevät rahallisesti tuetuille liikkuvuusjaksoille Savonia-ammattikorkeakoulun partneriyliopistoihin tai organisaatioihin. Free mover -opiskelijan tulee siis maksaa mahdolliset luku-kausimaksut itse. Freemover -opiskelijat ja harjoittelijat ovat kuitenkin oikeutettuja Savonia-ammattikorkeakoulun omaliikkuvuus apurahaan, joka määräytyy kohteen ja keston mukaan. Opiskelijat ovat myös oikeutettuja KELA:n asumislisään ja korotettuun opintolainaan. Free mover -liikkuvuusjaksoille opiskelija voi lähteä myös vaihto-organisaatioiden kuten Asia Exchange -ohjelman kautta, jolla on lukuisia vaihtokohteita Aasiassa. Samankaltaisia järjestöjä ovat myös AustraliaStudy, Study in Germany, Study in Sweden ja Study in Holland sekä Fulbright Finland Foundation -ohjelmat. (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b.)

Savonia-ammattikorkeakoulun kautta voi myös lähteä lyhytliikkuvuusjaksoille esimerkiksi kesäkoulujen- tai talvikoulujen merkeissä. Lyhytliikkuvuusjaksoille voi myös lähteä Euroopan ulkopuolelle Erasmus+ ohjelmien ulkopuolelta. Mikäli lyhytliikkuvuusjakso kerryttää opintopisteitä, on opiskelija oikeutettu Savonia-ammattikorkeakoulun tarjoamaan 120 € apurahaan. Sama käytäntö pätee myös ryhmäopintomatkoihin, joita Savonian-ammattikorkeakoulun koulutusalat välillä järjestävät. (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b.)

2.3 Suomesta lähtevä kansainvälinen opiskelijaliikkuvuus

Suomesta lähtevien korkeakouluopiskelijoiden liikkuvuus ulkomaille on suhteellisen tasaista korkeakoulujen välillä. Korkeakoulujen sisäisiä eroja löytyy kuitenkin opiskelijoiden liikkuvuusjaksojen kes-
toissa. Opiskelijoiden kansainvälistä liikkuvuutta seuraa Opetushallitus. Vipunen on opetushallituksen tilastopalvelu, joka tarjoaa monipuolista tilastotietoa eri koulutusasteiden toiminnasta. Opetushallinto seuraa korkeakouluopiskelijoiden lähtevää ja saapuvaa kansainvälistä liikkuvuutta omien tilastojensa avulla, jossa opiskelijaliikkuvuutta pystyy tarkastelemaan vuodesta 2001 lähtien. (Vipunen julkaisu-
aika tuntematon a.)

Suomesta lähtevä ulkomaan opiskelijaliikkuvuus on ollut parhaimmillaan 16 278 opiskelijaa vuodessa vuonna 2012. Vuosien 2015–2019 välillä määrä on laskenut tasaisesti aikaisemmista vuosista. Vuonna 2020 laajalle levinnyt COVID-19 pandemia näkyi selvästi tilastoissa laskevana piikkinä ulko-
maan opiskelijaliikkuvuudessa. Vuosien 2021–2022 välillä ulkomaan opiskelijaliikkuvuus oli alhaisim-
millaan vuosikymmeniin. Vuonna 2023 ulkomaan opiskelijaliikkuvuus oli nousussa, mutta ei ole vielä tasaantunut COVID-19 pandemiaa edeltäneelle tasolle. (Vipunen julkaisu-aika tuntematon b.) Taulu-
kosta 7 voi tarkastella Suomesta ulkomaille lähtevien opiskelijoiden määrää vuositasona. Taulukosta 7 voi myös tarkastella lyhyiden ja pitkien liikkuvuusjaksojen suosiota vuosien varrella. Tilastointipal-
velu Vipusessa on käytössä anonymiteettisuoja, jonka myötä luvut ovat pyöristettyjä kohdassa ”Yh-
teensä”. Luvut tässä sarakkeessa eroavat hieman siitä mikä luku saataisiin, mikäli arvot sarakkeista laskettaisiin erikseen yhteen.

TAULUKKO 7. Korkeakouluopiskelijoiden kansainvälinen liikkuvuus vuodesta 2005 lähtien. (Vipunen julkaisu-aika tuntematon b).

Vuosi	Alle 3kk	Yli 3kk	Lähtevät yhteensä
2023	3 444	6 567	10 011
2022	2 049	6 207	8 256
2021	531	2 889	3 420
2020	1 239	3 867	5 106
2019	4 650	7 893	12 543
2018	4 605	8 892	13 497
2017	4 575	9 552	14 127
2016	4 167	10 443	14 610
2015	4 821	10 140	14 961
2014	4 605	10 170	14 775
2013	5 748	10 188	15 936
2012	6 264	10 014	16 278
2011	5 703	9 924	15 627
2010	3 969	10 122	14 091
2009		5 154	5 154
2008		4 692	4 692
2007		4 476	4 476
2006		4 683	4 683
2005		3 636	3 636
Yhteensä	56 367	139 464	195 822

Taulukossa 8 on viiden vuoden tarkastelu välillä korkeakoulujen yhteismääriä eri liikkuvuusjaksoille osallistuneista (Vipunen julkaisuaika tuntematon b). Taulukosta 8 selviää, että yliopistoissa suositaan pidempi kestoisia ulkomaan liikkumisjaksoja, joiden pituus on yli 3 kuukautta. Ammattikorkeakouluissa suositaan lyhyempiä ulkomaan liikkuvuusjaksoja kuten intensiiviviikkoja. Yliopistot seuraavat vuosikurssikalenteria ja jakso järjestelmää, jonka kannalta opiskelijan on haastavampi osallistua lyhyisiin liikkuvuusjaksoihin ja saada näistä opintokokonaisuuksia hyödyntämään opiskelijan valmistumista. Ammattikorkeakouluissa lyhyet liikkuvuusjaksot ovat muokattavissa opintosuunnitelmaan joustavammin. (Saari, Koivuranta & Nevalainen 2023, 114.)

TAULUKKO 8. Erilaisten liikkuvuusjaksojen suosio ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa vuodesta 2019 lähtien (Vipunen julkaisuaika tuntematon b).

Vuosi	AMK Opiskeluliikkuvuus		YO Opiskeluliikkuvuus		AMK työperäinen liikkuvuus		YO työperäinen liikkuvuus	
	Lyhyt	Pitkä	Lyhyt	Pitkä	Lyhyt	Pitkä	Lyhyt	Pitkä
2023	1 800	1 707	675	4 200	657	444	312	216
2022	1 095	1 695	306	3 990	534	375	117	147
2021	132	897	63	1 518	279	306	57	168
2020	456	1 128	141	2 265	534	303	108	168
2019	309	2 418	426	4 113	933	1 011	282	351
Yhteensä	6 492	7 842	1 608	16 086	2 934	2 436	876	1 053

Taulukosta 9 voidaan nähdä ne kohdemaat, minne Suomen korkeakouluopiskelijat liikkuvat eniten vuosien 2019 ja 2023 välillä. Maat on listattu taulukkoon osallistujamäärän mukaisesti laskevassa järjestyksessä. Saksa oli suosituin liikkuvuuskohte opiskelijoiden keskuudessa vuosien 2019–2023 aikana. Espanjan, Alankomaiden Ruotsin ja Ranskan suosio näkyi myös Euroopan sisäisillä liikkuvuusjaksoilla. Kaukomaisten kohteista suosituimmiksi näyttäytyvät Yhdysvallat, joka voidaan nähdä jokaisessa sarakkeessa ja Japani, joka näyttäytyy melkein kaikissa sarakkeissa.

TAULUKKO 9. Korkeakouluopiskelijoiden suosimat kohdemaat liikkuvuusjaksoille vuosien 2019–2023 välillä (Vipunen julkaisuaika tuntematon b).

Vuodet 2019-2023			
Opiskeluliikkuvuus		Työharjoittelu	
Lyhyt	Pitkä	Lyhyt	Pitkä
Saksa	Saksa	Espanja	Espanja
Alankomaat	Alankomaat	Ruotsi	Saksa
Ruotsi	Espanja	Saksa	Ruotsi
Belgia	Ranska	Ranska	Belgia
Itävalta	Itävalta	Italia	Alankomaat
Kaukokohteet			
Lyhyt	Pitkä	Lyhyt	Pitkä
USA	Etelä-korea	Thaimaa	Vietnam
Japani	Japani	Tansania	USA
Kiina	USA	Vietnam	Japani
Turkki	Kanada	USA	Kiina
Kanada	Kiina	Australia	Thaimaa

Vuonna 2019 ulkomaan liikkuvuusjaksoilla oli käynyt 22,5 prosenttia valmistuneista korkeakoulu opiskelijoista. Vuonna 2022 vastaava prosentti oli 9,6 prosenttia valmistuneista. Osallistumisprosentin nopeaa tippumista selittää maailmanlaajuinen COVID-19 pandemia, jonka myötä opiskelijoiden mahdollisuudet kansainvälistymiseen opiskeluaikana heikentyivät huomattavasti. Korkeakoulujen opetusvararehtoreiden tapaamisessa Oulussa marraskuussa 2023, opetusvararehtorit keskustelivat Europe on the Move -ehdotuksesta. Sen pohjalta opetusvararehtorit asettivat korkeakoulujen kansainvälisen liikkuvuus tavoiteprosentin 25 prosenttiin kaikkien valmistuneiden määrästä vuoteen 2030 mennessä. Tavoiteprosenttiin huomioitiin niin lyhyet kuin myös pitkät ulkomaan liikkumisjaksot. Opetushallituksen teettämistä tilastoista voidaan tarkastella ulkomaanjaksoilla käyneiden valmistuneiden opiskelijoiden määrää ja kehitystä, sekä verrata määrää asetettuun tavoiteprosenttiin. (Opetushallitus 2023, 3.)

Europe on the Move -hankkeen tarkoituksena on antaa kaikille opiskelijoille yhtäläiset mahdollisuudet kansainväliselle liikkuvuudelle Euroopan sisällä, samalla edistäen myös vaihtokoulujen tarjontaa ja yhtenäisyyttä. Hanke mahdollistaa liikkuvuusjaksoille osallistumisen myös heille, joille se ei olisi muuten taloudellisesti mahdollista. Liikkuvuusjaksoja on tarjottava kaikille tasapuolisesti heidän iästään, koulutustasostaan, koulutusalaan, taustastaan tai taloudellisesta tilanteestaan huolimatta. Suomi tulee tarvitsemaan tulevaisuudessa työperäistä maahanmuuttoa ja osaamista ulkomailta. Täten Europe on the Move -hankkeella yritetään myös turvata osaaminen ulkomailta ja tarjota mahdollisuus kehittää opiskelijoiden osaamista ammatillisesti ja kielellisesti. Hanke kannustaa korkeakouluopiskelijoita osallistumaan kansainvälisille liikkuvuusjaksoille, etenkin työperäisille liikkuvuusjaksoille, jotka voivat johtaa työllistymiseen kansainvälisellä tasolla tai tuomaan kansainvälistä osaamista Suomeen. Hankkeella haetaan myös elinikäistä oppimista ja itsensä jatkuvaa kehittämistä ammattilaisena. (European Commission 2023, 3–5.)

Europe on the Move -hankkeella tuetaan myös eurooppalaisten lasten ja nuorten Euroopan osaamisohjelman käyttöönottoa, digitaalisia taitoja ja saamaan aikaan laadukasta koulutusta ja mahdollisuuksia jatko kouluttautua. Näitä asioita tukee myös Erasmus+ ohjelma, joka on suunnattu kehittämään kaiken ikäisten mahdollisuuksia. Liikkuvuusohjelmien yhteistyökumppanit ovat sitoutuneet noudattamaan yhteisiä säädöksiä ja turvaamaan laadukkaan oppimisen kaikille tasavertaisesti. Sidosryhmien kuulemisen katsotaan edistävän ja kehittävän toimintaa parempaan suuntaan. Kuulemisella ymmärretään ongelmakohtia, jolloin niihin pystytään vaikuttamaan ja reagoimaan. (European Commission 2023, 12–13.)

2.4 Kansainvälisen opiskelijaliikkuvuuden vetovoimatekijät

Edellisten tutkimusten perusteella korkeakouluopiskelijat lähtevät kansainvälisille liikkuvuusjaksoille monenlaisista syistä kuten itsensä kehittämisen kannalta niin kielellisesti kuin henkisesti. Suurimpia syitä liikkuvuusjaksoille osallistumiseen on päästä asumaan ulkomaille ja kehittämään omaa kansainvälistä osaamista. Korkeakouluopiskelijat haluavat päästä kehittämään omaa kielitaitoaan samalla tutustuen maan tarjoamaan kulttuuriin. Maan kulttuuriin tutustuminen onnistuu parhaiten matkustelemalla maassa tai tutustumalla paikalliseen väestöön luoden uudenlaisia ihmiskontakteja. (Launikari 2023.)

Kansainvälinen osaaminen ei ole pelkästään ulkomailla työskentelyä, se on tapa, joka auttaa ymmärtämään ympäröivää maailmaa, sopeutumaan monenlaisiin tilanteisiin sekä ymmärtämään monikulttuurisesti eritaustoista tulevia ihmisiä. Kansainvälinen osaaminen kehittää lähtökohtaisesti ihmistä ja sitä, miten hän pystyy toimimaan monikulttuurisessa työssä. Hyvällä itsetuntemuksella ja ihmisten arvostuksella ymmärtää miten ihmisten arvot, ihanteet, normit, perinteet, uskomukset sekä tavat muokkaavat ihmisen osaamista ja halua kehittyä. Monesti ihminen ymmärtää asioita paremmin kehittämällä kykyään nähdä asiat muiden näkökulmasta ja nähdessään asioita oman kokemusmaailmansa ulkopuolelta. Oman kehityksen kannalta ulkomaan liikkuvuusjaksot tarjoavat monesti sellaista, mitä tavanomaisessa elinympäristössään ei välttämättä tulisi huomioitua, sillä pitää asiaa normaalina omaan kulttuuriinsa. Terveellisen kriittisyyden kehittyessä, pystyy kehittymään työssään, vapaa ajallaan ja globaalien median seurannassa. Avain mahdolliseen kansainväliseen osaamiseen on hyvät viestintä- ja vuorovaikutustaidot. Itsensä kehittäminen vaatii rohkeutta ja kansainvälinen osaaminen tuo mahdollisuuden itsensä haastamiselle ja kehittämislle. Uteliaisuus, suvaitsevaisuus, joustavuus ja rohkeus, ovat ominaisuuksia, jotka kasvavat kansainvälisen osaamisen myötä, ja näitä taitoja tarvitaan jokapäiväisessä elämässäkin. Nämä ominaisuudet kehittyvät kansainvälisten liikkuvuusjaksojen myötä jokaisella ihmisellä eri tavalla muokaten heistä alansa ammattilaisia. (Launikari 2023.)

Kansainvälisen osaamisen lisäksi opiskelijat haluavat verkostoitua kansainvälisesti osallistuessaan ulkomaan liikkuvuusjaksoille. BIP-kursseilla opiskelijoiden on mahdollista päästä kehittämään kielitaitoaan ja ymmärrystä siitä minkälaisella kielitaidolla maailmalla pärjää. Lyhytliikkuvuusjaksot tarjoavat helpon tavan osallistua kansainvälisille liikkuvuusjaksoille ja arvioida omaa mielenkiintoa kansainvälisiä liikkuvuusjaksoja kohtaan. BIP-kurssit altistavat opiskelijan haastamaan itseään ja kehittämään omia viestinnällisiä-, kielellisiä-, digitaalisia- ja kulttuurienvälisiä taitojaan. Ne myös kehittävät opiskelijan ongelmanratkaisutaitoja. (Launikari 2024.)

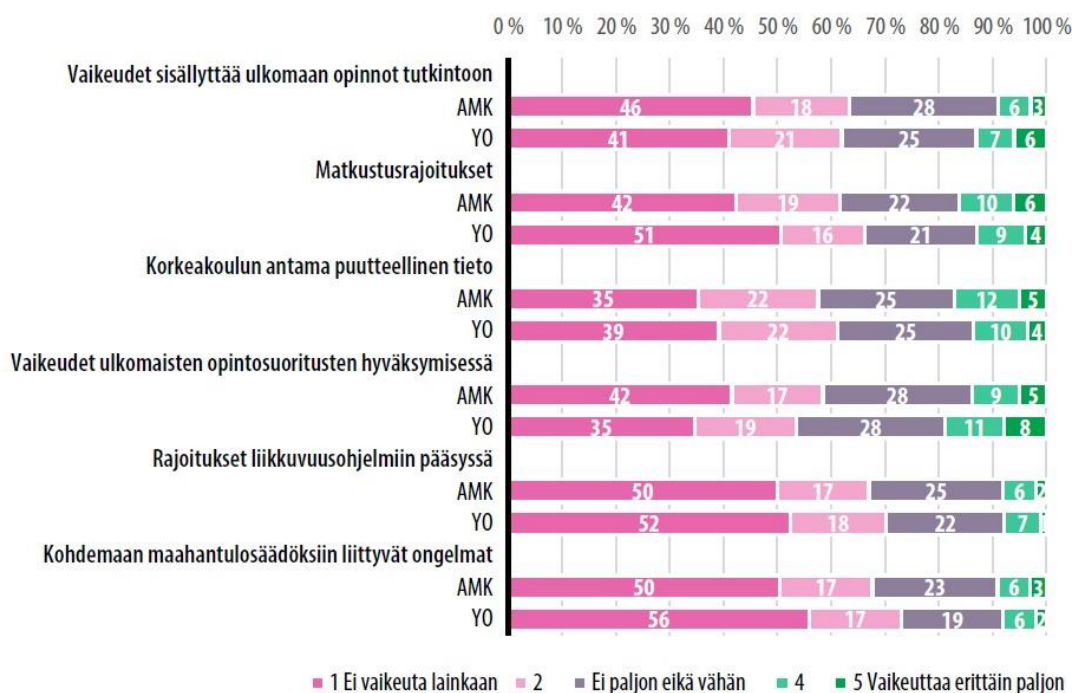
Liikkuvuuskohteet voivat tarjota monipuolisesti erilaisia ja uudenlaisia kursseja mitä korkeakouluopiskelijan oma korkeakoulu ei välttämättä tarjoa. Tämä antaa opiskelijalle mahdollisuuden syventyä uusiin aiheisiin. Liikkuvuusjaksot myös tarjoavat mahdollisuuden kielitaidon kehittämiseen. Kielitaidon kehittäminen tuo itsevarmuutta käyttää vierasta kieltä helpommin. Oppiminen ei rajoitu pelkästään kursseilla saatuun tietoon. Paikallisten ihmisten tapaaminen ja muiden eri maista tulleiden ihmisten kanssa oleminen toimii myös eräänlaisena oppimismahdollisuutena. Ymmärrys monikulttuurisuudesta auttaa korkeakouluopiskelijaa saavuttamaan uutta tietoa maailmasta. Liikkuvuusjaksoilla korkeakouluopiskelijoilla on mahdollisuus saada uusia kontakteja osallistumalla aktiivisesti aktiviteetteihin sekä sosiaalisiin tilanteisiin. Näin liikkuvuusjaksot mahdollistavat kansainväliset kontaktit myös tulevaisuudessa. Kontakteja pystyy hyödyntämään tulevaisuudessa työn, liikkuvuusjaksojen ja vapaa ajan toiminnassa. Työ- tai opiskelijapohjainen ulkomaanliikkuvuusjakso mahdollistaa matkustamisen niin kohdemaassa kuin sen naapurimaissa, jolloin opiskelija voi tutkia eri mahdollisuuksia mitä alue pystyy tarjoamaan. Liikkuvuusjaksoilla korkeakouluopiskelijat pystyvät hyödyntämään vapaa-aikaansa tutustumalla kohdemaan kulttuuriin, ihmisiin, ruokaan ja paikalliseen elämään, mitä tavallisesti turistina ei pystyisi näkemään. (Alina 2019.)

2.5 Kansainvälisen opiskelijaliikkuvuuden esteet

Opiskelijat tulevat erilaisista taustoista ja kulttuureista, jolloin jokainen opiskelija pitäisi huomioida yksilönä. Kansainväliselle liikkuvuusjaksolle osallistuminen on opiskelijalle iso päätös, johon voi vaikuttaa monenlaiset tekijät. Toisinaan syyt eivät ole opiskelija lähtöisiä vaan ympäristö vaikutteisia, joihin opiskelijalla ei ole mahdollisuutta vaikuttaa. Näihin syihin luokitellaan maailman laajuiset pandemiat, maailman tilanne kuten kansainväliset konfliktit, sekä oma elämäntilanne kuten oma perhetilanne. (Saari, ym. 2023.)

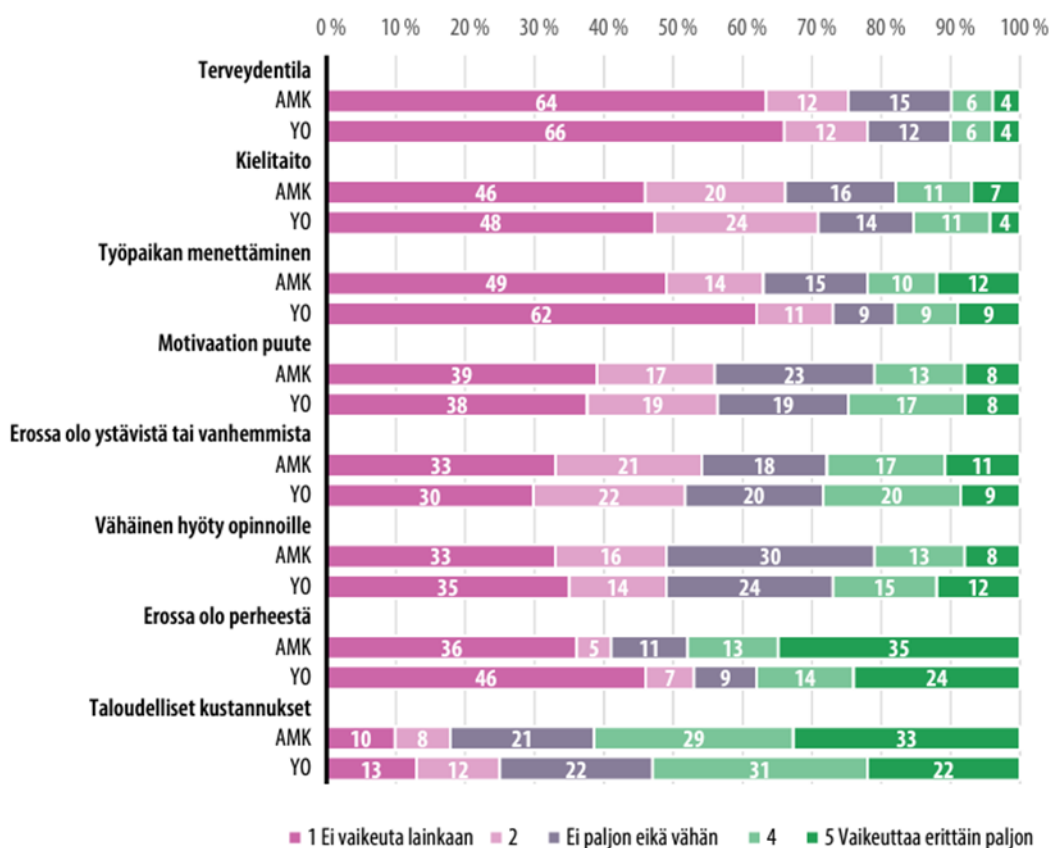
Yksi yleisimmistä huolenaiheista opiskelijoille on heidän taloudellinen tilanteensa ja huoli siitä olisiko liikkuvuusjaksoille lähtö taloudellisesti mahdollista. Yli puolet kaikista Eurostudent VIII tutkimukseen osallistuneista korkeakouluopiskelijoista kokee taloudelliset vaikeudet suurimmaksi syyksi olla lähtemättä mukaan kansainvälisille liikkuvuusjaksoille, ammattikorkeakoulujen opiskelijoista 33 prosenttia ja 22 prosenttia yliopistossa opiskelevista. (ks taulukko 10). Taloudellista ahdinkoa korkeakouluopiskelijoille aiheuttaa myös huoli työpaikan menettämisestä, mikäli he osallistuisivat kansainvälisille liikkuvuusjaksoille. (Saari ym. 2023, 115–116.)

Opiskelijoille teetetystä Eurostudent VIII- tutkimuksesta selviää useita syitä, miksi opiskelijat jättävät osallistumatta ulkomaanliikkuvuusjaksoille (ks kuva 1). Tutkimus toteutettiin 1.–2. vuoden korkeakouluopiskelijoille vuonna 2022 verkkokyselynä. Verkkokyselyyn vastasi 26 005 korkeakouluopiskelijaa. Korkeakouluopiskelijoiden innostus ja motivaatio vaikuttaa suuresti ulkomaanliikkuvuusjaksoille osallistumiseen ja päätökseen olla osallistumatta. Ulkomaan liikkuvuusjaksoista kerrotaan kansainvälisyyttä koskevilla tiedotustilaisuuksissa. Kansainvälisyydestä vastaavat opettajakoordinaattorit opastavat opiskelijoita etsimään itsenäisesti lisää tietoa aiheesta. Eurostudent VIII tutkimuksessa motivaation todetaan vaikuttavan opiskelijan saamaan tiedon määrään ja haluun etsiä tietoa itsenäisesti. Tiedon määrä, mitä opiskelija saa kansainvälisestä liikkuvuudesta ennen liikkuvuusjaksolle osallistumista, on rinnastettavissa hyötyyn mitä kansainvälinen liikkuvuus tulee tarjoamaan nykyiseen korkeakoulututkintoon ja sen mahdollisen tulevaisuuden hyödyn kannalta. Tieto koulutustarjonnasta ulkomaan liikkumiskohteissa vaikuttaa opiskelijan motivaatioon hakea kohteeseen. Opintotarjonnan julkinen saatavuus helpottaa opiskelijan valmiutta varautua tuleviin liikkuvuusjaksoihin ja harkita onko kyseinen kohde sellainen, josta on hyötyä opiskelijan oman koulutuksen kannalta. Korkeakouluopiskelijat kokevat osittain hankalaksi ulkomaan liikkuvuusjaksoilla suoritettujen opintosuoritusten sisällyttämisen Suomessa suoritettavaan tutkintoonsa. Korkeakouluopiskelijat kokevat tiedon keräämisen liikkuvuusjaksoista vaikeaksi saatavilla olevan tiedon pohjalta. Eurostudent VIII tutkimuksen mukaan noin 17 prosenttia ammattikorkeakouluissa opiskelevista kokivat tiedonsaannin vaikeuttavan liikkuvuusjaksoille osallistumista. Yliopistossa kyseinen prosentti oli noin 14 prosenttia vastaajista. Tiedon puutteellisuuden lisäksi korkeakouluopiskelijat olivat kokeneet sen hetkisten liikkuvuus rajoitteiden tuovan hidasteita liikkuvuusjaksoille osallistumiselle. (Saari ym. 2023, 112–114.)

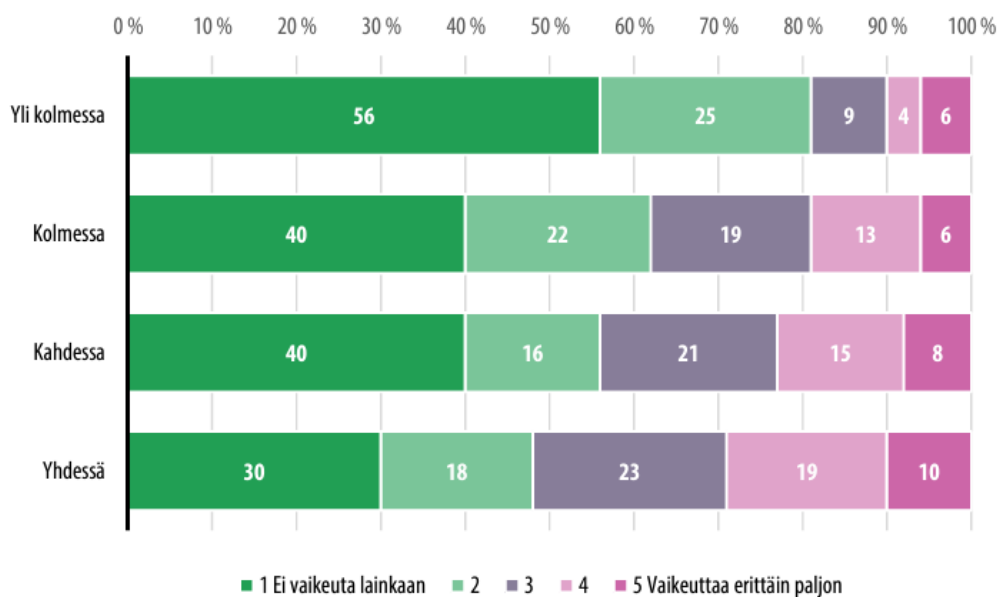
KUVA 1. 1.–2. vuoden opiskelijoiden opintohallinnolliset esteet Eurostudent VIII tutkimuksessa (Saari ym. 2023).

Opiskelijoiden perhetilanne ja kulttuurinen tausta vaikuttavat opiskelijan motivaatioon lähteä liikkuvuus jaksoille (ks kuva 2). Lapsiperheelliset opiskelijat ovat hankalassa tilanteessa liikkuvuusjaksojen kannalta. Opiskelijalla saattaa olla halu ja motivaatio lähteä kansainväliselle liikkumisjaksolle, mutta huoli lapsen hoidosta ja selviämisestä voi toimia esteenä pitkille ja lyhyille liikkuvuus jaksoille osallistumisessa. Ero perheestä ja ystävästä sekä vanhemmista osoittautuu osatekijäksi opiskelijan miettiessä liikkuvuus jaksolle osallistumista. Sosiaaliset paineet kohdistuvat opiskelijoihin, ymmärtävätkö ystävät ja perhe tai opiskelija itse, että tuleva olemaan pitkissä liikkuvuus jaksoilla poissa omasta lähipiiristä. Terveystilansa korkeakouluopiskelijat kokevat osasyynä olla osallistumatta kansainvälisille liikkuvuusjaksoille. Terveydellisiin syihin lasketaan mielenterveys ongelmat ja fyysiset rajoitteet. Kaikkien esteiden joukosta voi nousta myös motivaation puute kansainvälisiä liikkuvuus jaksvoja kohtaan tai opiskelijoiden muuten vähäinen innostus. (Saari ym. 2023.)

KUVA 2. 1.–2. vuoden opiskelijoiden opintososiaaliset esteet Eurostudent VIII tutkimuksessa (Saari, ym. 2023).

Kuvasta 3 voi nähdä, että osa korkeakouluopiskelijoista kokee kielitaitonsa liian puutteelliseksi liikkuvuusjaksoille osallistumiseksi. Enemmistö kuitenkin kokee pärjäävänsä kielitaidollaan liikkuvuusjaksoilla. Eurostudent VIII -tutkimuksessa tutkittiin 1.–2. vuosikurssin korkeakouluopiskelijoiden monikielisyyttä. Yli kolmea kieltä puhuvista opiskelijoista noin 10 prosenttia uskoi kohtaavansa kielellisiä vaikeuksia liikkuvuusjaksoille osallistuessa. Kolmea kieltä puhuvista noin 19 prosenttia koki, että kielelliset vaikeudet voivat vaikeuttaa heidän osallistumistaan liikkuvuusjaksoille. Kahta kieltä puhuvilla vastaava prosentti oli 23. 29 prosenttia niistä opiskelijoista, jotka puhuvat vain yhtä kieltä koki kielellisten vaikeuksien vaikeuttavan liikkuvuusjaksolle osallistumista. Tästä voidaan päätellä, että mitä useammassa kielessä korkeakouluopiskelija kokee itsensä hyväksi, sen pienemmäksi hän kokee kielelliset vaikeudet mahdollisilla liikkuvuusjaksoilla. Kielellinen osaaminen vahvistaa opiskelijoiden motivaatiota osallistua liikkuvuusjaksoille. (Saari ym. 2023, 120.)

KUVA 3. Opiskelijoiden useamman kielen osaamisen vaikutus liikkuvuusjaksoille osallistumisessa Eurostudent VIII tutkimuksessa (Saari ym. 2023).

Maailmantilanne on muuttunut lähivuosina ja muokannut opiskelijaliikkuvuutta monella tapaa. Turvattomuus COVID-19 pandemian ja sotien myötä on kasvanut maailmalla. Matkustusrajoitusten tuomat haasteet rajaavat korkeakouluopiskelijoiden mahdollisuuksia kansainväliselle liikkuvuudelle ja laskevat opiskelijoiden motivaatiota. COVID-19 pandemia vaikutti sen hetkisiin korkeakouluopiskelijoihin, joilla oli suunnitteilla lähteä kansainväliselle liikkuvuusjaksoille ennen valmistumistaan. (Saari ym. 2023, 118.)

Oulussa pidetyssä korkeakoulujen opetusvararehtorien tapaamisessa marraskuussa 2023, osallistujat miettivät keinoja kansainvälisen liikkuvuuden lisäämiseksi korkeakouluissa. Tapaamisessa korkeakoulujen opetusvararehtorit keskustelivat ajankohtaisista tutkimuksista ja hankkeista kuten, Eurostudent VIII- tutkimuksesta, Europe on the Move –, sekä Talent Boost hankkeesta. Opetusvararehtorit totesivat, että kansainväliset liikkuvuusjaksot olisi hyvä räätälöidä jokaiselle opiskelijalle heidän tarpeidensa ja motivaation pohjalta. Korkeakoulututkintojen opetussuunnitelmat ovat koulutusala ja koulukohtaisia. Vararehtoreiden mielestä opetussuunnitelmia luodessa olisi hyvä miettiä joustoa niin, että ulkomaan liikkuvuusjaksot olisivat helpommin toteutettavissa korkeakouluopiskelijoille. Opetussuunnitelman olisi joustettava tarpeen tullen liikkuvuusjaksoilla olevien opiskelijoiden kurssien hyväksi lukemiseksi. Tällä saataisiin korkeakouluopiskelijoita motivoitumaan paremmin ja liikkuvuusjaksoille osallistuminen ei hidastaisi valmistumista. Vararehtorit totesivat, että kaikkien koulutusalojen ollessa erilaisia on vaikea räätälöidä liikkuvuusjaksoja jokaiselle alalle sopiviksi ja kannustavaksi koulutuksen kannalta. Opiskelijoiden ohjaus ja kannustus kansainvälisille liikkuvuusjaksoille osallistumiseksi olisi hyvä aloittaa aikaisessa vaiheessa opintoja, jolloin opiskelijat saataisiin paremmin osallistumaan liikkuvuusjaksoille. Tärkeää olisi tarjota samat mahdollisuudet kaikille opiskelijoille. Hakuprosessin helpottaminen ja yksinkertaistaminen kannustaa korkeakouluopiskelijoita osallistumaan enemmän liikkuvuusjaksoille. (Opetushallitus 2023, 4.) Opetussuunnitelma voi parhaimmillaan kannustaa opiskelijaa osallistumaan kansainvälisille liikkuvuusjaksoille, mutta samalla myös estää ja

hankaloittaa sitä. Korkeakoulujen näkemyksen mukaan kansainvälisessä liikkuvuudessa on kolme kriteeriä; ensimmäisenä kansainvälisen liikkuvuuden tulisi näkyä selkeästi tutkinnon tavoitteissa ja mahdollistaa hyöty tulevaisuudessa. Toiseksi opetussuunnitelma tulisi suunnitella joustavaksi ja kansainväliseen toimintaan kannustavaksi. Kolmanneksi sen tulisi mahdollistaa kurssien hyväksi lukeminen ja korvaavien kurssien saatavuus tai niiden uusiminen sujuvasti. Opetussuunnitelmia olisi hyvä rakentaa kansainvälistä liikkuvuutta tukien luomalla turvallinen ja kannustava ympäristö kansainväliseen liikkuvuuteen ja toimintaan osallistumiselle. (Garam 2012, 9.)

Oikeanlaisen tiedottamisen kannalta tieto tulisi jakaa opettajille, ohjaustyötä tekeville ja akateemisille henkilöille, jolloin tietoa tulisi ohjatusti kaikkialta ja kannustus kansainväliseen liikkuvuuteen ei unohtuisi. Kansainvälisenliikkuvuuden tulisi hyödyntää kansainvälistä osaamista ja uuden kehittämistä, ymmärtää kulttuureja sekä kehittää korkeakouluopiskelijaa kasvamaan henkisesti. Strategisesti valitut yhteistyökoulut tukevat laadukasta oppimista ja mahdollisuutta kehitykseen sekä joustoa opetussuunnitelmissa. Strategisten korkeakoulujen löytäminen tulee suunnata motivoituneiden työntekijöiden tehtäväksi. Motivoituneet työntekijät kehittävät kansainvälistä liikkuvuutta ja korkeakouluopiskelijoiden motivaatiota osallistua kansainväliseen liikkuvuuteen. (Opetushallitus 2023, 4.) Opettajien koulutukseen on hyvä sisältää kansainvälisiä kursseja ja liikkuvuusjaksoja, jotta mahdollistetaan heidän uransa kehitys, motivaatio liikkuvuusjaksojen suositteluun sekä uusia mahdollisia liikkuvuuskohteita (European Commission 2023, 8). Keskeisinä ongelmina kansainvälisyyden tukemiselle katsotaan olevan systemaattisuuden ja suunnitelmallisuuden puute, jolloin opiskelijan on hankala hahmottaa kokonaiskuvaa. Kansainvälinen liikkuvuus on hyvä näkyä jo korkeakoulun strategiassa, jolloin sen asettaminen opettajille on mahdollista. Korkeakouluopettajat ohjaavat omalla esimerkillään opiskelijoita kansainvälisyyteen. Korkeakouluhenkilöstön työtaakka kannattaa jakaa mahdollisuuksien mukaan koulutusalan kaikille henkilöille, jolloin henkilöstön taakka korkeakouluopiskelijoiden kansainvälisistä mahdollisuuksista olisi parhaimmillaan ja henkilöstö pysyy motivoituneena. (Garam 2012, 22.)

3 SAVONIA-AMMATTIKORKEAKOULUN KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

3.1 Savonia-ammattikorkeakoulu

Savonia-ammattikorkeakoulu toimii Suomessa Pohjois-Savon alueella. Savonia-ammattikorkeakoulun toiminta on alkanut vuonna 1992. Savonia-ammattikorkeakoululla on kampuksia kolmessa eri kaupungissa: Kuopiossa, Iisalmessa ja Varkaudessa. Kuopion kampus on kampuksista suurin. Kuopiossa voi opiskella matkailu- ja ravitsemisalaa, liiketaloutta, sosiaali- terveysalaa, muotoilua, musiikkia ja tanssia sekä tekniikan aloja. Iisalmen kampuksella voi opiskella luonnonvara-alalla, sosiaali- ja terveysalalla sekä tekniikan alalla. Varkauden kampuksella voi opiskellaan tekniikan alalla. (Studentum julkaisuaika tuntematon).

Savonia-ammattikorkeakoulu on yksi monipuolisimmista ammattikorkeakouluista Suomessa. Opiskelu mahdollisuudet ovat laajat eri aloilla. Savonia-ammattikorkeakoulussa voi opiskella seitsemällä koulutusosalalla ja erikoistua tarkentavilla koulutuslinjoilla. Koulussa on mahdollista opiskella alemman tason korkeakoulututkinto tai ylemmän tason korkeakoulututkinto. Koulun tarjoamat alemman ammattikorkean koulutusalat ovat; liiketalouden ala, luonnonvara-ala, matkailu- ja ravitsemisala, muotoilun koulutus, musiikki ja tanssi, sosiaali- ja terveysala sekä tekniikan ala. Savonia-ammattikorkeakoulussa opiskelee noin. 8000 opiskelijaa ja se työllistää noin. 600 työntekijää. (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon c.)

Savonia-ammattikorkeakoulun arvoihin kuuluu luotettavuus, rohkeus ja yhteisöllisyys. Nämä arvot näkyvät Savonian päivittäisessä toiminnassa ja valinnoissa. Personoitu koulutus tuo laajat mahdollisuudet opiskelijalle. Opiskelijan elämäntilanne vaikuttaa siihen onko hän päivätoteutuksessa, monimuotototeutuksessa vai tullut polku opintojen kautta opiskelemaan. Savonia-ammattikorkeakoulun on muututtava maailman mukana ja muokattava koulutusohjelmiaan kysynnän ja palautteen mukaan kohti parempaa osaamista. Opiskelijoiden osaamisen tuominen esille ja sen osaamistason kehittäminen on koulun tavoitteellisia valintoja. Opiskelija lähtöisinä tavoitteina on antaa opiskelijoille mahdollisuudet kansainväliseen toimintaan ja kasvattaa opiskelijan moniosaamista sekä kansainvälisyyttä. Hyvinvoiva opiskelija on tulevaisuuden työntekijä, jolloin tähtäämällä laadukkaaseen ja monipuoliseen koulutukseen opiskelijalla on suuremmat mahdollisuudet työllistyä Suomen sisäisesti ja kansainvälisesti. Savonia-ammattikorkeakoulun tavoite on olla Suomen paras korkeakoulutyöyhteisö. Koulun visiona vuoteen 2030 mennessä on olla vastuullisesti vaikuttavin ammattikorkeakoulu. Vastuullisuudella Savonia-ammattikorkeakoulu haluaa kehittää Pohjois-Savon toiminnallisuutta ja aluetta monella osa-alueella. Näihin tavoitteisiin pyritään tuomalla kansainvälisiä osaajia Pohjois-Savon alueelle ja tarjoamalla englanninkielisiä koulutuksia sekä kokonaan maahanmuuttajille suunnattuja koulutuksia. Tukemalla monikulttuurisuutta ja osaamista globaalilla tasolla saadaan osaajia ja edistetään kestävästä kasvusta. (Savonia 2020, 2–3.)

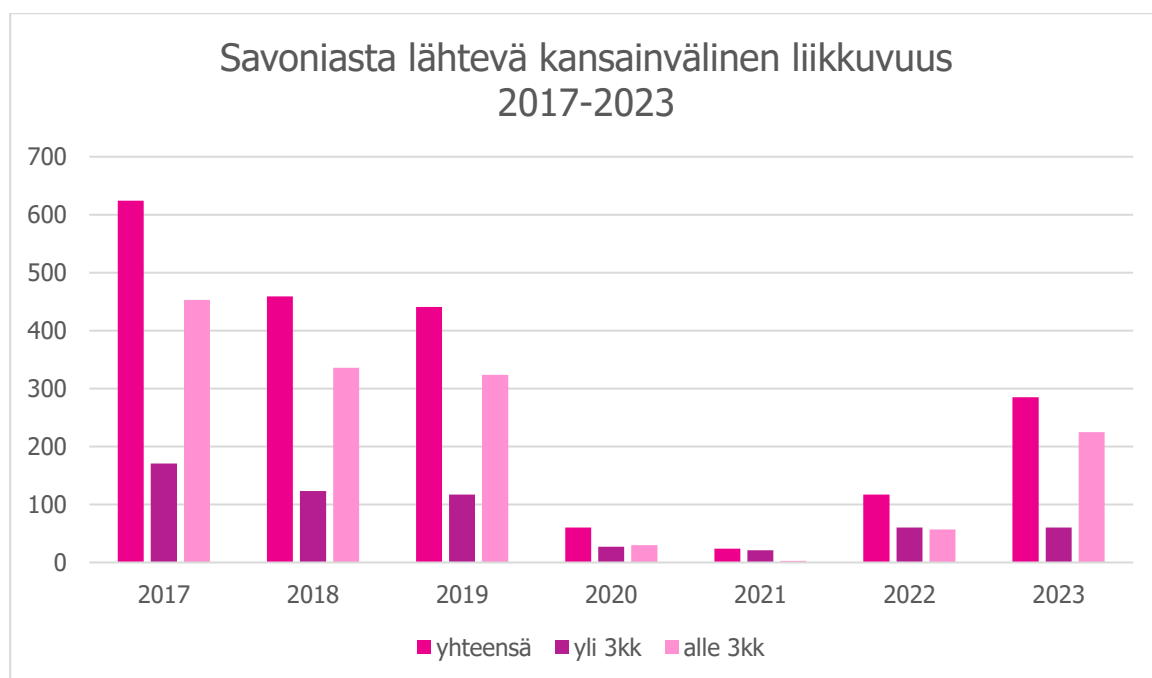
Savonia-ammattikorkeakoulu on mukana EU4DUAL-allianssissa, jonka tarkoituksena on vahvistaa sekä koulutuksen työelämälaheisyyttä että tutkimusta kansainvälisellä tasolla. Savonia-ammattikorkeakoulu tukee kaikkia tutkimusaloja ja tutkimuksissa hyödynnetään vahvasti digitalisaatiota, dataa ja tekoälyä. Savonia-ammattikorkeakoulu haluaa tuoda EU4DUAL-allianssin myötä tunnettavuutta

Suomalaiselle osaamiselle ja ammattitaidolle ympärimaailman. Opettajienkin on hyvä osallistua tutkimus ja kehittämistyöhön ulkomailla, joka kasvattaa heidän osaamistaan ja tuo uudenlaista oppia mukanaan opetukseen. Savonia-ammattikorkeakoulun arvomaailmaan sisältyy jatkuva oppiminen ja itsensä kehittäminen. Yhteistyön merkitys korostuu kansainvälisessä toiminnassa, projekteissa ja kansainvälisillä liikkuvuusjaksoilla yhteistyökoulujen ja kumppaneiden kanssa. Jokainen opiskelija on yksilö ja Savonia-ammattikorkeakoulussa halutaan korostaa tätä kannustamalla opiskelijoita osallistumaan kansainväliseen toimintaan ja hyödyntämään siitä saatavia hyötyjä. Opinnot ovat moniulotteisia ja joustavia, joista opiskelija saa otettua kaiken hyödyn irti niin halutessaan. (Savonian viestintä 2024, 15–21.)

3.2 Lähtevä opiskelijaliikkuvuus

Savonia-ammattikorkeakoulu lähettää opiskelijoitaan kansainvälisille liikkuvuusjaksoille, mutta myös vastaanottaa opiskelijoita muista korkeakouluista. Kuvasta 4 voi nähdä Savonia-ammattikorkeakoulusta kansainvälisille liikkuvuusjaksoille lähteneiden opiskelijoiden määrän kehitystä vuosina 2017–2023. Eniten Savonia-ammattikorkeakoulusta on lähtenyt opiskelijoita kansainvälisille liikkuvuusjaksoille vuonna 2017. Tällöin kansainvälisille liikkuvuusjaksoille lähti yhteensä 624 opiskelijaa. Heikoin kansainvälisen opiskelijaliikkuvuuden vuosi oli Savonia-ammattikorkeakoulussa vuosi 2021, jolloin liikkuvuusjaksoille osallistui vain 24 opiskelijaa. (Vipunen julkaisuaika tuntematon b.) Suuren pudotuksen opiskelijaliikkuvuusluvussa vuoden 2021 tilastoissa voidaan sanoa johtuvan vuonna 2019 alkaneesta COVID-19 pandemiasta, jonka myötä kansainvälinen opiskelijaliikkuvuus romahti Suomessa ja ulkomailla. Kansainvälisen opiskelijaliikkuvuuden määrät olivat olleet kuitenkin laskussa jo ennen COVID-19 pandemiaa. Opiskelijaliikkuvuuden määrän lasku nähdään jatkuvana hitaana laskuna lähtömäärissä vuosien 2017–2019 välillä aina siihen asti, kunnes COVID-19 romahdutti liikkuvuusmäärät vuonna 2020. Kansainväliseen opiskelijaliikkuvuuteen osallistuvien opiskelijoiden määrä alkoi nousemaan uudestaan vuonna 2022, jolloin ulkomaan liikkuvuusjaksoille lähti yhteensä 117 opiskelijaa. Kasvu jatkoi vuonna 2023, kun ulkomaan liikkuvuusjaksoille osallistui yhteensä 285 opiskelijaa. Kansainväliseen opiskelijaliikkuvuuteen osallistuneiden opiskelijoiden määrä kasvoi yli kaksinkertaisesti vuoden 2022 ja 2023 välillä. Tilastoista voidaan tehdä johtopäätös, että Savonia-ammattikorkeakoulun kansainvälinen liikkuvuus on alkanut elpyä COVID-19 pandemian jälkeen, mutta ei ole onnistunut nousemaan pandemiaa edeltäneiden vuosien tasolle.

Kuvasta 4 myös selviää, että Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijat ovat tyypillisesti suosineet alle 3 kuukauden liikkuvuusjaksoja pitkien liikkuvuusjaksojen sijaan. Tämä nähdään suurena erona pitkien ja lyhyiden liikkuvuusjaksojen lähtömäärissä, mikä on parhaiten huomattavissa vuosina 2017–2019 sekä vuonna 2023. Vuosi 2022 oli poikkeuksellinen, sillä pitkät liikkuvuusjaksot ohittivat suosiossa lyhyemmät liikkuvuusjaksot.

KUVA 4. Savonia-ammattikorkeakoulusta lähtevä kansainvälinen liikkuvuus 2017-2023 (Vipunen julkaisuaika tuntematon b).

Vuonna 2023 Savonia-ammattikorkeakoulusta lähti viidenneksi eniten opiskelijoita ulkomaan liikkuvuusjaksoille tarkastellessa Suomen ammattikorkeakoulujen kansainvälisen liikkuvuuden tilastoja. Vuonna 2022, Savonia-ammattikorkeakoulu oli ollut kyseisessä tilastossa sijalla 13. Ennen COVID-19 pandemiaa vuonna 2019, Savonia oli ollut kyseisissä tilastoissa kuudes. (Vipunen julkaisu aika tuntematon b.)

Taulukossa 10 vertaillaan Savonian-ammattikorkeakoulusta valmistuneita opiskelijoita ja heidän osallistumistaan kansainvälisiin liikkuvuusjaksoihin. Taulukosta 10 voidaan nähdä kuinka moni Savonia-ammattikorkeakoulusta valmistuneista opiskelijoista on osallistunut liikkuvuusjaksoille vuosien 2017-2023 välillä. Vuonna 2019 valmistuneet olivat osallistuneet prosentuaalisesti eniten kansainvälisille liikkuvuusjaksoille opintojensa aikana. COVID-19 toi selvän laskun kyseiseen tilastointiin vuoden 2020 jälkeen. COVID-19 pandemian tuomat matkustamisrajoitukset estivät kansainvälisten liikkuvuusjaksojen toteutumisen laajasti. Opiskelijat jotka olivat aloittaneet ennen matkustamisrajoitusten toimeentuloa saivat mahdollisuuden osallistua kansainvälisille liikkuvuusjaksoille opintojensa aikana. COVID-19 pandemian alettua liikkuvuusjaksot olivat harvassa. Vuonna 2023 valmistuneet opiskelijat olivat osallistuneet kansainvälisille liikkuvuusjaksoille vähiten. Kansainvälisille liikkuvuusjaksoille osallistuvien määrä on kasvamassa, mutta ei ole palannut vielä aikaan ennen COVID-19 pandemiaa. (Opetushallitus 2022.) Vuosina 2017 – 2023 kansainvälisille liikkuvuusjaksoille osallistuneiden valmistuneiden opiskelijoiden keskiarvo oli alemmassa ammattikorkeakoulutuksessa 16,9 prosenttia ja ylemmässä ammattikorkeakoulutuksessa 15 prosenttia.

TAULUKKO 10. Savonia-ammattikorkeakoulusta valmistuneiden opiskelijoiden liikkuvuusjaksojen osallistumis prosentti (Vipunen julkaisuaika tuntematon b).

	Tutkinnon suorittaneet	Liikkuvuusjaksoille osallistuneet	Liikkuvuusjaksoille osallistuneiden %
AMK			
2023	1248	81	6,5
2022	1125	99	8,8
2021	1089	150	13,8
2020	1143	261	22,8
2019	1248	312	25,0
2018	1221	288	23,6
2017	1101	192	17,4
Yhteensä	8175	1383	16,9
YAMK			
2023	195	9	4,6
2022	192	6	3,1
2021	156	15	9,6
2020	147	36	24,5
2019	120	42	35,0
2018	126	33	26,2
2017	102	15	14,7
Yhteensä	1038	156	15,0

3.2.1 Opiskelijaliikkuvuuden edellytykset

Osallistuakseen kansainvälisille liikkuvuusjaksoille opiskelijan tulee olla Savonia-ammattikorkeakoulun AMK- tai YAMK-tutkinto-opiskelija. Opiskelijalla tulee olla riittävät valmiudet osallistuakseen ulkomaan liikkuvuusjaksolle. Näihin valmiuksiin lukeutuu riittävä osaaminen kielessä, jota suoritettavalla liikkuvuusjaksolla tullaan käyttämään. Opiskelija voi todistaa osaamisensa esimerkiksi suoritettavalla kielikurssilla, kielitaitotodistuksella tai muulla vastaavalla tavalla. Opiskelijan terveydentilan tulisi olla myös hyvä, jotta opiskelijan voidaan olettaa selviytyvän liikkuvuusjaksosta ulkomailla. Liikkuvuusjaksolle osallistuakseen opiskelijan on pääsääntöisesti tullut suorittaa ensimmäinen vuosi opinnoistaan. Riittäviä valmiuksia tarkastellessa huomiota kiinnitetään myös opiskelijan opintomenestykseen. Ennen liikkuvuusjaksolle lähtemistä opiskelijan opintojen on täytynyt edetä suunnitellulla tavalla, eikä liikkuvuusjakson tulisi pidentää tai hankaloittaa tutkinnon suorittamista tavoitellussa määräajassa. Tämän varmistamiseksi, opiskelijan tulee laatia suunnitelma liikkuvuusjaksonsa ajalle, siitä mitä hän tulee opiskelemaan liikkuvuusjaksonsa aikana, sekä miten hän aikoo hyväksi lukea liikkuvuusjakson opintosuoritukset osaksi tutkintoaan. (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b.)

Jos kyseessä on suosittu kohde, hakijoita voidaan joutua karsimaan. Tällöin valintaperusteina käytetään opintomenestystä, vaihtoon hakemisen perusteluita, opiskelijan liikkuvuusjaksolle luomaa opinto-/harjoittelusuunnitelmaa ja opiskelijan kielitaitoa. Hakijoita karsiessa, opiskelija, joka ei ole aikaisemmin osallistunut ulkomaan liikkuvuusjaksolle Savonia-ammattikorkeakoulun kautta saa etusijan. Opiskelijavalinnat suorittavat joko opiskelijan tutkinto-ohjelma, mikäli kyse on tutkinto-ohjel-

makohtaisesta paikasta, tai Savonia-ammattikorkeakoulun kansainvälisen koulutusyhteistyön kehittämisryhmä, tilanteessa, jossa kyse on koko Savonia-ammattikorkeakoulun laajuudesta paikasta. (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b.)

Savonia-ammattikorkeakoulun sisällä on myös alakohtaisia periaatteita. Liiketalouden opiskelijoilla on valmiiksi päätetyt aikataulut, joidenka puitteissa opiskelijat voivat lähteä opiskelijavaihtoon. Opiskelijavaihdon aikataulu määrittyy opiskelijan suuntautumisen mukaan. Sen sijaan Liiketalouden opiskelija voi lähteä harjoitteluun ulkomaille, milloin vaan tälle sopivana ajankohtana. (Oksanen julkaisuaika tuntematon.) Muotoilun opiskelijoilla on mahdollisuus lähteä opiskelijavaihtoon aikaisintaan 3. vuoden aikana. Musiikin- ja tanssin alalla opiskelijoiden suositellaan lähtevän opiskelijavaihtoon 3. vuoden aikana. Kyseisen alan opiskelijan tulee hakuprosessin aikana toimittaa hakulomakkeen, hakukirjeen ja opintosuunnitelman lisäksi myös CV sekä Audition -nauhoite. (Liimatainen julkaisuaika tuntematon.)

Tekniikan alalla ulkomaan liikkuvuusjaksolle osallistuminen edellyttää tutkinto-ohjelman kansainvälisyydestä vastaavan opettajan puolta. Kuopiossa sijaitsevilla terveysaloilla osallistuminen kansainväliin liikkuvuusohjelmiin vaatii kyseisen tutkinto-ohjelman kansainvälisen substanssi- ja tutoropettajan puolta. Terveysalan opiskelijoiden tulee myös käydä opiskeluterveydenhoitajan vastaanotolla, sekä tarvittaessa lääkärin vastaanotolla ennen liikkuvuusjaksolle lähtemistä. Vastaanotolla käydään läpi tarvittavat rokotukset, malarialääkitys sekä opiskelijan terveydentilaan liittyviä asioita. Myös Iisalmen kampuksella toimivilla luonnonvara-, sekä sosiaali- ja terveysaloilla seurataan samaa käytäntöä. Opiskelijoiden tulee myös liikkuvuusjakson jälkeen käydä terveydenhoitajalla terveydentilan ja mahdollisten laboratoriokokeiden määräämiseksi. Luonnonvara-alalla, ja sosiaali- ja terveysalalla ulkomaan liikkuvuusjaksolle osallistuminen vaatii myös opettajatuutorin puolta, ja ulkomaan liikkuvuusjaksojen aikataulutukset on tehty tutkinto-ohjelmittain. (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b.)

3.2.2 Yhteistyökorkeakoulut

Matkailu- ja ravitsemisalalla yhteistyökorkeakouluja on 16 eri maassa. Taulukosta 11 voi nähdä matkailu- ja ravitsemisalan yhteistyökorkeakoulut ja maat, joihin alan opiskelijat voivat lähteä opiskelijavaihtoon.

TAULUKKO 11. Matkailu- ja ravitsemisalan opiskelijavaihtokohteet (Korhonen 2024).

Aasia	
Etelä-Korea	CHUNG-ANG University
Indonesia	Binus University
Kiina	Shanghai Second Polytechnic University, SSPU
Eurooppa	
Alankomaat	NHTV Breda UAS
Espanja	Euro-aula Barcelona
	University of Girona
	University of Vigo
	Mondragon University of Spain
Itävalta	Salzburg University of Applied Sciences FH Joanneum
Irlanti	Munster Technological University
Kroatia	PAR University College, Rijeka, Hrvatska
Latvia	Graduate School of ISMA
Liettua	Kauno Kolegija
Malta	The University of Malta
	Malta College of Arts, Science & Technology
Ranska	Ecole de Management de Normandie
Saksa	Hochschule Harz DHBW Lössrach
Unkari	Budapest Business University
Norja	Inland Norway UAS
Portugali	Universidade Lusófona

Liiketalouden alalla yhteistyökorkeakouluja on 25 eri maassa. Taulukosta 12 voi nähdä liiketalouden yhteistyökorkeakoulut ja maat, joihin alan opiskelijat voivat lähteä opiskelijavaihtoon. (Oksanen Julkaisuaika tuntematon.)

TAULUKKO 12. Liiketalouden opiskelijavaihtokohteet (Oksanen julkaisuaika tuntematon).

Eurooppa		Ruotsi	University of Gävle
Alankomaat	Breda UAS	Saksa	DHBW Mannheim
	Windsheim UAS		DHBW Loerrach
	NHLStenden		DHBW Heilbronn
Belgia	HELMO, Thomas More UAS		Hochschule Emdern/Leer
Bulgaria	American University in Bulgaria		Hochschule Harz
Espanja	University of Girona		Worms UAS
	Euroaula		Brandenburg UAS
	Universidad Lyola Andalucia	Slovenia	University of Maribor
	University of Vigo	Sveitsi	Lucerne UAS
	Mondragon University	Tsekin tasavalta	Univ. Of HRADEC KRALOVE
	Tecnocampus		University of Finance and Administration
Irlanti	South East Technological University	Turkki	Akdeniz University
	Munster Technological University	Unkari	Budapest Business School
Italia	UAS Delle Marche		Széchenyi István University
Itävalta	UAS BFI Vienna	Aasia	
	FH Salzburg GmbH	Etelä-Korea	Soongsil University
Liettua	Kaunas College		Chung-Ang University
Malta	University of Malta	Japani	Musashino
Norja	Inland UAS		Nagoya University of Foreign Studies
Portugali	Polytechnic Institute of Lisbon	Kiina	Shanghai Polytechnic University
Puola	Univ of Gdansk	Malesia	Berjaya University College
	Univ of Silesia		
Ranska	Catholic University of Lyon		
	ySchools South Champagne Business School		
	Paris Saclay		
	Ecole de Management de Normandie		
	University of Savoie Mont Blanc		

Muotoilun alalla yhteistyökorkeakouluja on 13 eri maassa. Taulukosta 13 voi nähdä muotoilun yhteistyökorkeakoulut ja maat, joihin alan opiskelijat voivat lähteä opiskelijavaihtoon. (Mähönen julkaisuaika tuntematon.)

TAULUKKO 13. Muotoilun opiskelijavaihtokohteet (Mähönen julkaisuaika tuntematon).

Aasia	
Japani	Kyoto University of Art & Design
Kiina	East China Normal University
	Shang-hai Polytechnic University
Eurooppa	
Alankomaat	Windesheim University of Applied Sciences
Espanja	ESADA, Escuela Superior de Arte y Diseño de Andalucía
	ESDI, Escola Superior de Disseny
	Universidad Zaragoza
	University of Vigo
Italia	ISIA Design Firenze
	ISIA Faenza
	ISIA Roma
Liettua	Kauno Kolegija University of Applied Sciences
Norja	Bergn Academy of Art and Design (KHIB)
Portugali	Polytechnic University of Leiria
Ranska	ÉSAD Orléans
Saksa	Hochschule RheinMain
	PH Schwäbisch Gmünd University of Education
Tanska	KEA – Copenhagen School of Design and Technology
Viro	Estonian Academy of Arts – Art Design Architecture Science
	Körgem Kun-stikool Pallas

Tekniikan-alalla yhteistyökorkeakouluja on 18 eri maassa. Maat ja korkeakoulut, joihin tekniikan opiskelija voi lähteä on riippuvainen opiskelijan opintojen suuntautumisesta. Taulukosta 14 voi nähdä tekniikan alan yhteistyökorkeakoulut ja maat, joihin alan opiskelijat voivat lähteä opiskelijavaihtoon. (Takkunen 2024.)

TAULUKKO 14. Tekniikan alan opiskelijavaihtokohteet (Takkunen 2024).

Eurooppa		Saksa	Deggendorf Institute of Technology
Alankomaat	Avans Hogeschool's-Hertogenbosch		Hochschule Karlsruhe
	Breda University of Applied Sciences		Hochschule RheinMain
	NHL Stenden University of Applied Sciences		Jade Hochschule Wilhelmshaven
	Windesheim University of Applied Sciences		Ostbayerische Technische Hochschule (OTH) Amberg-Weiden
Belgia	Haute Ecole Libre Mosane (HELMO) Liege		Ostfalia Hochschule Wolfenbüttel
	Haute Ecole ECAM Brussels Engineering School		Technische Hochschule Brandenburg
Espanja	Mondragon Unibertsitatea		Trier UAS / Umwelt-Campus Birkenfeld
	Universidad de Zaragoza		Westfälische Hochschule Gelsenkirchen
Irlanti	Munster Technological University	Slovenia	University of Ljubljana
Itävalta	Fachhochschule Joanneum Graz		University of Maribor
	Upper Austria UAS Wels		University of Novo Mesto
Kosova	University of Prishtina	Sveitsi	Hochschule Luzern
	Universum College	Unkari	John von Neumann University
Liettua	Vilnius College of Higher Education	Aasia	
Norja	Norwegian University of Science and Technology	Etelä-Korea	Chung-Ang University
Portugali	Instituto Superior de Engenharia de Lisboa	Kazakstan	L.N. Gumilyov Eurasian National University
Puola	Koszalin University of Technology	Kiina	Shanghai Polytechnic University
	Politechnika Wroclawska		
Ranska	ECAM La Salle Lyon		
	GROUP ESAIP Anjou		
	IUT Nancy-Brabois		
	Pole Universitaire Leonar-do da Vinci		
	Université d'Artois IUT Béthune		
	Université de Savoie Mont Blanc Chambéry		

Musiikin- ja tanssin alalla yhteistyökouluja on 6 eri maassa. Taulukosta 15 voi nähdä musiikin ja tanssin alan yhteistyökorkeakoulut ja maat, joihin alan opiskelijat voivat lähteä opiskelijavaihtoon.

TAULUKKO 15. Musiikin ja tanssin alan opiskelijavaihtokohteet (Liimatainen julkaisuaika tuntematon).

Eurooppa	
Belgia	LUCA School of Arts
Espanja	Conservatorio Superior de Danza de Málaga
	ESMUC L'Escola Superior de Música de Música de Catalunya
Irlanti	Royal Irish Academy of Music, University of Limerick
Islanti	Iceland Academy of the Arts
Italia	Conservatorio di Musica "G. Verdi" Como
	Conservatorio di Musica "Giuseppe Tartini"
	Conservatorio di Musica "Santa Cecilia" di Roma
	Conservatorio Statale di Musica 'F.A. Bonporti'
	Higher Institute for Musical Education "Claudio Monteverdi" Conservatory
	Roma, Accademia Nazionale di Danza
	Saint Louis College of Music
Itävalta	Konservatorium Wien University

Sosiaali- ja terveysalalla, sekä luonnonvara-alalla opiskelijoiden liikkuvuus on pääasiassa työharjoittelujaksoja. Aloilla on kuitenkin myös Erasmuksen kautta tehtyjä kahdenvälisiä sopimuksia Euroopassa. Näiden yhteistyökorkeakoulujen kautta kuitenkin harvoin lähdetään opiskelijavaihtoon. Yleisin menettely on, että alan kansainvälisyys koordinaattori suunnittelee kumppanikorkeakoulun edustajan kanssa jokaiselle opiskelijalle yksilöllisen ratkaisun, joka palvelisi kunkin opiskelijan harjoittelutarpeita. Sosiaali- ja terveysalan harjoittelut ovat usein keskittyneet esimerkiksi Thaimaahan, Viroon, Tanskaan, Kreikkaan, Iso-Britanniaan, Itävaltaan ja Kanadaan. Luonnonvara-alalla harjoittelujakson kohteina ovat olleet useasti Uusi-Seelanti, Viro, Thaimaa ja Ruotsi. (Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b.)

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

4.1 Tutkimusmenetelmät

Tutkimusta tehdessä voidaan käyttää kahta eri tutkimusmenetelmää: Kvantitatiivista eli määrällistä tutkimusmenetelmää tai kvalitatiivista eli laadullista tutkimusmenetelmää. Kumpikaan tutkimusmenetelmä ei poissulje toista, joten tutkimuksessa voi tarvittaessa käyttää kumpaakin menetelmää.

Kvantitatiivinen tutkimus on määrällistä tutkimusta, jolla halutaan saavuttaa empiirisen ilmiön tutkiminen mittavin määrin. Kvantitatiivisella tutkimuksella voidaan selvittää esimerkiksi, kuinka paljon, kuinka usein ja kuinka monta. Tutkimusaineistoa kerätään monella tapaa yleensä haastatteluin, kyselylomakkeella tai observoinnilla. Jos kvantitatiivinen tutkimus toteutetaan kyselyn muodossa, on kysymykset hyvä pitää helposti ymmärrettävinä ja monivalintakysymyksinä. Kysymykset eivät saa kuitenkaan olla johdattelevia. Vastausten ymmärrettävyys ja oikeiden kysymysten luominen edesauttaa vastausten analysointia ja järjestelmällisyyttä. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa on hyvä välttää liian laajojen kysymysten esittämistä, jolloin analysointi hidastuu. Siinä missä kvantitatiivisella tutkimuksella saadaan yleistettävyyttä ja toistettavuutta, samalla se on numeroihin pohjautuvaa tutkimusta ja sen joustamattomuus kangistaa mahdollisesti syvyyden puutetta yksilöllisistä vastauksista. Numerollinen tilastointi helpottaa analysointia, kun kohdejoukko on laaja ja halutaan selvittää otannan mielipide ilmiöstä. Kvantitatiivisella tutkimuksella on mahdollisuus testata hypoteeseja, tunnistaa syy-seuraamussuhteita ja tehdä tilastollisia päätelmiä laajasta perusjoukosta. Kvantitatiivisella tutkimuksella halutaan selvittää, onko perusjoukko tarpeeksi samanlainen keskenään ja mahdolliset erot muuttujien kesken. (Tähtinen, Laakkonen & Broberg 2011. 11–25.)

Kvantitatiivisen tutkimuksen tulokset osoitetaan numerollisilla tiedoilla ja numeraalinen tieto tulkitaan kirjalliseen muotoon. Strukturointi on tapa saada tutkittu asia suunnitelmalliseksi ja vakioitumaan, jolloin sitä on mahdollista tutkia. Strukturointi tehdään ennen aineiston keräämistä luomalla kysymykset kaikille vastaajille samanlailla ymmärrettäviksi. Objektivisuus näkyy tuloksissa pysymällä puolueettomana tuloksia arvioitaessa ja tutkimusprosessia suunnitellessa. Tutkimusprosessin puolueettomuuteen tutkija pystyy vaikuttamaan olemalla passiivinen ja olematta tapaamatta tutkittavia henkilöitä. Vastauksista on suotavaa tehdä mitta-asteikkoja ja taulukoita havainnollistamaan tuloksia. Tuloksia pystytään arvioimaan tarpeeksi suurien havainnointiyksiköiden perusteella. Suuremmalla otoksella pystymään paremmin arvioimaan perusjoukon keskimääräistä mielipidettä, asennetta tai kokemuksia tutkittavasta asiasta. (Vilka 2007, 13–17.)

Tulosten analysoinnissa käytetään useita tapoja erikseen ja yhdessä luoden kokonaiskuvan tutkimuksesta. Kausaalisuhde on tapa, jolla ilmoitetaan syy-seuraamusuhdetta ja saadaan oletettu syy selvennys seuraukseen. Kausaalisuhteella havainnollistetaan asioiden suhde tai erovaisuudet toisiinsa tilastollisesti ja numerollisesti. Hypoteesi on perusteltu väite, joka sisältää tutkimusongelmaan ennakoivan selityksen tai ratkaisun asioiden välisistä yhteyksistä, eroista ja syistä. Tapoja käytettäessä saadaan erilaisia kvantitatiivisia tutkimustuloksia. Selittävän tutkimuksen tarkoitus on antaa tutkitusta asiasta perusteltua lisätietoa tai esittää asian taustalla vaikuttavia syitä. Selittävä tutkimus haluaa selkeyttää jo olemassa olevaa asiaa vielä ymmärrettävämmäksi. Kuvailevassa tutkimuksessa

esitetään tutkitun asian keskeiset, näkyvimät tai kiinnostavimmat piirteet mahdollisimman järjestelmällisesti. Kuvailevassa tutkimuksessa lukija pystyy itse muodostamaan oman näkemyksensä kuvauksista ja luo syvemmän näkemyksen asiasta. Kartoittava tutkimus tavoittelee uusien näkökulmien löytämistä vähän tunnetuista aiheista tekemällä niistä hypoteeseja. Kartoittavalla tutkimuksella voidaan löytää tutkittavan asian keskeisiä teemoja, luokkia, malleja ja tyypittelyitä, joista saadaan luotua kokonaiskuva. Vertaileva tutkimus nimensä mukaisesti vertailee samanlaisia asioita eri ajan jaksoissa tai ilmiöissä. Vertailevalla tutkimuksella vertaillaan kahden tai useamman tutkimuksen tuloksia ja näiden eroja selkeämmin. Ennustavalla tutkimuksella haetaan tietoa tulevasta ja miten se mahdollisesti tulee ilmenemään tai mitä seurauksia syntyy eri asiayhteyksissä tai aikakausina. (Vilka 2007, 18–22.)

Kvalitatiivisen tutkimuksen eli laadullisen tutkimuksen tavoitteena on kohderyhmän näkökulman syvällinen ymmärtäminen. Tutkimusta ohjaavat usein kysymykset kuten mitä-, miksi ja miten. Laadullisen tutkimuksen tavoitteena on tuottaa uutta tietoa tai teoriaa, joten sitä käytetään usein silloin kun tutkimuksen kohteesta tai ilmiöstä on hyvin vähän tietoa. Tutkimustehtävät voivat usein olla tutkimuksen alussa hyvinkin laajoja, mutta tarkentuvat tutkimusprosessin edetessä. Tutkittavana laadullisessa tutkimuksessa on usein sellaisia henkilöitä, joilla on kokemusta tutkittavasta ilmiöstä. Jotta tutkittaessa saataisiin mahdollisimman rikasta ja laadullista aineistoa, on tutkittavien määrä usein vähäinen, sillä laadullisessa tutkimuksessa yhtä henkilöä tutkittaessa, voi aineistoa kertyä jopa 40–60 sivua. Laadullisessa tutkimuksessa keskitytään siis laatuun ja sanoihin, ei määrään ja numeroihin. Aineistoa laadulliseen tutkimukseen voi kerätä usean eri tutkimusmenetelmän voimin, joista keskeisiä ovat havainnoiminen, tekstianalyysi, yksilö- tai ryhmähaastattelut, benchmarking ja litterointi. Yhteistä näillä laadullisilla aineistonkeruumenetelmillä on se, että tutkija on itse hyvin aktiivisessa roolissa ja on usein hyvin läheisessä kontaktissa tutkittavan kohteen kanssa. Laadullinen tutkimus on myös hyvin kontekstisidonnaista ja on sidoksissa tutkittavien elämäntilanteisiin, aikaan ja paikkaan. Tämä tarkoittaa, että todellisuus näyttäytyy eri ihmisille eri tavoin, täten on olemassa useita eri todellisuksia. Ihmiset kokevat asiat eri tavoin, joten ei ole olemassa yhtä oikeaa totuutta. Laadullisen tutkimuksen tavoitteena on siis selvittää, millaisena jokin ilmiö näyttäytyy juuri tutkimuksen kohderyhmän näkökulmasta. Tutkija kuvaa tutkimukseen osallistuneiden henkilöiden todellisuutta, jonka jälkeen voidaan arvioida tulosten hyödyntämistä. (Kylmä & Juvakka 2012, 26–31.)

Laadullista tutkimusta voi lähestyä monella eri lähestymistavalla. Näihin lähestymistapoihin kuuluvat toimintatutkimus, etnografia, fenomenologia ja tapaustutkimus. Tapaustutkimuksessa keskitytään yhteen tai useampaan tapaukseen aiheen ymmärtämiseksi. Tapaustutkimusta voidaan myös kutsua nimellä Case Study. Fenomenologista tutkimusta tehdessä ollaan kiinnostuneita ilmiöistä ja ilmiöiden tulkitsemisesta tutkien ihmisten subjektiivisia kokemuksia tutkittavasta ilmiöstä. Etnografinen tutkimus on tutkimukseen osallistuvan yhteisön tai ihmisryhmän havainnointia paikan päällä. Tällöin pyritään selvittämään tutkittavan kulttuurin ominaispiirteitä sekä sitä miksi yhteisö toimii tavalla kuin he toimivat. Toimintatutkimuksessa pyritään ratkaisemaan käytännönongelmia, kuten kehittämään työyhteisön toimintaa. Tällöin tutkija tekee tutkimusta tiiviisti yhteistyössä tutkittavan kanssa. Tehdyistä tutkimuksesta muodostuu empiiristä tietoa, jota tutkija lähtee analysoimaan laadullisin analysointimenetelmin. Näihin analysointimenetelmiin kuuluu esimerkiksi teemoittelu ja laadullinen sisällöana-

lyysi. Teemoittelu on analysointimenetelmä, jolla pyritään hahmottamaan teemoja tutkimusaineistosta. Laadullinen sisällönanalyysi on hyvin lähellä teemoittelua, sillä siinä analysoidaan mitkä aiheet aineistossa tulevat esille. (Metsämuuronen 2006, 210–222.)

Tässä opinnäytetyössä käytettiin sekä määrällistä että laadullista tutkimusmenetelmää. Määrällinen aineisto oli tutkimuksen pääosassa. Määrälliseen tutkimusmenetelmään päädyttiin, sillä tutkimuksessa haluttiin tutkia suurta kohdejoukkoa ja saada mahdollisimman yleistettävää tietoa tutkimuksen kohdejoukosta. Tällöin saataisiin osviittaa opiskelijoiden yleisestä mielipiteestä liittyen kansainväliseen opiskelijaliikkuvuuteen Savonia-ammattikorkeakoulussa. Määrällisen aineistonkeruun tueksi aiheita tutkittiin myös laadullisin tutkimusmenetelmin. Laadulliseksi aineistokeruumenetelmäksi päädyttiin valitsemaan yksilölliset teemahaastattelut. Haastattelut antoivat mahdollisuuden päästä lähemmäksi tutkittavia ja kuulemaan opiskelijoiden henkilökohtaisia kokemuksia. Yksilöhaastattelut toimivat tapana saada syvempää tietoa aiheesta henkilöiltä, jotka olivat käyneet kansainvälisillä liikkuusjaksoilla tai harkinneet niihin osallistumista. Yksilöhaastattelut antoivat haastateltavalle mahdollisuuden puhua laajemmin aiheesta ja omista kokemuksistaan. Yksilöhaastatteluiden myötä voisi myös tulla ilmi asioita, joita kyselyssä ei olisi ajateltu kysyä. Vaikka kyselylomakkeessa oli myös avoimia kysymyksiä, jotka antavat opiskelijalle vapautta kirjoittaa omista näkemyksistään laajemmin, oli kyselylomake suunniteltu hyvin pitkälti monivalintakysymyksiksi, jotta kyselyyn saataisiin mahdollisimman paljon vastaajia määrällisen tutkimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Tutkimukseen haluttiin siis ottaa myös yksilöhaastatteluita, jotka mahdollistivat syvemmän keskustelun kohderyhmän kanssa. Kumpikin tutkimusmenetelmä oli oleellinen tutkimuksen kannalta, jotta opinnäytetyöhön saataisiin mahdollisimman laaja käsitys aiheesta ja jotta opinnäytetyön toimeksiantaja saisi mahdollisimman monipuolista aineistoa tutkimuksen myötä.

4.2 Kohderyhmä

Tutkimuksen kohderyhmä oli Savonia-ammattikorkeakoulun 1.-3 vuoden AMK-tutkinto-opiskelijat. Kohderyhmä rajattiin kyseiseksi tutkimuksen toimeksiantajan pyynnöstä. Tutkimukseen valittiin 1. -3 vuoden AMK-tutkinto-opiskelijat, sillä mikäli kehittämistyötä tutkimuksen pohjalta tehtäisiin, kyseiset opiskelijat kerkeisivät mahdollisesti vielä hyötyä kehityksestä oman opiskeluaikansa aikana. Neljännen vuosikurssin opiskelijat jätettiin tutkimuksesta pois myös aiheen rajausta syistä, jotta tutkimuksesta ei tulisi turhan laaja ja voitaisiin keskittyä 1–3. vuosikurssien opiskelijoiden tutkimiseen syvemmin. Tutkimukseen ei otettu mukaan Savonia-ammattikorkeakoulun YAMK- opiskelijoita, sillä tutkimus haluttiin kohdentaa alemman ammattikorkeakoulun opiskelijoihin toimeksiantajan pyynnöstä. Kyselylomake lähetettiin suomenkielisenä, sekä englanninkielisenä, jolloin huomioon otettiin myös Savonia-ammattikorkeakoulun englanninkielisissä tutkinnoissa opiskelevat henkilöt.

Laadullisiin yksilöhaastatteluihin pyrittiin valitsemaan ainakin yksi henkilö jokaiselta Savonia-ammattikorkeakoulun koulutusosalta. Tämä kuitenkin osoittautui haasteelliseksi, minkä myötä tavoitteeksi otettiin vain mahdollisimman monipuolisen haastattelujoukon saaminen, joka edustaisi kohderyhmää mahdollisimman hyvin. Haastateltavia haluttiin mahdollisimman monelta eri alalta, eri vuosikurssilta ja eri toteutuksesta, jotta saataisiin kokemuksia eri lähtökohdista. Lopulta haastatteluihin saatiin kaksi ravitsemus- ja matkailualan opiskelijaa, kaksi muotoilun opiskelijaa, yksi liiketalouden opiskelija ja yksi sosiaali- ja terveystieteiden opiskelija. Opiskelijoita oli lähi- ja monimuoto toteutuksista, sekä

useilta eri vuosikursseilta. Suurimmalla osalla yksilöhaastatteluun osallistuneista henkilöistä oli kokemusta kansainvälisistä liikkuvuusohjelmista. Yksilöhaastatteluihin otettiin mukaan myös henkilöitä, jotka eivät olleet käyneet kansainvälisillä liikkuvuusjaksoilla, jotta tutkimukseen saataisiin syvempää tietoa myös niiden henkilöiden näkökulmasta, jotka eivät olleet syystä tai toisesta osallistuneet kansainvälisille liikkuvuusjaksoille. Tutkimuksen kannalta koettiin tärkeäksi, että kokemuksia saataisiin kummastakin eri näkökulmasta. Myös heidän mielipiteensä koettiin tutkimuksessa arvokkaaksi, kun oltiin selvittämässä muun muassa kansainvälisten liikkuvuusvaihtojen vetovoimatekijöitä ja esteitä. Opiskelijat haastatteluihin löydettiin tutkijoiden omien kontaktien sekä aikaisempien kansainvälisten tiedotustilaisuuksien kautta.

4.3 Aineistonkeruumenetelmät

Kvantitatiivinen kyselylomake luotiin Webropol -järjestelmässä. Kyselylomake on liitetty opinnäytetyön loppuun nimellä liite 1. Webropol koettiin sopivimmaksi alustaksi kyselylle, sillä se ei vaadi identifioitumista henkilöltä, joka kyselyyn vastaa. Webropol valittiin myös sen yksinkertaisuuden, toimivuuden ja tunnettavuuden vuoksi. Ohjelmassa pystyy luomaan kyselyitä suurelle joukolle ja jakaminen onnistuu järjestelmästä helposti. Webropol -järjestelmä myös säilyttää kerätyt aineistot, jotka pystytään tarvittaessa siirtämään muihin järjestelmiin kuten SPSS:sään, jossa aineiston analysointia voidaan vaihtoehtoisesti jatkaa.

Kyselylomake suunniteltiin niin, että siihen olisi mahdollisimman helppo vastata, jolloin mahdollisimman moni Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijoista vastaisi kyselyyn. Tärkeää oli myös kyselylomakkeen looginen eteneminen. Kysely alkoi opiskelijan taustaan liittyvistä kysymyksistä ja eteni liikkuvuusjaksoihin liittyviin kysymyksiin. Kyselylomakkeen kysymykset riippuivat opiskelijan valitsemista vastauksista. Kyselyn eteneminen riippui myös siitä, onko opiskelija käynyt liikkuvuusjaksoilla aikaisemmin. Ne opiskelijat, jotka eivät olleet osallistuneet liikkuvuusjaksoille aikaisemmin saivat osakseen eri kysymyksiä kuin ne, jotka olivat käyneet liikkuvuusjaksoilla jo aikaisemmin. Kyselylomakkeessa käytettiin monivalintakysymyksiä ja lyhyitä, helposti ymmärrettäviä lauserakenteita. Kysymyksiin oli usein valmiita vastausvaihtoehtoja, mutta myös kohta, jossa opiskelija sai halutessaan kirjoittaa oman vastauksensa. Näin mahdollistettiin nopea kyselyyn vastaaminen opiskelijoille, mutta myös mahdollisuus kertoa omin sanoin. Kyselyssä koitettiin välttää liiallisten avoimien kysymysten esittämistä, sillä tämä olisi voinut vähentää vastausten määrää. Kysely pyrittiin pitämään myös mahdollisimman lyhyenä, sillä liian pitkä kyselylomake olisi voinut karsia vastaajia.

Kysely lähetettiin kohderyhmälle sähköpostin välityksellä helmikuun 2024 alussa. Muistutuksena, kyselylomake lähetettiin kahden viikon päästä opiskelijoille uudelleen. Kysely lähetettiin opiskelijoille sähköpostin kautta, sillä näin kyselyn sai helposti jaettua kaikille kohderyhmään kuuluville opiskelijoille. Sähköposti on myös alusta, jota jokainen Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelija käyttää, joten vastausten saaminen tätä kautta oli todennäköisintä. Vastaajia kyselyyn haettiin myös helmikuussa 2024 järjestetyssä Discover World -tapahtumassa, joka järjestettiin Savonia-ammattikorkeakoulun Kuopion kampuksella. Tapahtumassa 1.-3 vuosikurssin opiskelijoita pyydettiin vastaamaan kyselyyn. Kyselylomake toimi tapana selvittää mahdollisimman monen opiskelijan suhtautumista kansainväliseen opiskelijaliikkuvuuteen ja liikkuvuusohjelmiin Savonia-ammattikorkeakoulussa.

Määrällisen tutkimuksen tueksi haluttiin myös laadullinen tutkimus, jolla voitaisiin saada syvempää tietoa opiskelijoilta aiheesta. Laadullisen aineiston keruu toteutettiin kuutena eri teemahaastatteluna, joissa haastateltiin Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijoita kansainvälisiin liikkuvuusjaksoihin liittyvistä esteistä ja vetovoimatekijöistä sekä yleisestä suhtautumisesta kansainväliseen opiskelijaliikkuvuuteen. Aineistonkeruumenetelmänä päädyttiin teemahaastatteluun, sillä se sopi tutkimuksen aiheeseen ja on laadullisena aineistonkeruu menetelmänä hyvin luotettava.

Haastattelut pidettiin yksilöhaastatteluina, jotta välttäisiin siltä, että yhden haastateltavan mielipide vaikuttaisi merkittävästi toisen haastateltavan mielipiteeseen tai että haastateltavat eivät uskaltaisi kertoa mielipiteitään, mikäli haastatteluryhmän voimatasapaino olisi epätasapainossa. Yksilöhaastattelut todettiin myös rennommiksi ja intiimimmäksi kuin ryhmähaastattelut, sillä ryhmähaastatteluissa voisi tulla haaste siinä, etteivät haastateltavat uskaltaisi jakaa yksityisiä asioita isossa haastatteluryhmässä. Haasteeksi olisi voinut koitua myös se, että jokainen haastateltava koskee aiheita pinnallisesti eikä aikaa jää aiheeseen syventymiseen ihmiskohtaisesti mikä oli haastatteluiden tavoite. Aikaa oli hyvin rajallisesti ja jokaiseen henkilöön syventyminen vie oman aikansa, jota kaikilla ryhmähaastatteluihin osallistuvilla ei välttämättä ole antaa. Näiden tekijöiden myötä yksilöhaastattelut nähtiin parhaimmaksi vaihtoehdoksi. Laadullisen haastattelun kysymysrunko suunniteltiin määrällisen kyselyn pohjalta, mutta haastattelun aikana ei kuitenkaan seurattu kiinteää kysymysrunkoa. Kysymysrunko oli melko joustava ja kysytyt kysymykset riippuivat myös pitkälti siitä, mitä asioita haastateltavan henkilön kanssa käytiin läpi. Kysymysrunko kehittyi siis haastattelujen edetessä.

4.4 Tutkimuksen luotettavuus ja eettisyys

Eettiset kysymykset ovat yksi tärkeimmistä asioista tutkimusta tehdessä. Mikäli tutkimus on toteutettu epäeettisesti, vie se tutkimukselta koko pohjan. Tutkimuksen eettisyys koostuu tutkijan tekemistä valinnoista ja päätöksistä. Jokaisella valinnalla ja päätöksellä on siis mahdollisuus lisätä tai heikentää tutkimuksen eettisyyttä. (Kylmä & Juvakka 2012, 137.) Tämän takia tutkijan tulee miettiä tekemiään valintoja hyvin tarkkaan tutkimusta tehdessään.

Tutkimukseen osallistuvien tulee olla tietoisia siitä, että he ovat osallistumassa tutkimukseen. Osallistujalle tulee myös kertoa mikä on tutkimuksen tavoite ja mihin sitä aiotaan käyttää, sekä mikä on osallistujan rooli tutkimuksessa. Osallistujan tulee myös tietää miten hänen tietojaan tullaan käsittelemään ja miten hänen yksityisyytensä taataan. (Kylmä & Juvakka 2012, 149–50.)

Tehdyssä tutkimuksessa opiskelijoille kerrottiin, että kyselyn tuloksia tullaan hyödyntämään opinnäytetyössä. Ennen kyselyyn vastaamista kerrottiin myös, miten tietoa tullaan käsittelemään ja säilyttämään, miten tietoa tullaan käyttämään opinnäytetyössä sekä miten kerätty tieto tullaan lopulta hävittämään. Jokaisen vastaajan tuli hyväksyä nämä ehdot ennen kyselylomakkeeseen vastaamista. Tätä tutkimusta varten haettiin tutkimuslupaa myös Savonia-ammattikorkeakoulun tasolta.

Ihmisiä tutkiessa on tärkeää saada tutkimukseen osallistuvien ihmisten vapaaehtoinen suostumus. Tutkimusta tehdessä jokaisella tutkimukseen osallistuvalla henkilöllä on samat oikeudet kuin Suomen perustuslaissa, mikä tarkoittaa, että jokaisella tutkimukseen osallistuvalla henkilöllä on oikeus

esimerkiksi yksityisyyden suojaan. Tutkimuksen tekijän tulee siis huolehtia tutkimukseen osallistuvien henkilötietojen suojaamisesta tutkimuksen aikana. Tutkijan tulee myös raportoida tuloksensa niin, ettei tekstistä pysty tunnistamaan henkilöitä. (Kylmä & Juvakka 2012, 140.)

Opiskelijat pystyivät vastaamaan määrälliseen ja laadulliseen tutkimukseen täysin anonyyminä, mikä tarkoittaa, ettei vastauksia voida jäljittää takaisin heihin millään tapaa. Kyselytutkimukseen osallistuneista henkilöistä ei kerätty tarkkoja henkilötietoja kuten nimeä tai ikää, minkä myötä edes tutkimuksen tekijät eivät pysty yhdistämään vastauksia yksittäisiin henkilöihin. Haastateltujen henkilöiden tiedot puolestaan säilytetään tutkimuksen anonymiteettia suojaten ja hävitetään opinnäytetyöprosessin loputtua. Raportoidessa haastattelun tuloksia haastateltavia kutsutaan nimillä A, B, C, D, E ja F, jotta heidän anonymiteettinsa pysyy. Opinnäytetyön valmistuttua aineisto hävitetään Savonia-ammattikorkeakoulun tietoturvakäytäntöjen mukaisesti. Epäeettisyys voi näkyä myös raportointivaiheessa esimerkiksi keksittyinä tuloksina tai tulosten väärentämisinä.

Tutkimuksen luotettavuutta voidaan kuvata kahdella termillä: validiteetti ja reliabiliteetti. Tutkimuksen validiteettisuus tarkoittaa usein sitä, ovatko tulokset yleistettävissä ja onko tutkimuksella tutkittu sitä mitä pitikin tutkia. Termillä reliabiliteetti tarkoitetaan usein sitä, onko tutkimuksen tulokset toistettavissa, mikäli samaa ilmiötä tutkittaisiin samoilla tutkimusmenetelmillä uudestaan. Mikäli tutkimus on reliaabeli, pystyy toinen tutkija tekemään saman tutkimuksen ja saada melko samanlaisia tuloksia. (Metsämuuronen 2006, 115.)

Määrällistä tutkimusta voidaan arvioida luotettavaksi vastaaja määrään nähden. Tämän tutkimuksen luotettavuutta vahvistaa korkea vastausmäärä kyselytutkimuksessa. Tutkimuksen vastausprosentti oli 18,33 %. Tutkimuksen tuloksia ei voi siis yleistää koko kohderyhmään, mutta se antaa hyvän kuvan opiskelijoiden asenteista kansainvälisiä liikkuvuusjaksoja kohtaan vuoden 2024 keväällä. Tutkimuksen validiteettia vahvistaa kahden eri tutkimusmenetelmän käyttö. Kyselylomake toi mahdollisuuden saada mahdollisimman laaja kuva kohderyhmän mielipiteistä, kun taas haastattelut antoivat mahdollisuuden tutkia ilmiötä syvällisemmin. Validiteettia vahvistaa myös helposti ymmärrettäväksi tehty kyselylomake, joka luotiin kaksikieliseksi.

Tutkimuksen reliabiliteettia pyrittiin vahvistamaan teemahaastatteluiden kautta. Tutkimuksessa saatiin johdonmukaisia tuloksia kahdella eri tutkimusmenetelmällä samanaikaisesti. Tutkimuksen reliabiliteettia heikentää opiskelijoiden vaihtuvuus. Mikäli sama tutkimus tehtäisiin uudestaan muutaman vuoden päästä täysin samoilla tutkimusmenetelmillä, saattaisi tulokset olla täysin erilaisia opiskelijoiden vaihtuvuuden myötä. Kansainvälinen tarjonta myös elää koko ajan, joten olosuhteet, joissa tutkimus on tehty eivät pysy muuttumattomina. Koska tutkimuksen vastausprosentti oli 18,33 % kohderyhmästä, voi tutkimustulokset myös vaihdella, mikäli uuteen tutkimukseen vastaisikin enemmän opiskelijoita tai täysin eri opiskelijat.

Tutkimuksen luotettavuutta arvioidessa tulee myös tarkastella miltä aloilta vastaajat ovat ja mikä on alojen opiskelijoiden kokonaismäärä. Tähän tutkimukseen vastasi eniten terveystieteiden opiskelijat. Heidän alallaan oli kuitenkin yksi pienimmistä vastausprosentteista. Sen sijaan musiikin ja tanssin alalla vastausprosentti oli suurin. Tämän myötä tutkimuksessa saatiin kokonaisempi kuva musiikin ja tans-

sin alasta, kuin terveysaloista. Tämä pätee myös kampusten välillä. Suurin osa vastauksista tuli Kuopion kampukselta, mikä tarkoittaa, että vastaukset refleктоivat parhaiten Kuopion kampuksella opiskelevien opiskelijoiden mielipiteitä ja näkemyksiä.

Laadullista tutkimusta ja sen luotettavuutta voidaan arvioida siihen luotujen laadullisen tutkimuksen luotettavuuskriteerien avulla. Näihin luotettavuuskriteereihin kuuluvat esimerkiksi uskottavuus ja siirrettävyys. (Kylmä & Juvakka 2012, 127.) Tässä tutkimuksessa laadullisen tutkimuksen uskottavuutta lisättiin esimerkiksi suorilla sitaateilla haastatteluaineistosta. Tutkimuksen haastattelut myös nauhoitettiin laadun varmistamiseksi ja luotettavuuden parantamiseksi. Haastattelu kysymykset suunniteltiin niin, ettei haastateltavaa johdatella ja, että haastateltava saa itse sanottua oman mielipiteensä aiheesta. Tutkittavat opiskelijat olivat monipuolisista taustoista, jonka myötä saatiin mahdollisimman laaja näkemys. Näkemykset vaihtelevat aloittain, joten haastateltavien monimuotoisuus oli tärkeää, jotta saadaan mahdollisimman luotettava kuva kohderyhmästä. Haastatteluissa saavutettiin saturatiopiste kuuden haastateltavan jälkeen. Kuudennessa haastattelussa ei enää tullut uutta tietoa ilmi-östä ja tutkijat olivat sitä mieltä, että teoreettinen peruskuvio oli saavutettu.

Siinä missä määrällisessä tutkimuksessa arvioidaan yleistettävyyttä, laadullisessa tutkimuksessa arvioidaan tulosten siirrettävyyttä. Siirrettävyydellä tarkoitetaan tulosten siirrettävyyttä muihin konteksteihin. (Kylmä & Juvakka 2012, 129.) Tässä opinnäytetyössä toteutetun haastattelun tulokset ovat haastateltujen opiskelijoiden omia kokemuksia ja aika- ja paikkasidonnaisia. Täten ne eivät ole kokonaan siirrettävissä mihinkään toiseen kontekstiin. Voidaan kuitenkin olettaa, että tämän laadullisen tutkimuksen tulokset ovat havaittavissa myös muissa ammattikorkeakouluissa. Tämä johtopäätös perustuu siihen, että suomalaisia ammattikorkeakouluja ohjaa muun muassa samat lait ja asetukset kansainvälisyydestä. Ammattikorkeakoulujen tutkimusympäristöjen samankaltaisuus myös vahvistaa tämän tutkimuksen siirrettävyyttä.

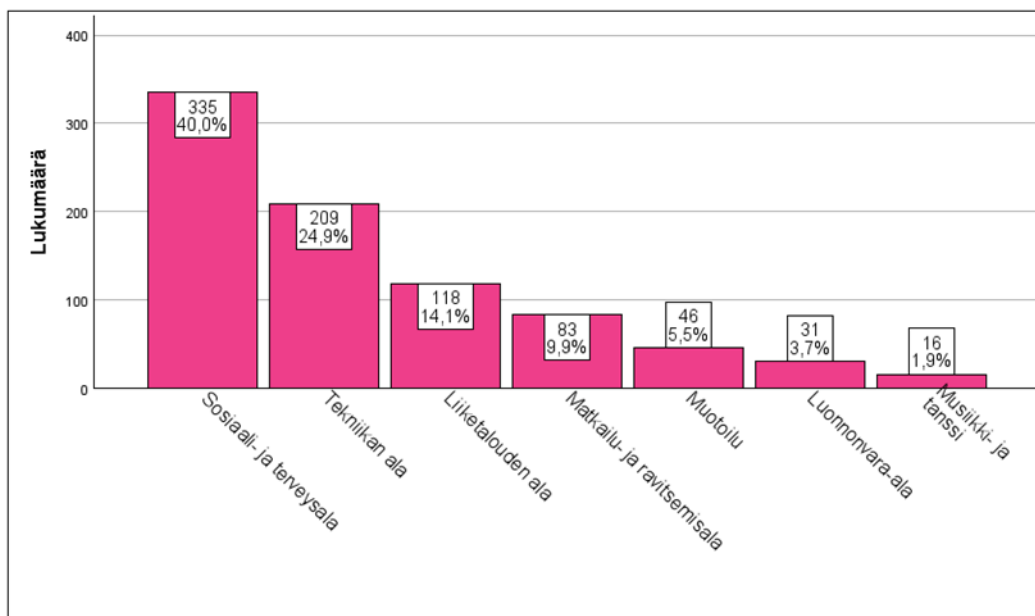
5 TUTKIMUKSEN TULOKSET

5.1 Määrällinen tutkimus

5.1.1 Vastaajien taustatietoja

Kyselyyn vastasi yhteensä 842 opiskelijaa, joista 747 opiskelee suomenkielisessä tutkinnossa ja 85 englanninkielisessä tutkinnossa. Kysely lähetettiin 4500 opiskelijalle, jolloin vastausprosentti on 18,7 %. Kyselyn tulokset eivät siis ole yleistettävissä koko kohderyhmään, mutta sen avulla voidaan saada hyvä käsitys opiskelijoiden näkemyksistä ulkomaanliikkuvuusjaksoihin liittyen.

Kuvasta 5 voi huomata, että eniten kyselyyn vastasivat sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijat, jotka muodostavat suuren määrän vastauksista. Sosiaali- ja terveystieteiden on Savonia-ammattikorkeakoulun toiseksi suurin koulutusala (Savonia 2024), mikä selittää osakseen korkeaa vastausprosenttia. Toiseksi eniten kyselyyn vastasivat Tekniikan alan opiskelijat, jotka muodostavat reilun viidenneksen vastauksista. Tekniikan ala on Savonia-ammattikorkeakoulun suurin ala (Savonia 2024). Näillä kahdella alalla on myös eniten eri suuntausmahdollisuuksia.

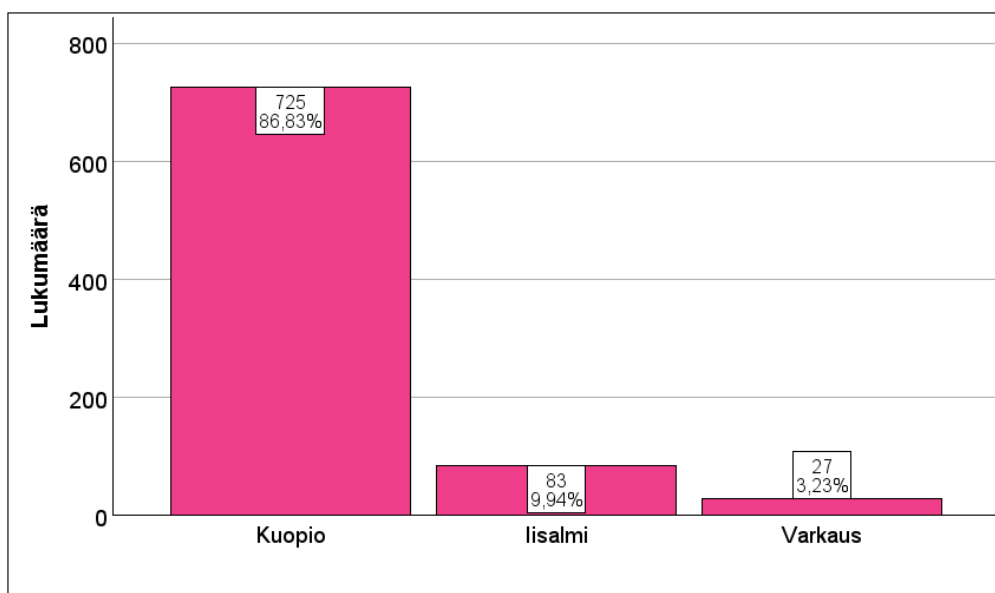
KUVA 5. Kyselyyn vastanneiden määrä koulutusaloittain. (n = 838)

Taulukosta 16 voi huomata, että korkein vastausprosentti on musiikin ja tanssin alalla. Pienin vastausprosentti on puolestaan tekniikan alalla. Tulos on mielenkiintoinen, sillä musiikin ja tanssin alalla kysely lähetettiin vain 28 opiskelijalle ja oli kyselyn pienin ala. Tekniikan alalla kysely lähetettiin 1690 opiskelijalle. Musiikin ja tanssin alalla kansainvälinen toiminta on hyvin suurta ja kolmas osa vastaajista olivat harkinneet kansainvälisiin liikkuvuusjaksoihin osallistumista. Tekniikan alalla kiinnostus kansainvälisiin liikkuvuusjaksoihin on huomattavasti pienempi.

TAULUKKO 16. Kyselyn lähetys- ja vastausmäärät sekä vastausprosentit.

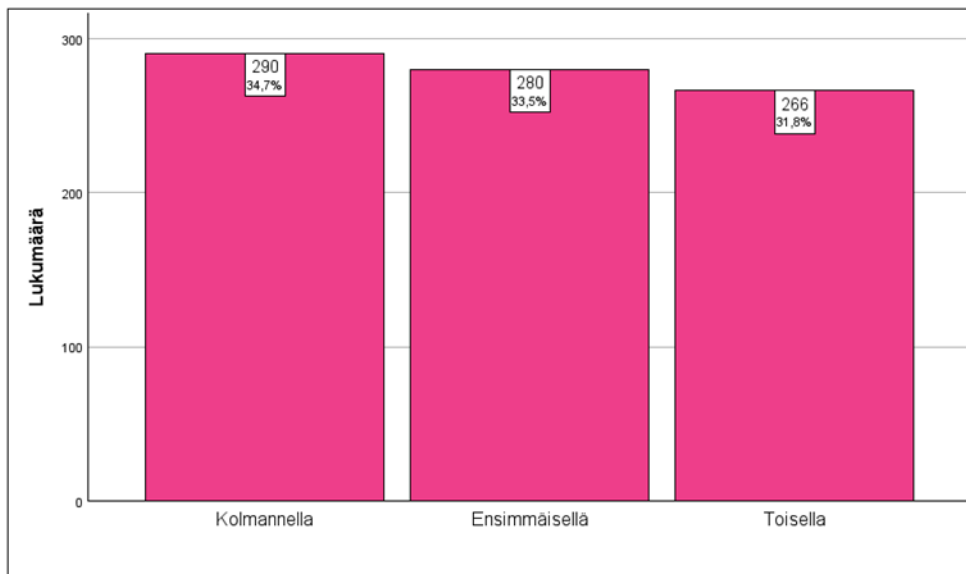
	Lähetetty	Vastausmäärä	%
Musiikki ja tanssi	28	16	57,1
Muotoilu	93	46	49,5
Matkailu- ja ravitsemisala	195	83	42,6
Luonnonvara-ala	132	31	23,5
Sosiaali- ja terveysala	1512	335	22,2
Liiketalous	850	181	21,3
Tekniikan ala	1690	209	12,4

Suurin osa vastanneista oli Kuopion kampukselta (ks kuva 6). Tämä on hyvin ymmärrettävää, sillä Kuopion kampus on Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelija määrältään suurin ja monialaisin. Kuopion kampus on myös Savonia-ammattikorkeakoulun ainoa kampus, jossa on kokonaan englanninkielisiä tutkinto-ohjelmia, jolloin kaikki englanninkielisistä tutkinnoista tulleet vastaukset menevät automaattisesti Kuopion kampuksen alle tilastossa.

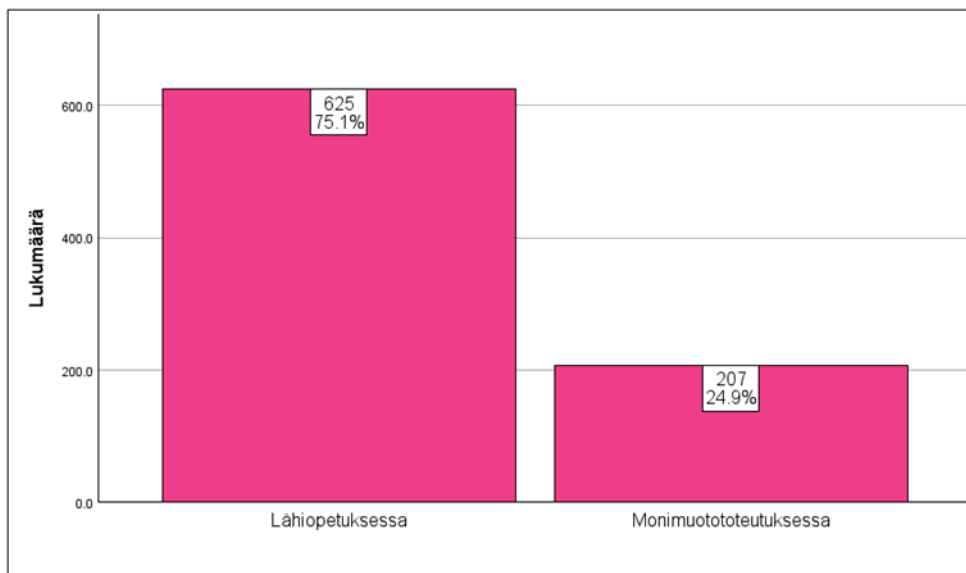
KUVA 6. Vastausten jakaantuminen kampuksittain (n=835)

Kuvasta 7 voi huomata, ettei vuosikurssien välillä ole merkittäviä eroja vastausten määrässä. Eniten kyselyyn ovat kuitenkin vastanneet kolmannen vuoden opiskelijat, kun taas vähiten kyselyyn ovat vastanneet toisen vuoden opiskelijat.

KUVA 7. Vastausten jakautuminen vuosikursseittain (n=836).

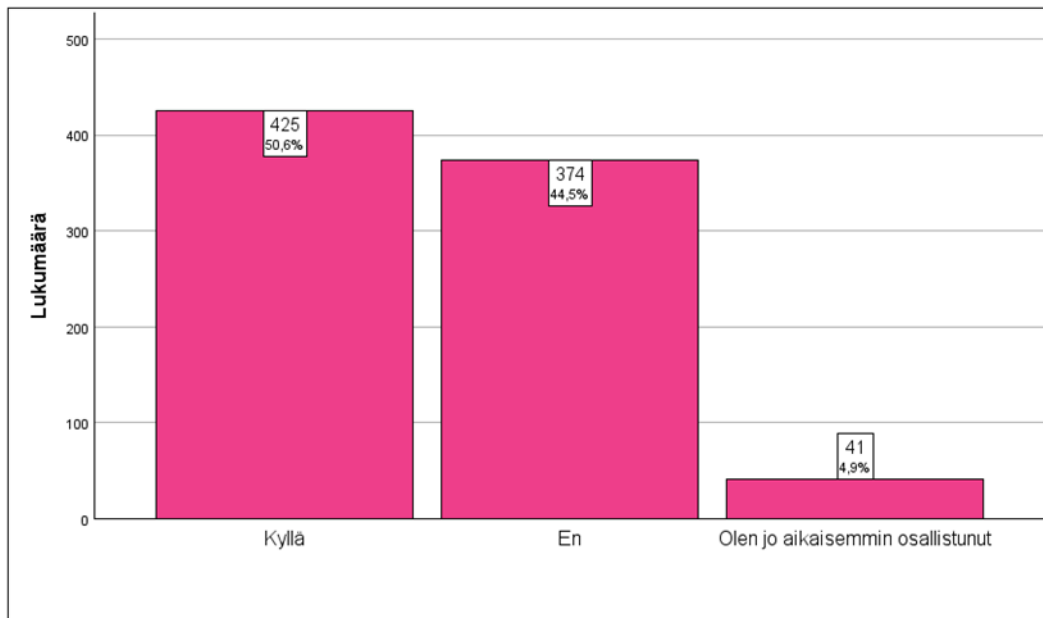
Suurin osa tutkimukseen vastanneista opiskelevat lähiopetuksessa (ks kuva 8). Osa monimuoto-opiskelijoista kertoi kyselyn yhteydessä kokevansa tiedon häviävän sähköpostiin. Monimuototutkinnoissa opiskeleville sähköposti on suurin tiedonsaanti kanava ja välillä tietoa saattaa tulla runsaastikin, jolloin jotkin viestit voivat hukkua sähköpostiin.

KUVA 8. Vastaajien jakautuminen lähiopetuksessa ja monimuoto toteutuksessa opiskeleviin (n=832)

5.1.2 Kiinnostus kansainvälisiä liikkuvuusjaksoja kohtaan

Seuraavaksi kysyttiin, olivatko opiskelijat harkinneet osallistumista Savonia-ammattikorkeakoulun kansainvälisille liikkuvuusjaksoille (ks kuva 9). Puolet vastaajista olivat harkinneet kansainvälisille liikkuvuusjaksoille osallistumista, siinä missä alle puolet eivät olleet. Vain pieni joukko vastaajista oli jo osallistunut kansainvälisille liikkuvuusjaksoille.

KUVA 9. Opiskelijoiden mielipiteitä liikkuvuusjaksoille osallistumisesta (n=837).

Taulukosta 17 voidaan huomata, että musiikin ja tanssin alalla oli suurin kiinnostus Savonia-ammattikorkeakoulun kansainvälisiä liikkuvuusjaksoja kohtaan suhteutettuna alakohtaisiin vastaajamääriin. Jopa kolme neljäsosaa musiikin ja tanssin opiskelijoista vastasivat kysymykseen vaihtoehdon ”Kyllä”, siinä missä vain reilu kymmenesosa vastaajista vastasi kysymykseen vaihtoehdon ”Ei”. Myös muotoilun alalla sekä matkailu- ja ravitsemisalalla kiinnostus kansainvälisiä liikkuvuusjaksoja kohtaan oli suurta.

Taulukosta 17 voidaan myös huomata, että tekniikan ala on tutkimuksen ainoa ala, jossa enemmistö vastaajista on vastannut, etteivät he ole harkinneet liikkuvuusjaksoille osallistumista. Tutkimuksen vapaa sana osiossa tuli ilmi, että monet tekniikan alan opiskelijoista kokevat, ettei liikkuvuusohjelmista ole tarjolla tarpeeksi tietoa, se on vaikeasti löydettävissä tai sen etsiminen vie paljon aikaa. Vastauksissa tuli myös ilmi, että joidenkin opiskelijoiden mielestä ohjeistus esimerkiksi opiskelijoiden intranet -palvelussa Repussa on jokseenkin sekavaa. Tämän tekstin alapuolella on Savonian-ammattikorkeakoulun tekniikanalan opiskelijoiden vapaan sanan vastauksia liittyen liikkuvuusjaksoista tiedottamiseen.

Sähköpostit vaihtoasioista usein hukkuu tai menee suoraan roskakoriin. Olisi hyvä, jos pääsisitte oppitunneille suoraan kertomaan lyhyesti erilaisista vaihtomahdollisuuksista.

Ainakaan tekniikan alalla ei ole esitelty kauheasti mahdollisuuksista lähteä vaihtoon ulkomaille, jonka takia suurin osa ei niistä varmaan tiedä.

TAULUKKO 17. Vastausten jakautuminen koulutusaloittain edeltävään kysymykseen.

		Oletko harkinnut osallistumista Savonian kansainvälisille liikkuvuus jaksoille (Lyhyet liikkuvuus jaksot, pitkä opiskelijavaihto tai työharjoittelu ulkomailla)				
				Olen jo aikaisemmin osallistunut	Total	
		Kyllä	En			
Millä koulutusallalla opiskelet?	Liiketalouden ala	Yhteensä	60	51	7	118
		%	50,8%	43,2%	5,9%	100,0%
	Luonnonvara-ala	Yhteensä	17	13	1	31
		%	54,8%	41,9%	3,2%	100,0%
	Matkailu- ja ravitsemisala	Yhteensä	50	26	6	82
		%	61,0%	31,7%	7,3%	100,0%
	Muotoilu	Yhteensä	30	15	1	46
		%	65,2%	32,6%	2,2%	100,0%
	Musiikki- ja tanssi	Yhteensä	12	2	2	16
		%	75,0%	12,5%	12,5%	100,0%
	Tekniikan ala	Yhteensä	94	111	4	209
		%	45,0%	53,1%	1,9%	100,0%
	Sosiaali- ja terveysala	Yhteensä	160	156	19	335
		%	47,8%	46,6%	5,7%	100,0%
Total		Yhteensä	423	374	40	837
		%	50,5%	44,7%	4,8%	100,0%

Taulukosta 18 näkyy, että lähiopetuksessa opiskelevat olivat harkinneet liikkuvuusjaksoille osallistumista enemmän kuin monimuotototeutuksessa olevat opiskelijat. Monimuoto opiskelijat ovat usein perheellisiä tai työssäkäyviä ihmisiä, mikä voi rajoittaa heidän mahdollisuuksiaan lähteä liikkuvuusjaksoille ulkomaille. Tämä nähdään myös tutkimustuloksissamme, jossa monimuoto opiskelijat olivat valinneet isoimmaksi esteeksi osallistumiselle oman elämäntilanteensa kuten esimerkiksi perhetilanteensa.

TAULUKKO 18. Lähiopetuksessa ja monimuotototeutuksessa opiskelevien eroavaisuudet.

		Oletko harkinnut osallistumista Savonian kansainvälisille liikkuvuus jaksoille? (Lyhyet liikkuvuusjaksot, pitkä opiskelijavaihto tai työharjoittelu ulkomailla)				
				Olen jo aikaisemmin osallistunut	Yhteensä	
		Kyllä	En			
Lähiopetuksessa	Yhteensä	341	248	35	624	
	%	54,6%	39,7%	5,6%	100,0%	
Monimuotototeutuksessa	Yhteensä	80	123	4	207	
	%	38,6%	59,4%	1,9%	100,0%	
Total		Yhteensä	421	371	39	831
		%	50,7%	44,6%	4,7%	100,0%

5.1.3 Kiinnostus eri liikkuvuusjaksoja kohtaan

Seuraava kysymys kysyttiin niiltä opiskelijoilta, jotka olivat harkinneet kansainvälisille liikkuvuusjaksoille osallistumista. Näistä opiskelijoista suurin osa oli eniten kiinnostunut työharjoittelusta ulkomailla (ks taulukko 19). Toiseksi eniten vastaajia kiinnostivat lyhyet liikkuvuusjaksot, kun puolestaan vähiten kiinnostusta herätti pitkä opiskelijavaihto. Työharjoittelun suosio näkyi erityisesti sosiaali- ja terveysalalla. Kysymys oli monivalintakysymys ja vastaajat saivat halutessaan valita kaikki vaihtoehdot. Työharjoittelun suosiota voidaan selittää sillä, että esimerkiksi sosiaali- ja terveysalan sekä luonnonvara-alan opiskelijat tekevät ulkomaan liikkuvuusjaksonsa pääosin työharjoitteluina. Myös matkailu- ja ravitsemisalalla työharjoittelu oli suuressa suosiossa. Muilla aloilla opiskelijavaihdon suosio ylittää usein työharjoittelun suosion.

TAULUKKO 19. Alakohtainen kiinnostus eri liikkuvuusjaksoja kohtaan. (n=422)

	Lyhyet liikkuvuusjaksot	Pitkä opiskelijavaihto	Työharjoittelu
Sosiaali- ja terveysala	84	46	125
Tekniikan ala	55	67	57
Liiketalouden ala	31	39	36
Matkailu- ja ravitsemisala	30	23	30
Luonnonvara-ala	14	3	14
Musiikki- ja tanssi	8	8	6
Muotoilu	19	17	14
Yhteensä	241	203	282
Vastausprosentti	57,1	48,1	66,8

5.1.4 Mieluisimmat kohdemaat

Opiskelijoilta kysyttäessä mikä olisi heille mieluisin kohdemaat liikkuvuusjaksolle osallistuessa (ks kuva 20), opiskelijat nimesivät hyvin laajasti eri maita. Mieluisimmaksi kohteeksi opiskelijat kuitenkin kokivat Espanjan. Espanja oli viiden mainituimman maan joukossa jokaisella alalla. Erityisesti tämä näkyi matkailu- ja ravitsemisalalla, liiketalouden alalla sekä sosiaali- ja terveysalalla, jossa Espanja koettiin mieluisimmaksi maaksi. Espanja on suomalaisten kolmanneksi suosituin matkailukohde Viron ja Ruotsin jälkeen. Espanjan suosio suomalaisten matkailijoiden keskuudessa on ollut nousussa vuodesta 2012 asti aina COVID-19 pandemian alkamiseen asti sekä sen jälkeen. (Tilastokeskus 2024.) Espanjan suosio suomalaisten matkakohteena selittää osakseen sen suosiota myös opiskelijoiden keskuudessa. Espanjassa on myös hyvin paljon suomalaisia yrityksiä, suomen kansalaisia, ja palveluita, jotka on suunniteltu Suomesta Espanjaan muuttaneille (Suomi ulkomailla julkaisuaika tuntematon). Tutkimuksessa myös selvisi, että osa opiskelijoista arvostivat kohteita, jossa vallitsee lämmin ilmasto. Myös tämä on voinut nostaa Espanjan suosiota kohdemaana opiskelijoiden keskuudessa.

Toiseksi mieluisimmaksi maaksi koettiin Saksa, joka jäi vain muutaman maininnan päähän Espanjasta. Myös Saksa oli viiden mainituimman maan joukossa jokaisella alalla, mukaan lukematta matkailu- ja ravitsemisalaa. Erityisessä suosiossa Saksa oli tekniikan alan opiskelijoiden keskuudessa. Saksa on yksi maailman merkittävimmistä autoteollisuuden, koneteollisuuden ja informaatio- ja viestintäteknologian edelläkävijöistä (AHK 2024), joten maan suosio tekniikan alan opiskelijoiden keskuudessa ei tule yllätyksenä. Saksa oli myös suosiossa muotoilija opiskelijoiden keskuudessa, jota voi osakseen selittää Saksan maailmalla tunnetuksi tullut taidekenttä.

Vastauksista käy ilmi, että kyselyyn vastanneet opiskelijat olivat eniten kiinnostuneita liikkuvuusjaksoista Euroopan sisällä, erityisesti Etelä-, Länsi- ja Keski-Euroopassa. Aasian maista eniten mainintoja saivat Japani ja Etelä-Korea. Muita paljon mainittuja kaukomaista olivat Yhdysvallat, Kanada ja Australia. Sosiaali- ja terveysalalla mainittiin myös jonkun verran Afrikan maita kuten Kenia ja Mosambik.

TAULUKKO 20. Mieluisimmaksi koetut kohdemaat ja niiden mainintojen määrä. (n = 304)

Mieluisimmat kohdemaat	
Espanja	97
Saksa	93
Iso-Britannia	74
USA	57
Italia	59
Ranska	45
Norja	45
Alankomaat	30
Japani	33
Kanada	30

Taulukosta 21 voi nähdä, että opiskelijoille mieluisimmat maat vaihtelivat koulutusaloittain. Kullakin alalla mainitut maat reflektoivat osakseen koulutusalan luonnetta. Koulutusalojen välillä näkyi kuitenkin hyvin paljon myös samankaltaisuuksia.

TAULUKKO 21. Mieluisimmaksi koetut kohteet koulutusaloittain.

Sosiaali- ja Terveysala	Tekniikan ala	Liiketalous	Matkailu- ja ravitsemisala	Muotoilu	Luonnonvara-ala	Musiikki- ja tanssi
1. Espanja	1. Saksa	1. Espanja	1. Espanja	1. Italia	1. Iso-Britannia	1. Norja
2. Iso-Britannia	2. Yhdysvallat	2. Yhdysvallat	2. Italia	2. Saksa	2. Itävalta	2. Japani
3. Norja	3. Iso-Britannia	3. Saksa	3. Ranska	3. Espanja	3. Espanja	3. Saksa
4. Saksa	4. Alankomaat	4. Ranska	4. Kreikka	4. Ranska	4. Saksa	4. Iso-Britannia
5. Australia	5. Espanja	5. Japani	5. Japani	5. Irlanti	5. Alankomaat	5. Espanja

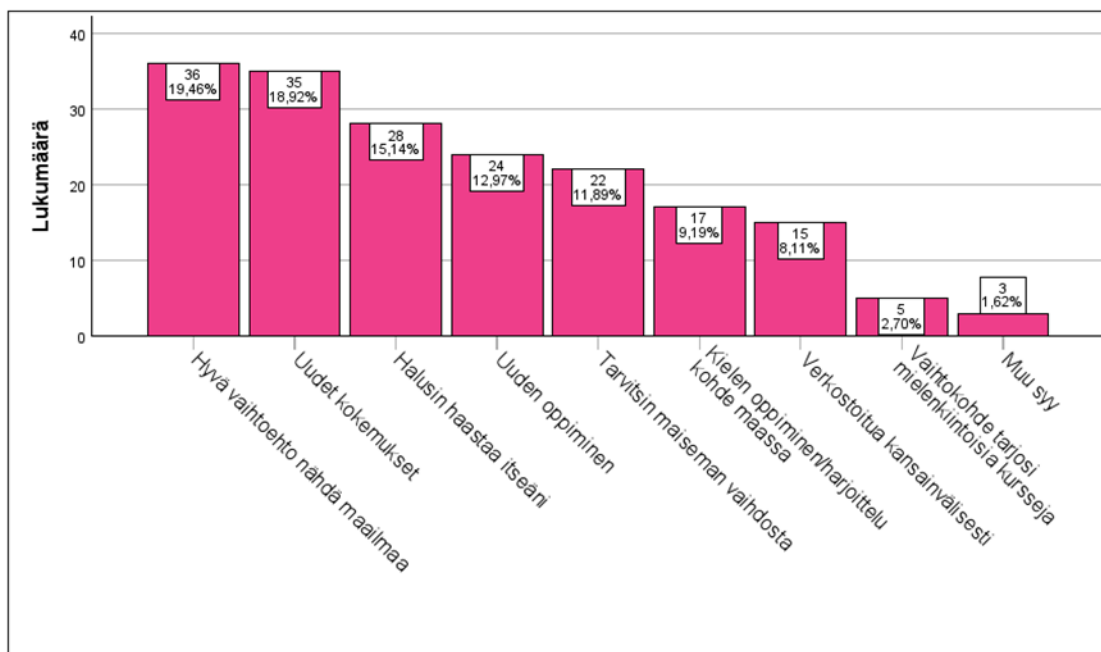
5.1.5 Kansainvälisten liikkuvuusjaksojen vetovoimatekijät

Opiskelijoilta, jotka olivat jo aikaisemmin osallistuneet kansainvälisille liikkuvuusjaksoille kysyttiin, mitkä olivat olleet heidän syitänsä lähteä liikkuvuusjaksolle/jaksoille (ks kuva 10). Kysymykset olivat monivalintakysymyksiä. Mikäli vastaaja ei löytänyt itselleen sopivaa vaihtoehtoa, pystyi hän kirjoittamaan omat ajatuksensa kohtaan "Muu syy".

Kuvasta 10 voi nähdä, että kansainvälisille liikkuvuusjaksoille opiskelijoita veti erityisesti mahdollisuus nähdä maailmaa ja uudet kokemukset. Vastauksista voidaan päätellä, että kysymykseen vastanneita opiskelijoita vetää myös puoleensa ajatus kasvusta ja uuden oppimisesta sekä itsensä haastamisesta. Itsensä kehittäminen tapahtuu akateemisen ja henkisen kasvun kautta. Kansainvälisten liikkuvuusjaksojen kautta opiskelija pääsee oppimaan uusia asioita uudessa ympäristössä. Maailman näkeminen ja matkustaminen toiseen maahan opiskelujen aikana on taloudellisesti haastavaa, mutta erilaiset liikkuvuusohjelmat pystyvät auttamaan asiassa.

Vajaa viidennes kysymykseen vastanneista oli osallistunut liikkuvuusjaksoille uusien kokemusten takia. Uuden oppimiseen kuuluu kulttuurien ymmärrys ja monikulttuurisuus. Ymmärrys miten eri maissa toimitaan kasvattaa henkilön ymmärrystä muusta maailmasta. Osan vastaajien mielestä kohdemaan kulttuuriin tutustuminen on helpompaa luomalla kontakteja kohdemaassa. Vastaajista noin kymmenesosa kokee kielellisesti kehittyneensä osallistuessaan liikkuvuusjaksoille. Kielellinen kehitys tapahtuu liikkumismaan alkuperäistä kieltä harjoittamalla paikallisten kanssa tai opiskelemalla kieltä kohteessa. Vastaajat kokevat, että heidän englannin kielentaitonsa on kasvanut liikkuvuusjaksoille osallistumisen myötä.

Kymmenes kohtaan vastanneista tarvitsi maisemanvaihdosta tutusta elinympäristöstään ja erilaista sisältöä tai muutosta arkeen. Perheellisille lyhyet liikkuvuusjaksot antavat mahdollisuuden maisemanvaihdokseen. Maisemanvaihdos auttaa ihmistä selviämään arjesta ja antaa uutta energiaa suoriutumaan paluusta arkeen, se voi aiheuttaa opiskelijalle myös uutta stressiä, jos liikkuvuusjakso on suunniteltu liian raskaaksi tai toteutettu huonosti. (Antti-poika 2016.) Kansainvälisistä liikkuvuusjaksoista selviäminen koetaan myös itsensä haastamiseksi ja mahdollisuudeksi oppia uutta sekä kokeilla uusia asioita poistumalla omalta mukavuusalueelta. Itsensä kehittäminen monikulttuuriseksi osajaksi osoittautui osan vastaajien tavoitteeksi ja syyksi osallistua kansainvälisille liikkuvuusjaksoille.

KUVA 10. Kansainvälisillä liikkuvuusjaksoilla käyneiden syitä lähteä liikkuvuusjaksoille. (n = 41)

Muut kyselyyn vastanneet opiskelijat mainitsivat myös samankaltaisia syitä liikkuvuusjaksoille osallistumiselle tutkimuksen vapaa sana kohdassa. Vastauksista nousi ilmi kiinnostus lyhyitä liikkuvuusjaksoja kohtaan, sillä nämä liikkuvuusjaksot koettiin helposti lähestyttäväksi ja ovat yhdistettävissä vapaasti valittaviin opintosuorituksiin. Lyhyet liikkuvuusjaksot antavat osan vastaajien mielestä mahdollisuuden olla jäämättä jälkeen käynnissä olevilta opintosuorituksilta. Lyhyiden liikkuvuusjaksojen koetaan tuovan vaihtuvuutta ja maiseman vaihdosta opiskelija elämään. Osa vastaajista kokee kursitarjonnan mahdollisuutena vaikuttaa omaan osaamiseensa ja tietoon mitä tulee oppimaan liikkuvuusjaksolla sekä saamaan hyväksi luettavia opintosuorituksia.

Vapaan sanan kommentoissa osan opiskelijoiden vastauksista selviää, että liikkuvuusjaksot ovat helppo tapa kokeilla kansainvälistymistä. Osa opiskelijoista kokevat löytäneensä tarpeellisen tiedon sitä itse etsiessä. Osa vastaajista kokee tiedon tarpeelliseksi itsensä kehittämisen kannalta, ja tarpeelliset pohjatiedot tuovat mahdollisuuden käydä kokeilemassa ulkomailla työskentelyä tai siellä selviämistä.

Liikkuvuusjaksoilla käyneiltä opiskelijoilta kysyttiin, myös voisivatko he lähteä uudestaan liikkuvuusjaksoille. Liikkuvuusjaksoille aikaisemmin osallistuneiden vastauksista voi päätellä, että he olisivat valmiita osallistumaan liikkuvuusjaksoille uudelleen sen ollessa mahdollista. (ks taulukko 22). Ainoastaan alle kymmenes vastaajista ei osallistuisi kansainvälisille liikkuvuusjaksoille uudelleen. Nämä vastaajat kokivat, ettei heillä olisi aikaa uudelleen osallistumiselle.

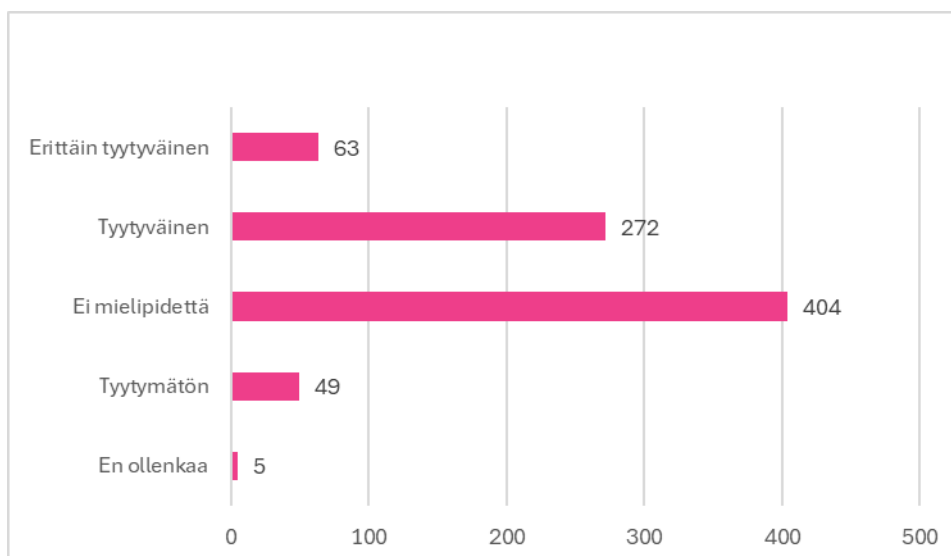
TAULUKKO 22. Opiskelijoiden vastaukset kysyttäessä voisivatko he osallistua liikkuvuusjaksoille uudelleen (n = 34)

	Frekvenssi	%
Kyllä	31	91,2
En	3	8,8
Yhteensä	34	100,0

5.1.6 Tyytyväisyys kansainväliseen liikkuvuustarjontaan

Kaikilta kyselyyn vastanneilta opiskelijoilta kysyttiin heidän tyytyväisyyttään Savonia-ammattikorkeakoulun kansainväliseen liikkuvuustarjontaan. Vastauksien perusteella voidaan todeta, että kysymykseen vastanneet olivat pääosin tyytyväisiä tarjontaan tai eivät omanneet mielipidettä asiasta (ks kuva 11). Tyytymättömyyttä esiintyi hyvin vähän. Kyselyn lopussa kysytyssä ”Vapaa sana” kohdassa tuli myös ilmi yleinen tyytyväisyys liikkuvuusjaksojen monipuolisuuteen ja laajuuteen. Opiskelijat kokivat Savonia-ammattikorkeakoulun hyväksi väyläksi kansainvälistymiseen.

Vastaajista noin puolella ei ollut mielipidettä liikkuvuustarjontaan ja toimivat neutraaleina vastaajina. Neutraalien vastaajien ”ei mielipidettä” vastauksesta ei pysty arvioimaan onko kyseessä tiedottomuus liikkuvuus mahdollisuuksista vai onko kyseessä kiinnostuksen puute liikkuvuusjaksoja kohtaan, jonka myötä opiskelija ei ole ottanut tarjonnasta selvää eikä täten omaa asiasta mielipidettä. Tämä nousi esiin myös vapaa sana kohdassa, jossa osa opiskelijoista kertoi, että oma tietämättömyys johtuu omasta kiinnostuksen puutteesta.

KUVA 11. Opiskelijoiden tyytyväisyys Savonia-ammattikorkeakoulun kansainväliseen liikkuvuustarjontaan. (n = 793)

Taulukosta 23 voidaan tarkastella koulutusaloilta tyytyväisyyttä Savonia-ammattikorkeakoulun kansainväliseen liikkuvuustarjontaan. Matkailu- ja ravitsemisalalla vastaajat olivat prosentuaalisesti tyytyväisimpiä Savonia-ammattikorkeakoulun kansainväliseen liikkuvuusjakso tarjontaan. Musiikin ja tanssin ala oli seuraavaksi tyytyväisin kansainväliseen liikkuvuus tarjontaan vastausprosentin mukaan. Tyytymättömyyttä esiintyy eniten tekniikan aloilla sekä sosiaali- ja terveysalalla vastausprosentin mukaan. Näillä aloilla on myös korkea ”Ei mielipidettä” prosentti ja korkeimmat vastaajamäärät kyseisessä vaihtoehdossa.

TAULUKKO 23. Alakohtainen tyytyväisyys kansainväliseen liikkuvuustarjontaan.

		Kuinka tyytyväinen olet Savonian nykyisiin ulkomaanliikkuvuus mahdollisuuksiin?					
		En ollenkaan tyytyväinen	Tyytymätön	Ei mielipidettä	Tyytyväinen	Erittäin tyytyväinen	Total
Millä koulutusallalla opiskelet?	Liiketalouden ala	3 2,7%	3 2,7%	55 49,6%	37 33,3%	13 11,7%	111
	Luonnonvara-ala	0 0,0%	1 3,3%	17 56,7%	8 26,7%	4 13,3%	30
	Matkailu- ja ravitsemisala	0 0,0%	2 2,6%	12 15,8%	49 64,5%	13 17,1%	76
	Muotoilu	2 4,4%	1 2,2%	19 42,2%	17 37,8%	6 13,3%	45
	Musiikki- ja tanssi	0 0,0%	0 0,0%	7 50,0%	7 50,0%	0 0,0%	14
	Tekniikan ala	0 0,0%	16 7,9%	119 58,9%	52 25,7%	15 7,4%	202
	Sosiaali- ja terveysala	0 0,0%	26 8,3%	175 55,6%	102 32,4%	12 3,8%	315
	Total	5 0,6%	49 6,2%	404 50,9%	272 34,3%	63 7,9%	793

5.1.7 Esteitä kansainvälisille liikkuvuusjaksoille osallistumiselle

Opiskelijoilta, jotka eivät olleet kiinnostuneita kansainvälisille liikkuvuusjaksoille osallistumisesta kysyttiin millaisia esteitä, he näkivät liikkuvuusjaksoille osallistumiselle. (ks kuva 12). Kysymys oli monivalintakysymys, mutta vastaaja sai myös kirjoittaa oman vastauksensa kohtaan ”Muu syy.” Vastauksia tähän osioon on poimittu myös kyselyn lopusta vapaa sana -kohdasta, johon jokainen kyselyyn vastaaja sai halutessaan vastata.

Vastaajien elämäntilanne osoittautui suurimmaksi esteeksi olla harkitsematta liikkuvuusjaksoille osallistumista. Melkein kolmannes vastaajista koki elämäntilanteensa liian haastavaksi ollessaan joko; työssäkäyjiä, lemmikkien omistajia, aktiivisesti harrastuksissa käyviä tai perheellisiä tai vanhempia. Mahdollisten muutosten tekeminen normaaliin arkeen ja toimintaan koettiin esteenä etenkin pitkille liikkuvuusjaksoille osallistumisessa. Puolestaan aikaisessa vaiheessa ilmoitettu lyhyt liikkuvuusjakso nähtiin mahdollisena vaihtoehtona. Lapsia omaavat vastaajat kokevat ulkomaanliikkuvuusjaksoille osallistumisen vaikeaksi ja toivoisivat enemmän mahdollisuuksia sekä heidän huomioimistaan, jolloin heidän kansainvälinen osaamisensa pystyisi kehittymään. Pari vastaajista oli myös maininnut oleelliseksi esteeksi oman kilpaharrastus toimintansa, joka olisi pitänyt keskeyttää pitkälle liikkuvuusjaksoille osallistuesssa.

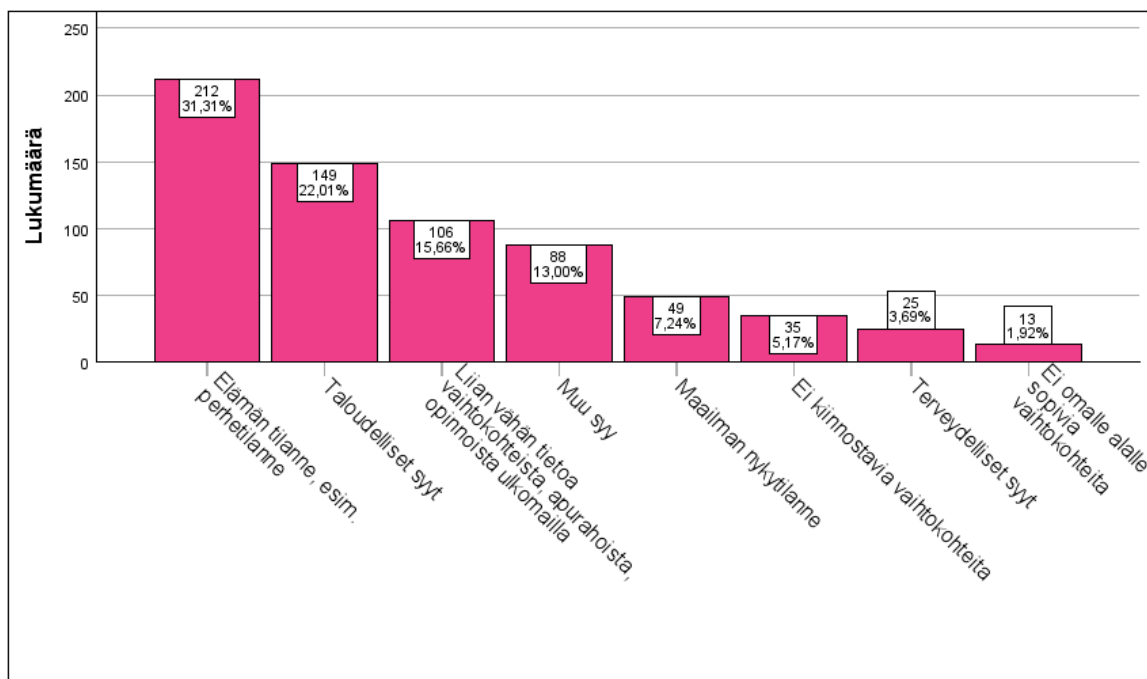
Toiseksi korkeimmaksi esteeksi koettiin oma taloudellinen tilanne. Viidennes vastaajista kokee oman taloudellisen tilanteensa vaikuttavan liikkuvuusjaksoille osallistumiseen. Opiskelijoiden taloudellinen

ahdinko näkyy käyttövoimassa matkustaa ja osallistua liikkuvuusjaksoille. Kustannusten ennalta kartoittaminen koettiin vaikeaksi hahmottaa ja tämä näkyy vastaajien harkinnassa hakeutua liikkuvuusjaksoille. Vaikka apurahoista mainitaan opiskelijoiden intranet -palvelussa Repussa, osa vastaajista koki haastavaksi ymmärtää mistä kaikista apurahat muodostuvat ja paljonko niitä mahdollisesti lopulta saisi.

Kolmanneksi korkeimmaksi syyksi ilmeni tiedon puute. Tiedon puute esiintyi myös vapaan sanan vastauksissa. Vapaasta sanasta ilmeni, että vastaajat kaipasivat selkeämpiä ohjeistuksia ja tietoa liikkuvuusjaksoista, kohteista, hakuprosessista ja apurahoista sekä liikkuvuus kohteen kurssitarjonnasta. Se miten hyväksi opiskelijat kokivat liikkuvuusjaksoista tiedottamisen vaihteli hyvinkin paljon. Tiedon puutetta koettiin huomattavasti eniten tekniikan alalla. Tyytyväisimpiä tiedottamiseen olivat matkailu- ja ravitsemisalalan opiskelijat. Tiedon puute näkyy esteenä vuosikurssien kesken tasaisesti, jolloin voidaan päätellä, että jokainen vuosikurssi koki kaipaavansa lisää tietoa. Lyhyihin liikkuvuusjaksoihin tieto saattaa tulla sähköpostilla, jonne tieto mahdollisesti katoaa tai ei saavuta kaikkia hakukkaita. Osa vastaajista koki hyödylliseksi saada tietoa tapahtumista kuten Discover World, jossa liikkuvuusjaksoilla käyneet opiskelijat ovat itse kertomassa liikkuvuusjaksoista ja kokemuksistaan. Osa vastaajista koki lomakkeiden täyttämisen liikkuvuusjaksoille lähettäessä hankalaksi ja työlääksi. Myös tieto lomakkeen täyttövaiheista koettiin hämmentävänä.

”Muu syy” esiintyy kuvassa 12 suhteellisen korkealla. Tähän kohtaan vastaajat olivat maininneet muuksi esteeksi pääasiassa kielitaidon tai motivaation puutteen. Vastaajista hyvin moni epäili omaa selviämistään kielellisistä haasteista. Esimerkiksi huoli oman ammattisanaston riittämättömyydestä nousi esille. Tässä kohdassa nousi esille myös yleinen kiinnostuksen puute liikkuvuusjaksoja kohtaan. Osa vastaajien mielestä ulkomaan liikkuvuusjaksot eivät osoittautuneet tarpeeksi houkutteleviksi, jotta se motivoisi hakemaan kansainvälisiin liikkuvuusjaksoihin tai hakemaan niistä tietoa itsenäisesti. Savonia-ammattikorkeakoulun opetus koettiin myös hyvin laadukkaaksi, minkä myötä osa opiskelijoista kertoi haluavansa opiskella koko tutkintonsa Savonia-ammattikorkeakoulussa. Osa opiskelijoista kertoi huolensa siitä, olisiko opetus yhtä laadukasta ulkomailla. Tämä korostui myös englanninkielisissä tutkinnoissa opiskelevien vastauksissa, jossa opiskelijat halusivat nimenomaan opiskella Savonia-ammattikorkeakoulussa ja Suomessa.

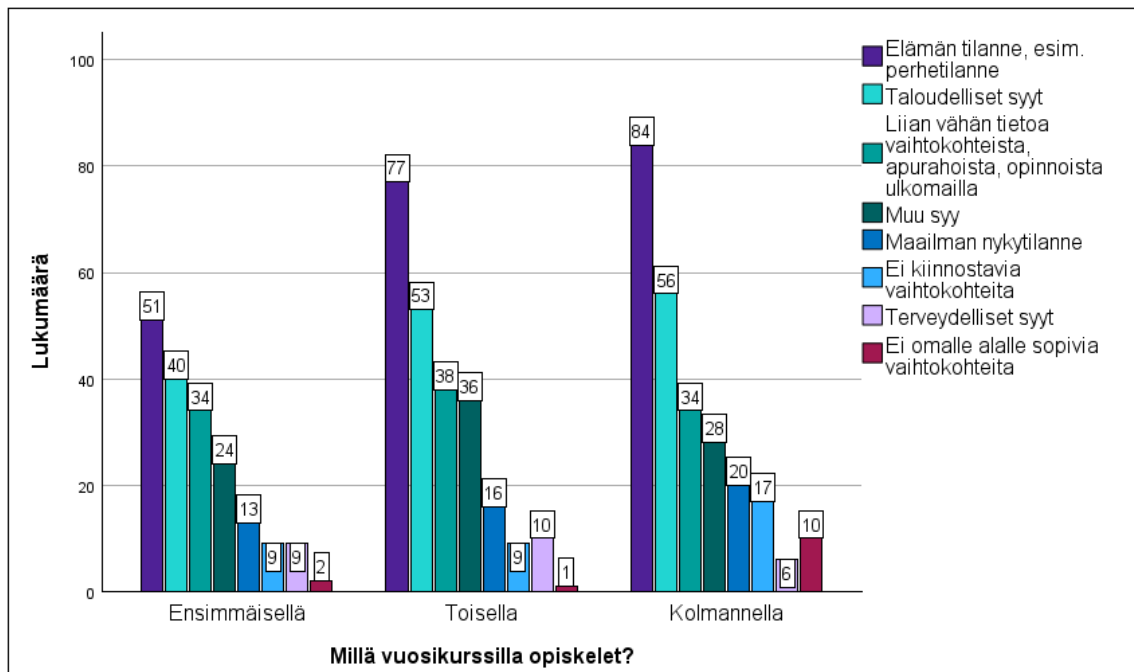
Vapaassa sanassa nousi ilmi myös uskalluksen puute sekä aikaisemmat huonot kokemukset liikkuvuusjaksoilla. Satunnaisista vastauksista ilmeni myös huoli ilmastonmuutoksesta sekä omasta iästä. Iästä huolissaan olleet vastaajat kokivat itsensä liian vanhaksi osallistuakseen. Satunnaisista vastauksista nousi ilmi huoli opetuksen laadusta ulkomailla tai omien opiskeluiden hidastumisesta liikkuvuusjaksolle osallistuessa. Satunnaiset vastaajat kokivat myös, ettei heidän opintosuunnitelmistaan löydy tarpeeksi joustavuutta liikkuvuusjaksoa varten ilman, että se hidastaisi opintoja. Englanninkielisissä koulutusohjelmissä osa vastaajista kertoi opiskelevansa jo oman kotimaansa ulkopuolella, minkä takia he eivät ole kiinnostuneita osallistumaan ulkomaanliikkuvuus jaksoille.

KUVA 12. Esteitä kansainvälisille liikkuvuusjaksoille osallistumiselle. (n = 373)

Maailman nykytilanteessa esille nousi esimerkiksi huoli ilmastonmuutoksesta ja nousevat kansainväliset jännitteet. Terveydellisissä syissä esille nousi etenkin mielenterveydelliset syyt. Vastauksista nousi esille pelko yksinäisyyden esiintymisestä liikkuvuusjaksoilla sekä pelko oman osaamisen riittämättömydestä. Yksittäisissä vastauksissa tuli ilmi myös halu elää tasapainoista elämää ilman uusia muuttujia, jotka voisivat aiheuttaa lisähuolta tai stressiä. Osa myös koki, ettei heillä ole aikaa liikkuvuusjaksoille. Kuvan 12 viimeisimpänä syynä oli ”Ei omalle alalle sopivia vaihtokohteita”. Osa vastaajista koki oman alansa liikkuvuus mahdollisuudet tai mielekkyyden riittämättömäksi.

Kuvasta 13 voi huomata, ettei vuosikurssien välillä ollut suuria eroja tämän kysymyksen vastauksissa. Viiden kärki oli jokaisella vuosikurssilla sama. Kolmannen vuosikurssin opiskelijoiden keskuudessa ilmeni eniten sitä, ettei opiskelija ollut löytänyt omalle alalle sopivaa vaihtokohdetta. Savonia-ammattikorkeakoulun pienempien kampuksien, Iisalmen ja Varkauden vastaajista osa koki liikkuvuusmahdollisuudet liian rajallisiksi. Joistakin sosiaali- ja terveysalan vastauksista ilmeni, että ulkomaan työharjoittelu kohteita on rajallinen määrä ja ne järjestetään vain tiettyinä aikoina, mikä luo kilpailua paikoista, jolloin kaikki halukkaat eivät välttämättä pääse osallistumaan.

KUVA 13. Eri vuosikurssien näkemyksiä liikkuvuusjaksoihin kohdistuvista esteistä.

5.2 Laadullinen tutkimus

Laadullisen tutkimuksen lähestymistapana oli fenomenologinen tutkimus. Tutkimusta varten haasteltiin kuutta eri opiskelijaa, joista suurimmalla osalla oli kokemusta kansainvälisistä liikkuvuusohjelmista. Kaksi opiskelijoista oli aikaisemmin harkinnut kansainvälisiin liikkuvuusohjelmiin osallistumista, mutta olivat päättäneet olla osallistumatta. Haastatteluissa oli mukana kaksi ravitsemus- ja matkailualan opiskelijaa, kaksi muotoilun opiskelijaa, yksi liiketalouden opiskelija ja yksi sosiaali- ja terveysalan opiskelija. Opiskelijat olivat usealta eri vuosikurssilta. Haastateltuihin opiskelijoihin tullaan viittamaan tässä osiossa nimillä opiskelija A, B, C, D, E ja F opiskelijoiden anonymiteetin suojaamiseksi. Haastattelut toteutettiin yksilöhaastatteluina 23.4–24.4.2024 välisenä aikana. Haastatteluiden kesto vaihteli 15 minuutista 40 minuuttiin.

Aineiston analysointi ja raportointi suoritettiin jakamalla haastatteluissa saatuja vastauksia eri teemojen alle. Haastatteluista nousseet pääteemat liittyivät kulttuuriin, sosiaaliin suhteisiin, henkilökohtaisiin valmiuksiin sekä ulkoisiin tekijöihin. Pääteemojen alle sijoitettiin alateemoja, jotka liittyivät kyseiseen pääteemaan.

Haastatteluiden tulokset kuvaavat haastatteluihin osallistuneiden opiskelijoiden tuntemuksia ja ovat aika- ja paikkasidonnaisia. Täten ne eivät ole täysin siirrettävissä muihin konteksteihin. Voidaan kuitenkin olettaa, että samanlaisia vastauksia voisi ilmetä muissakin ammattikorkeakouluissa, sillä ammattikorkeakoulujen tutkimusympäristöt ovat hyvin samankaltaisia ja niitä ohjaavat samat asetukset kansainvälisyydestä.

5.2.1 Kulttuuri

Haastateltavat kokivat uusien kulttuurien näkemisen ja ymmärtämisen sekä oman maailmankatso- muksen laajentamisen merkittäväksi syyksi lähteä kansainvälisille liikkuvuusjaksoille. Haastateltaessa opiskelijaa A, mainitsi opiskelija halun lähteä mahdollisimman kauas mahdollisimman erilaiseen kulttuuriin, jotta pääsisi eroon ”omasta Suomi-kuplasta”. Opiskelija C koki tärkeänä, että kohdema-aa olisi maa, jossa hän ei ole aikaisemmin käynyt. Opiskelija F mainitsi myös kansainvälisille liikkuvuusjaksoille osallistumisen vaikutuksen ammatilliseen kasvuun käymällä toisessa kulttuurissa ja löytäen mahdollisesti uusia työmenetelmiä oman alan kehittämiseen ja jakamalla suomalaisia menetelmiä samanaikaisesti ulkomaille. Useat haastateltavat kokivat Euroopan maat sopivimmiksi liikkuvuuskohteiksi. Eurooppaa kuvailtiin helppona vaihtoehtona sen sijainnin takia, josta on esimerkiksi helppo palata tilanteen tullen Suomeen.

Kyllä ne [lyhyt liikkuvuusjaksot] antavat vaan niin paljon, vaikka kyseessä on yksi viikko. Sitä kokemusta tuskin saa samalla tavalla Suomessa viikossa. Se miten paljon eri ihmisiä sä tapaavat ja mitä kaikkea te kerkeätte nähdä ja tehdä siinä viikossa ja sitten se verkosto mikä siellä muodostuu ja ne erilaiset ongelmatilanteet, että sitten kuitenkin niistä selviydytään yhdessä porukalla. - Opiskelija C.

Pääsee oppimaan muista kulttuureista ja sitten tietysti se aspekti, että saisiko siellä tuotua jotain esimerkiksi työmenetelmiä tai muuta jos harkkaa tai muuta kävisi ulkomailta tekemässä, niin saisiko niistä tuotua oppeja tänne Suomeen. Niistä varmasti on hyötyä täälläkin. Plus sitten varmaan saisi vietyä jotain myös sinne kohdemaahan. - Opiskelija F

Toisaalta kolmen haastateltavan kohdalla kulttuurierot voitiin nähdä myös estävänä tekijänä. Haastateltava D koki haluavansa nähdä muita kulttuureja ja heidän näkökulmiaan, mutta koki, etteivät kulttuurierot saisi olla kuitenkaan liian suuret, sillä haastateltava haluaisi pystyä samaistumaan kulttuuriin jollain tasolla. Opiskelija F koki tärkeäksi itseilmaisun vapauden sekä turvallisuuden tunteen kohdemaassa esimerkiksi naisena. Haastatteluissa tuli myös ilmi, että mikäli opiskelijalla ei ole aikaisempaa kokemusta esimerkiksi ulkomaille matkustamisesta tai muista kulttuureista, voi kynnys liikkuvuusjaksoille osallistumiselle olla korkeampi. Opiskelija saattaa kokea epävarmuutta siitä, tuleeko hän pärjäämään täysin uudessa kulttuurissa.

No se oli lähinnä se, että pääsee ulkomaille totta kai, koska se on ulkomaan kokemuksena aika erikoinen, että lähinnä se, että pääsee sinne lämpimään, näkee erilaista kulttuuria ja muutenkin sitä niinku paikkaa ja uutta ympäristöä. Jotenkin itse en uskaltaisi lähteä kuitenkaan silleen hirmu kauas. Siinä mielessä haluaisin, että olisi samoja kulttuurillisia asioita. En uskaltaisi lähteä semmoiseen paikkaan missä on ihan erilainen kulttuuri eli hakisin vähän semmoista samanlaista kulttuuria kuitenkin. - Opiskelija D

Ulkomaan työharjoittelun yhteydessä ilmeni ongelmia kahdessa haastattelussa. Haastateltaessa opiskelijaa B ilmeni ongelmia ulkomaan työharjoittelussa ja maan työkuultuuriin sopeutumisessa. Haastateltava koki, että Suomen ja kohdemaan työkuultuurit eivät olleet kohdanneet, mikä oli tuottanut haasteita työharjoittelun aikana. Opiskelija E mainitsi myös ongelmia toisen työkuultuurin kanssa harjoittelun yhteydessä, jossa työharjoittelu oli jäänyt toteutumatta kansainvälisillä messuilla.

Näistä tuloksista voidaan tulkita, että kuultuurilla on haastattelussa olleiden opiskelijoiden mielestä iso merkitys liikkuvuusjaksoille osallistuessa tai sitä harkittaessa niin positiivisessa kuin negatiivisessa mielessä. Pääosin haastattelussa olleet opiskelijat näkivät kuultuuriin liittyvät tekijät kuitenkin enemmän syinä liikkuvuusjaksoille osallistumiseen kuin syynä olla osallistumatta.

5.2.2 Sosiaaliset tekijät

Sosiaaliset tekijät näyttäytyivät opiskelijoille pääasiallisesti syynä lähteä liikkuvuusjaksoille. Kansainvälisten liikkuvuusjaksojen koettiin tarjoavan hyvän mahdollisuuden uusien kontaktien luomiselle. Esimerkiksi lyhyet liikkuvuusjaksot olivat tuoneet opiskelijoille B ja E uusia verkostoja ja työmahdollisuuksia. Opiskelijat C ja E kokivat lyhyet liikkuvuusjaksot, jonne osallistuu ryhmänä porukkaa, joko samalta tai eri vuosikursilta, hyvin ryhmäyttävänä ja ihmisiä lähentävänä kokemuksina. Opiskelija C:n mukaan oikeanlaisen porukan osallistuminen lyhyelle liikkuvuusjaksolle vaikuttaa paljon jakson onnistumiseen ja omaan henkiseen jaksamiseen liikkuvuusjakson aikana. Yksin lähteminen opiskelijan C:n mukaan tuntuu pelottavalta ajatukselta. Liikkuvuusjaksot toivat opiskelija B:lle mahdollisuuden osallistua harjoitteluun ulkomailla ja jatkaa tuttujen kontaktien parissa.

Elämäni paras kokemus ja vuosi ylipäättään sen vaihdon takia. Ensinäkkin meillä oli niin hyvä porukka siellä. Myös itse vaihtokohde oli just semmoinen mitä mä halusinkin ja siitä sai niin paljon irti. -Opiskelija A

[Liikkuvuusjaksoilta] tulee niin hyviä ryhmäkokemuksia ja saa uusia kontakteja ja ystäviä siitä viikonkin ajalta. On aivan mahtavia reissuja, että kannattaisi hyödyntää enemmän opiskelijoiden näitä. -Opiskelija E

Kolmen opiskelijan mielestä liikkuvuusjaksot tuovat hetkellistä maisemanvaihdosta pois tutusta elinympäristöstä, jonka myötä pääsee nauttimaan hetkellisesti matkustelusta. Uusien kokemusten ja ihmisten kohtaaminen liikkuvuusjaksoilla korostui haastatteluissa. Opiskelija C koki, että kohtaamiset uusien ihmisten kanssa voivat tuoda haasteita, mutta lopulta osoittautuvat palkitseviksi. Uudet ihmiskohtaamiset eivät kuitenkaan aina ole miellyttäviä opiskelija B:n kokemuksen mukaan. Tehdesään työharjoittelua ulkomailla, opiskelija B oli kokenut huonoa kohtelua esihenkilöiltään. Opiskelija B koki myös oman ikänsä vaikuttavan ryhmäytymiseen lyhyillä liikkuvuusjaksoilla.

Joo kyllä ehdottomasti ne [lyhyet liikkuvuusjaksot] on tosi raskaita. Varsinkin jos se ohjelma on tiukka, mutta sä saat niin paljon uutta tietoa ja niin paljon uutta kokemusta. -Opiskelija C

Opiskelija A kokee, että sosiaaliset suhteet kuten parisuhde ja huoli sen kestämisestä etenkin pitkän liikkuvuusjakson aikana, voi toimia esteenä liikkuvuusjaksolle osallistumiselle joidenkin mielestä. Opiskelija B mainitsi perheen ja lasten elämäntilanteen hankaloittavan liikkuvuusjaksoille osallistumista. Opiskelijan B mielestä olisi hyvä markkinoida liikkuvuusjaksoja mahdollisiksi myös perheellisille.

Itse toivoisin, että Savonia toisi jotenkin enemmän esille sitä, että myös perheellisillä on mahdollisuus lähteä vaihtoon. - Opiskelija B

Haastatteluiden perusteella voidaan todeta, että liikkuvuusjaksot tukevat sosiaalisia suhteita ja opiskelijan sosiaalista hyvinvointia. Ne myös edesauttavat ryhmäytymistä ja maailmanlaajuisten kontaktien luomista. Uudenlaiset sosiaaliset tilanteet voivat myös tehdä liikkuvuusjaksoista raskaita. Haastatteluissa kuitenkin vallitsi yleinen ajatus siitä, että liikkuvuusjaksot antavat enemmän kuin vievät. Myös erovaisuuksien ymmärtäminen eri kulttuuri taustoista tulevien ihmisten kanssa koettiin tärkeäksi.

5.2.3 Henkilökohtaiset valmiudet

Haastatteluissa korostui henkilökohtaisten valmiuksien tarve ennen liikkuvuusjaksolle osallistumista, mutta myös niiden kehittymistä ulkomaan liikkuvuusjaksojen myötä. Osa kokee haluavansa uusia kokemuksia niin hyvässä kuin pahassakin. Uudenlaiset kokemukset luovat tilaa henkiselle kasvulle ja kehitykselle, mikä puolestaan tuo mahdollisuuden saada uskallusta osallistua ulkomaan liikkuvuusjaksoille uudelleen. Opiskelija C toi esille, että itsevarmuus kasvaa liikkuvuusjaksoille osallistuessa, mutta itsevarmuuden puutos voi myös näkyä uskalluksen puutteena.

Hyvin monelta olen kuullut sitä, että ei löydy niin paljon sitä aiempaa kokemusta. Elikkä se pelko niin sanotusti ottaa ensimmäinen askel. Kun ei tiedä mitä odottaa siellä paikan päällä, niin semmoinen tietämättömyys voi muodostua esteeksi. - Opiskelija C

Opiskelija A kertoi matkustelleensa paljon ennen liikkuvuusjaksolle osallistumistaan. Tämän myötä hän koki, että rima ulkomaille lähtemiselle ei ollut kovin korkea. Opiskelija E puolestaan kuvaili omaa matkustushistoriaansa vähäiseksi ennen liikkuvuusjaksolle osallistumista, ja koki alkuun osallistumisen haasteelliseksi. Voidaan siis todeta, että opiskelijan aikaisemmalla matkustustaustalla voi olla merkitystä siihen miten haasteelliseksi ulkomaan liikkuvuusjaksoille osallistumisen henkilö kokee. Haastateltavat B ja E kokivat osallistumisen helpottuvan mitä useammin on osallistunut liikkuvuusjaksoille.

Itselläni ainakin saattaisi vaikuttaa se, että en ole lapsuudessani tai nuoruudessani matkustellut. - Opiskelija E

Opiskelijan B mielestä osallistuminen kansainväliseen toimintaan antaa opiskelijalle valmiuksia työskennellä myöhemmin kansainvälisissä tehtävissä. Liikkuvuusjaksojen kautta opiskelija voi myös päästä kokeilemaan, josko häntä kiinnostaisi työskentely kansainvälisessä ympäristössä. Opiskelijat A ja E kannustavat ottamaan opiskelusta kaiken irti ja haastamaan itseään opiskelujen aikana kansainvälisesti. Opiskelijat B, C ja E kokivat, että lyhyet liikkuvuusjaksot sopivat perheellisille opiskelijoille paremmin ja myös niille, jotka haluavat kokeilla ulkomailla selviämistä hetkellisesti.

Jos on pienikin mahdollisuus lähteä, niin kyllä mä rohkaisen kaikkia. Suosittelen niin suuresti lähtemään, koska se on niin ainutlaatuinen mahdollisuus. - Opiskelija A

Haastateltavat toivat myös esille omia henkilökohtaisia epävarmuuksiaan liikkuvuusjaksoille osallistumisesta. Opiskelija D koki oman kielitaitonsa riittämättömäksi ja koki myös uskalluksen puutetta, jonka myötä hän oli päättänyt olla osallistumatta liikkuvuusjaksoille. Opiskelija F pohti miten raskaaksi kävisi olla poissa kotoa pitkiä aikoja.

Olen vähän skeptinen tästä minun englannin kielen puhumisesta. Jotenkin se on itselle kuitenkin aika haasteellista, kun ei ole hirveästi tarvinnut sitä käyttää ja koen että se on vähän hankalaa, niin ajattelin, että onko se sitten liian pelottavaa lähteä. Kouluissa kuitenkin puhutaan vain englannin kieltä ja kaikki kurssit ovat siellä englanniksi. Se olisi iso este. - Opiskelija D

Itse kuitenkin mietin sitä, että kuinka kovaksi se kävisi sitten olla omasta perheestäsi kaukana se joku 3 kuukautta. Me olemme esimerkiksi harjoittelussa 10 viikkoa. Kävisikö se itselle raskaaksi ja tämmöistä sitä mieltii. Ja se [liikkuvuusjakso], jolle lähtisin olisi varmaan harjoittelu ja sitä ehkä meille eniten on tarjottukin. Tai sitten jos tämmöinen intensiiviviikko muotoinen, että se on vähän jompikumpi. - Opiskelija F

Opiskelijan B haastattelussa ilmeni huoli maailman sen hetkisestä tilanteesta ja kotia pääsystä, mikäli tilanne muuttuisi radikaalisti liikkuvuusjakson aikana. Opiskelija C puolestaan koki, ettei hän voisi lähteä liikkuvuusjaksoille välttämättä yksin. Haastattelussa ilmeni myös huoli omasta henkisestä jaksamisesta. Opiskelijat B ja C kokivat liikkuvuusjaksot raskaiksi, mutta samalla hyvin antoisiksi. Opiskelija B koki oman aikansa hyvin rajalliseksi perheellisenä opiskelijana. Hän myös koki raskaaksi olla erossa perheestään pitkiä aikoja. Opiskelija C koki uusien ihmisten tapaamisen alkuun henkisesti kuormittavaksi, mutta liikkuvuusjakson alun jälkeen tämä kuormitus hävisi.

Monella on ollut tällaiset sosiaaliset tilanteet syynä olla lähtemättä. Kun siinä joutuu käyttämään englannin kieltä, niin sitten kun sä menet täysin uuteen ympäristöön, siinä on täysin uudet ihmiset ja useinhan siinä vielä sekoitetaan porukoita ja sitten joudut käyttämään sitä englannin kieltä, niin itsevarman fiiliksen löytäminen saattaa olla monelle haasteena, niin sitten sen takia ei lähdetä. -Opiskelija C

Opiskelijat D ja F kokivat, että heidän taloudellinen tilanteensa oli myös merkittävä este liikkuvuusjaksolle osallistumiselle. Myös lyhytliikkuvuusjaksoilla käynyt opiskelija C koki, että taloudelliset tekijät voi toimia esteenä tietyille liikkuvuusjaksoille osallistumisessa riippuen sen rahoituksesta. Tästä esimerkkinä opiskelija C antoi esimerkin, jossa opintojaksoon kuuluvalle opintomatkalle ei saanut Erasmus+ tukea, joka on usein merkittävä liikkuvuusjaksojen rahoittaja. Opiskelijat C ja E toivat esille, että tietämättömyys liikkuvuusjakso mahdollisuuksista voi rajoittaa myös opiskelijoiden osallistumista liikkuvuusjaksoille.

Varmaan eniten ehkä talouspuoli [olisi esteenä], että siihen vaaditaan kuitenkin jonkun verran opiskelijan omaakin varallisuutta. - Opiskelija F

Tuloksista selvisi, että opiskelijat haluavat kehittää itseään uusien kokemusten myötä, vaikka itsevarmuuden löytäminen saattaisi välillä toimia hidasteena. Haastatteluiden myötä voidaan todeta, että aikaisemmillä kokemuksilla ja henkilökohtaisilla valmiuksilla on merkittävä rooli siinä, miten iso askel liikkuvuusjaksoille lähteminen on. Isoimmiksi esteiksi tässä segmentissä nousi taloudelliset valmiudet, kokemuksen ja tiedon puute, kielelliset vaikeudet sekä itsevarmuuden puute ja epävarmuus. Isoimmiksi henkilökohtaisiksi hyödyiksi koettiin itsevarmuuden nousu, kansainvälisten kokemusten saaminen sekä itsensä haastamisesta saatu hyöty.

5.2.4 Ulkoiset tekijät

Ulkoiset syyt ovat syitä, joihin opiskelija ei voi vaikuttaa, vaikka haluaisikin vaikuttaa. Aika on asia mitä myös tarvitaan liikkuvuusjaksoilla. Opiskelija A kokee puolivuotta hyväksi ajaksi olla vaihdossa ulkomailla, jotta ehtii näkemään ja kokemaan kohdemaan tarjonnan monipuolisesti. Opiskelija A koki, että liikkuvuusjaksot ja niille saatu rahoitus mahdollistavat matkustamisen maahan, jonne ei tulisi välttämättä matkustettua ensimmäisenä, vaikka maa kiinnostaisikin kohteena. Usein tämä saattaa johtua maiden etäisyydestä, jonka myötä muun muassa lentokustannuksetkin nousevat.

Opiskelijoiden B, C ja E mielestä yhteistyökorkeakoulujen kurssitarjonta ja liikkuvuusjaksomahdollisuudet voisivat olla selkeämmin löydettävissä. Haastatteluista tuli kuitenkin ilmi yleinen tyytyväisyys liikkuvuusjaksoihin. Kuitenkin jos jotain kehitettävää pitäisi mainita, mainittiin että yhteistyökorkeakoulujen kurssitarjonta voisi myös olla monipuolisempaa.

Ainakin muotoilun puolella oli tosi hyvä tarjonta. Yhteistyökouluja on todella paljon. Enemmänkin oli valinnan vaikeutta. - Opiskelija B

Hallinnolliset asiat, byrokratia ja maan oma lainsäädäntö, tuovat haasteita vastaajille. Yhteistyökorkeakoulun kurssitarjonta tai mahdolliset harjoittelupaikat mietityttävät opiskelijoita B ja C, miten asiat saisi ymmärrettävämmiksi ja miten tarjonnasta saisi helpommin tietoa. Opiskelijat B ja E kokevat lomakkeiden täyttämisen raskaaksi. Opiskelijat B, C ja D kokevat kuitenkin Savonia-ammattikorkeakoulun yhteistyökoulujen ja lyhyiden liikkumisjaksojen sisällön mielekkääksi.

Jotenkin todella vaikeasti tehty, ainakin itselle, kun ne kohteet on ollut semmoisia, että ei ole voinut netissä kaikkia papereita täyttää. Papereiden täyttäminen oli ihan todella raskasta. - Opiskelija B

Puuttui semmoinen kunnon tietopaketti. Minusta jos oikeasti ihminen ajattelee vaihtoa niin paljon oleellisempaa olisi tietää vaikka, että mitä asioita sun pitää hoitaa mihinkin mennessä. Tai sitten näyttää vaikka oikeita kuvia, vaikka siitä koulusta tai siitä majoituksesta. Sitten ei tule sellaista jälkishokkia, kun tulet paikanpäälle, mutta myös samalla se voi ottaa semmoisia pelon tunteita pois. - Opiskelija C

Vaikka kannustetaan lähtemään vaihtoon, niin ehkä ei kuitenkaan kerrota, että mitä kaikkea se vaatii. - Opiskelija D

[Olisi hyvä] jos kerrottaisiin erilaisista vaihtokokemuksista. Mun mielestä semmoisista saa paljon paremmin irti ja ne ihmiset ketkä itse on ollut vaihdossa osaa kertoa oikeasti niitä realistisia asioista enemmän. - Opiskelija D

[Tietoa] tulee käytännössä vaan sähköpostilla ja se tieto saattaa hukkaa. Saattaa olla lauseella tai parilla semmoinen, että tällainen tiedoksi ja se hukkuu ja et kiinnitä huomiota. Niin että olisi joku tällainen laajempi tiedotus, että opiskelujen aikana on tällaisetkin jutut mahdollisia. -Opiskelija E

Opiskelijoiden C, D ja F mielestä kohdemaassa tulisi voida tuntea turvallisuuden tunnetta. Maan rikkaan kulttuuriperimän houkuttelevaisuuden saattaa ohittaa maailman sen hetkinen tilanne, esimerkiksi sota tai pandemia voi toimia syynä olla lähtemättä johonkin tiettyyn kohdemaan. COVID-19 ei ole hävinnyt, ja se vaikuttaa edelleen turvallisuuden tunteeseen opiskelijan B mukaan.

Ehkä semmoinen että sitten selvittää missä majoittuu ja tällaiset että on turvallista ja sitten että onko turvallista, sillä alueella liikkua, vaikka yksin naisihmisenä. - Opiskelija F

Opiskelijoiden monipuolisten vastausten perusteella voidaan ymmärtää mielenkiinto lähellä sijaitseviin maihin. Poikkeuksia löytyy ja osa opiskelijoista haluavat erilaisen kokemuksen ja liikkua kauko-kohteisiin. Turvallisuuden tunne nousee esiin nyky maailman tilanteessa liikkuvuusjaksoa suunniteltaessa.

6 YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

6.1 Yhteenveto

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää Savonia-ammattikorkeakoulun 1.-3- vuosikursillaisten suhtautumista kansainvälisiin liikkuvuusjaksoihin. Tutkimuksessa pyrittiin selvittämään opiskelijoiden syitä ja esteitä liikkuvuusjaksoille lähtemisessä. Tutkimuksessa haluttiin selvittää myös opiskelijoiden tyytyväisyyttä Savonia-ammattikorkeakoulun liikkuvuusjaksotarjontaan. Tutkimuksen toimeksiantajana toimi Savonia-ammattikorkeakoulun kansainväliset palvelut.

Tutkimusaineistoa kerättiin kvantitatiivisen kyselyn ja kvalitatiivisten teemahaastatteluiden kautta. Kyselyyn vastasi yhteensä 842 Savonia-ammattikorkeakoulun 1.–3. vuosikurssin opiskelijaa. Haastatteluissa oli puolestaan mukana kuusi opiskelijaa.

Kvantitatiivinen kyselylomake lähetettiin sähköisesti Savonia-ammattikorkeakoulun 1.–3. vuosikurssin opiskelijoille helmikuussa 2024. Kyselylomake lähetettiin opiskelijoille suomen- ja englannin kielellä. Kyselylomakkeen tavoitteena oli kerätä mahdollisimman yleistettävää tietoa. Kyselyn vastausprosentti oli 18,7 %. Vastauksia ei siis voida yleistää kaikkiin Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijoihin. Tutkimuksesta saadaan kuitenkin suuntaa antavaa tietoa opiskelijoiden suhtautumisesta kansainvälisiin liikkuvuuksiin. Vastauksia saatiin eniten Kuopion kampukselta ja lähiopetuksessa olevilta opiskelijoilta. Vastauksia saatiin kaikilta vuosikursseilta hyvin tasaisesti. Eniten vastauksia saatiin sosiaali- ja terveysalalta sekä tekniikan aloilta. Korkein vastausprosentti oli kuitenkin musiikin ja tanssin alalla. Opiskelijat antoivat monipuolisesti esteitä ja vetovoimatekijöitä liikkuvuusjaksoille osallistumiselle.

Kvantitatiivisessa tutkimuksessa selvisi, että kyselyyn vastanneilla Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijoilla on suurempi kiinnostus osallistua kansainvälisille liikkuvuusjaksoille kuin olla osallistumatta. Vastanneista hieman yli puolet osoittivat kiinnostusta kansainvälisiä liikkuvuusjaksoja kohtaan. Lähiopetuksessa opiskelevat opiskelijat olivat kiinnostuneempia osallistumaan liikkuvuusjaksoille kuin monimuotototeutuksessa opiskelevat opiskelijat. Yleisimpiin syihin osallistua liikkuvuusjaksoille kuuluivat maailman näkeminen, uudet kokemukset, itsensä haastaminen ja uuden oppiminen.

Kaikki liikkuvuusmuodot nähtiin opiskelijoiden mielestä kiinnostavina. Työharjoittelu osoittautui kuitenkin suosituimmaksi vaihtoehdoksi opiskelijoiden keskuudessa. Kiinnostus nousi myös lyhyitä liikkuvuusjaksoja kohtaan niiden helppouden takia. Suurin osa jo liikkuvuusjaksoille osallistuneista kokee haluavansa osallistua liikkuvuusjaksoille uudelleen.

Opiskelijat olivat eniten kiinnostuneita liikkuvuusjaksoista Euroopassa. Mieluisimmaksi maaksi koettiin Espanja, joka oli viiden mainituimman maan joukossa jokaisella alalla. Seuraavaksi mieluisimmaksi maaksi koettiin Saksa. Kaukokohteista eniten mainintoja saivat Japani ja Etelä-Korea.

Kysyttäessä opiskelijoiden tyytyväisyyttä Savonia-ammattikorkeakoulun kansainväliseen liikkuvuus tarjontaan, vastaajista noin puolella ei ollut mielipidettä. Noin 42 % oli joko tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä liikkuvuustarjontaan. Tyytyväisimpiä liikkuvuustarjontaan olivat matkailu- ja ravitsemisalan opiskelijat. Alle kymmenes olivat tyytymättömiä liikkuvuustarjontaan. Eniten tyytymättömyyttä esiintyi tekniikan aloilla.

Suurimmaksi esteeksi nähtiin omaan elämäntilanteeseen kohdistuvat tekijät kuten perhetilanne, lapset, aktiiviset harrastukset, lemmikit ja työ. Toiseksi korkein syy oli taloudelliset syyt. Tiedottamisen ja tiedon puute tulee ilmi monessa vastauksessa monella alalla. Vastauksista tulee ilmi, että moni opiskelijoista kaipaisi selkeämpää tiedotusta liikkuvuusjaksoista, hakuprosessista, kurssitarjonnasta ja apurahoista. Isoksi esteeksi nähtiin myös oma englannin kielitaito. Myös motivaatiotekijät nousevat esille opiskelijoiden vastauksista. Opintojen hidastuminen ja joidenkin alojen joustamattomuus. Eniten tyytymättömyyttä liikkuvuustarjontaan esiintyi tekniikan, muotoilun sekä sosiaali- ja terveystalalla. Tyytymättömyyttä esiintyy myös kampusten välillä.

Kvalitatiivisiin haastatteluihin osallistui kaksi ravitsemus- ja matkailualan opiskelijaa, kaksi muotoilun opiskelijaa, yksi liiketalouden opiskelija ja yksi sosiaali- ja terveystalalla opiskelija. Laadullisilla haastatteluilta pyrittiin saamaan aiheesta syvempää tietoa ja kuulemaan opiskelijoiden kokemuksia. Opiskelijat olivat lähi- ja monimuoto toteutuksista, sekä useilta eri vuosikursseilta. Suurimmalla osalla yksilöhaastatteluun osallistuneista henkilöistä oli kokemusta kansainvälisistä liikkuvuusohjelmista. Kaksi yksilöhaastatteluun osallistunutta henkilöä oli aikaisemmin harkinnut kansainvälisiin liikkuvuusohjelmiin osallistumista, mutta olivat päättäneet olla osallistumatta. Kuudella haastateltavalla saavutettiin saturaatiopiste. Haastatteluissa isoimmiksi teemoiksi nousi kulttuurilliset, sosiaaliset, henkilökohtaiset ja ulkoiset tekijät.

Kulttuurilliset tekijät nähtiin yhtenä suurimpana syynä osallistua ulkomaan liikkuvuusjaksoille. Opiskelijat halusivat lisätä omaa ymmärrystään muista kulttuureista ja nähdä maailmaa. Liian suuret kulttuurierot kuitenkin nähtiin myös rajoittavana tekijänä. Suurin osa haastateltavista koki haluavansa osallistua liikkuvuusjaksolle Euroopan sisällä, sillä Eurooppa on alueena tutumpi kuin kauko-kohteet. Poikkeuksena yksi haastateltavista halusi mahdollisimman erilaiseen kulttuuriin.

Sosiaalisissa syissä ilmeni halu kohdata uusia ihmisiä, kansainvälisten kontaktien luominen ja ryhmähengen nostatus. Lyhytliikkuvuusjaksot nähtiin ryhmähenkeä lisäävinä ja ihmisiä lähentävänä kokemuksena. Sosiaalisissa esteissä esiintyi muun muassa perhe ja parisuhde tekijät. Haastatteluissa korostui ajatus siitä, että monimuoto opiskelijoiden on helpompi lähteä lyhyille liikkuvuusjaksoille pidempien liikkuvuusjaksojen sijaan.

Henkilökohtaisissa valmiuksissa korostui epävarmuus yksin lähtemisestä. Haastatteluissa ilmeni myös huoli riittämättömästä kielitaidosta. Haastatteluissa myös ilmeni, että aikaisemmat kansainväliset kokemukset sekä matkustelu helpottaa ulkomaan liikkuvuusjaksoille osallistumisessa. Liikkuvuusjaksoille osallistuneet olivat kokeneet liikkuvuusjaksot raskaaksi, mutta samaan aikaan hyvin palkitsevaksi. Myös taloudelliset huolet nousivat haastatteluissa esille. Haastateltavat myös kokivat yleistä tiedon puutetta.

Myös ulkoiset tekijät vaikuttivat opiskelijoiden mielipiteisiin. Esimerkiksi kohdemaan turvallisuustilanne oli vaikuttava tekijä kohdemaata harkittaessa. Myös kurssitarjonta vaikutti opiskelijoiden mielipiteisiin. Kohdemaiden etäisyys vaikuttaa opiskelijoiden haluun lähteä kyseiseen maahan, vaikka sen maa kulttuuri kiinnostaisikin.

Kvalitatiivisen ja kvantitatiivisen tutkimuksen pohjalta saa muodostettua suuntaa antavaa kokonaiskuvaa Savonia-ammattikorkeakoulun 1.–3. vuosikurssien opiskelijoiden mielipiteistä liikkuvuus mahdollisuuksia kohtaan. Määrällisen kyselyyn vastanneet opiskelijat antoivat pohjan kerätylle aineistolle ja laadulliset haastattelut toivat syvyyttä aineistoon. Aineistoa tarkastellessa huomaa yhdenmukaisuuksia Savonian-ammattikorkeakoulun opiskelijoiden näkemyksissä ulkomaan liikkuvuus mahdollisuuksia kohtaan. Määrällisen kyselyn aineistot täydentyivät laadullisilla haastatteluilla. Molempiin tutkimuksiin vastanneiden opiskelijoiden selkeimmät erot tulevat esille siinä, miten laadullisissa haastatteluissa korostettiin kulttuuria ja sille nähtiin syvempi merkitys. Kulttuuri tuli esille myös kyselyn vastauksissa, mutta sille saatiin syvempi merkitys haastatteluissa. Kvantitatiiviseen tutkimukseen vastanneista osa koki maailman näkemisen riittäväksi, kun taas kvalitatiivisissa haastatteluissa ilmeni halu kokea kulttuurin rikkaus ja ymmärtää kulttuurikohtaisia eroavaisuuksia kohdemaassa liikkeessä.

Molemmissa tutkimuksissa tuli esille itsensä kehittäminen monipuolisesti uusien kokemusten myötä. Kvalitatiivisen tutkimuksen haastattelut toivat esiin myös huonojen kokemusten merkityksen henkilölle kasvulle. Kvantitatiivisen tutkimuksen tuloksista ilmeni, että opiskelijat kokevat, että omalta mukavuusalueelta poistuminen kasvattaa opiskelijaa ihmisenä. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa opiskelijat toivat ilmi, että kaikki kokemukset, myös negatiiviset sellaiset, luovat tilaa kasvulle.

Vastauksista ilmeni opinto-ohjelmien joustavuus, mikä luo mahdollisuuden osallistua liikkuvuusjaksoille vapaammin ja eri ajan jaksoilla. Osa vastaajista koki pystyvänsä osallistumaan liikkuvuusjaksoille joustavasti myöhemmässä vaiheessa opiskeluitaan, kun he ovat selvittäneet liikkuvuusjaksojen mahdollisuudet ja hyödyt. Koulutusalaakohtaisia eroavaisuuksia löytyy niin tiedottamisessa kuin opiskelijoiden kannustamisessa kansainvälisyyteen.

Maailman nykytilanne huolestutti niin kvantitatiiviseen kuin kvalitatiiviseen tutkimukseen osallistuneita opiskelijoita. Kvalitatiivisissa haastatteluissa nousi ilmi ihmisten tahto matkustaa yksin ja samalla kokea turvallisuuden tunnetta. Kvantitatiivisessa kyselyssä vapaan sanan kohdassa opiskelijat olivat huolissaan isoimmista konflikteista.

Tutkimuksen tavoitteisiin päästiin niin kvantitatiivisessa tutkimuksessa kuin myös kvalitatiivisessa tutkimuksessa. Vaikka kvantitatiivisen tutkimuksen tulokset eivät ole yleistettävissä, tutkijat kokevat saaneensa tarvittavan tiedon, jonka myötä voidaan saada hyvä kuva tutkittavasta aiheesta. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa saatiin syvempää tietoa aiheesta mitä alun perin tutkimuksella lähdettiin tavoittelemaan, jonka myötä myös kvalitatiivisen tutkimuksen tavoitteet koettiin saavutetuiksi.

Tutkimukseen lähdettäessä kvalitatiivisen aineiston tavoitteena oli tukea kvantitatiivista tutkimusta. Tästä näkökulmasta kvalitatiivisen tutkimuksen tavoitteisiin päästiin. Samalla kvalitatiivinen tutkimus tuki koko opinnäytetyön tavoitteiden saavuttamista. Tutkijat kokivat kuuden haastateltavan olevan riittäviä ja saavuttaneensa saturaatiopisteen haastatteluiden kanssa. Haastatteluissa tuli ilmi samankaltaisia asioita kuin kyselyssä, mikä tukee kyselyn tuloksia ja niiden luotettavuutta sekä myös laadullisten haastatteluiden yleistettävyyttä. Haastatteluiden koettiin antavan myös syvyyttä tutkimukseen ja tutkijat pääsivät kuulemaan omakohtaisia kokemuksia enemmän, mikä puolestaan lisää tutkijoiden ymmärrystä aiheesta. Vaikka tulokset eivät ole yleistettävissä, tutkijat kokivat saadun tiedon riittäväksi ja saavuttaneensa opinnäytetyön ja tutkimuksen tavoitteet.

6.2 Johtopäätökset

Tutkimuksen pohjalta voidaan sanoa, että tutkimukseen vastanneet opiskelijat olivat pääosin tyytyväisiä Savonia-ammattikorkeakoulun liikkuvuusjaksotarjontaan. Liikkuvuusjaksotarjonta, mahdollisuudet sekä kohteet koettiin hyvin monipuolisiksi ja laajoiksi. Opiskelijat kokivat Savonia-ammattikorkeakoulun hyväksi väyläksi kansainvälistymiseen.

Isoimmiksi esteiksi nousi opiskelijoiden oma elämäntilanne kuten heidän perhetilanteensa ja taloudelliset haasteet sekä tiedon-, kielitaidon ja kiinnostuksen puute. Elämäntilanteeseen liittyvät esteet johtuivat esimerkiksi parisuhteista, lemmikeistä, lapsista ja harrastuksista. Taloudelliset haasteet näkyivät myös opiskelijoiden vastauksissa. Osa opiskelijoista koki liikkuvuusjaksoille saatavan rahoituksen hyvinkin riittäväksi, kun taas jotkut opiskelijoista kokivat taloudelliset haasteet liian suuriksi, jotta he voisivat osallistua liikkuvuusjaksoille. Tästä voidaan päätellä, että se onko apurahat tarpeeksi kattamaan, taloudelliset menetykset riippuvat hyvin paljon opiskelijasta. Kyselylomakkeen vastauksissa ilmeni jonkin verran tiedon puutetta kansainvälisistä liikkuvuusjaksoista ja halua saada lisää tietoa aiheesta. Opiskelijat kaipasivat tietoa etenkin käytännön menettelyistä kuten asumisesta, kustannuksista, hakuprosessista ja apurahoista. Monet opiskelijat halusivat kuulla konkreettisia kokemuksia esimerkiksi liikkuvuusjaksoilla käyneiltä opiskelijoilta. Myös kielitaidon puute nousi merkittävästi esille niiden opiskelijoiden keskuudessa, jotka eivät olleet kiinnostuneita osallistumisesta. Nämä opiskelijat kokivat, ettei heidän kielitaitonsa olisi tarpeeksi riittävä pärjätäkseen liikkuvuusjaksoilla.

Niiden opiskelijoiden kommentteista, jotka eivät olleet kiinnostuneita liikkuvuusjaksoille osallistumisesta ilmeni myös halu opiskella juuri Savonia-ammattikorkeakoulussa. Näitä opiskelijoita mietitytti olisiko opetuksen laatu yhtä hyvää kuin Savonia-ammattikorkeakoulussa. Tämä näkyi myös englanninkielisissä tutkinnoissa opiskelevien vastauksissa, jossa opiskelijat halusivat nimenomaan opiskella Savonia-ammattikorkeakoulussa ja Suomessa.

Määrällisessä ja laadullisessa tutkimuksessa tuli esille hyvin samankaltaisia teemoja. Tutkimukset täydensivät toisiaan ja toistensa luotettavuutta, eikä niiden välillä esiintynyt radikaaleja eroja. Tämä tutkimus vahvisti teoriaosuudessa tehtyjä väittämiä kansainvälisille liikkuvuusjaksoille lähdön syistä. Verrattaessa tässä opinnäytetyössä tehtyä tutkimusta suomenlaajuisesti tehtyyn Eurostudent VIII -tutkimukseen voidaan vetää useita johtopäätöksiä. Eurostudent VIII -tutkimuksessa suurimmiksi esteiksi opiskelijoille ilmeni taloudelliset kustannukset ja erossa olo perheestä. Tätä opinnäytetyötä varten tehdyssä tutkimuksessa päädyttiin samankaltaisiin tuloksiin. Tehdyssä tutkimuksessa huoli taloudellisista kustannuksista ja omasta elämäntilanteesta, kuten omasta perhetilanteesta, nousivat esiin opiskelijoiden vastauksista päällimmäisinä.

Tässä opinnäytetyössä tehdyssä tutkimuksessa ilmeni enemmän tiedon puutetta opiskelijoiden keskuudessa kuin Eurostudent VIII -tutkimuksessa. Opinnäytetyön tutkimuksen pohjalta voidaan tehdä johtopäätös, että iso osa tutkimukseen osallistuneista Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijoista koki oman tietonsa kansainvälisistä liikkuvuusmahdollisuuksista liian vähäiseksi, mikä puolestaan voi vaikuttaa heidän intoonsa osallistua kansainvälisille liikkuvuusjaksoille. Tiedon saannissa löytyi eroja koulutusalojen välillä. Tutkimuksessa esiintyi myös jonkin verran passiivisuutta ja esimerkiksi kysyt-

täessä tyytyväisyyttä Savonia-ammattikorkeakoulun liikkuvuusjaksotarjontaan yli puolella ei ollut asiasta mielipidettä. Tämä voi osoittaa näiden opiskelijoiden mahdollista puuttuvaa motivaatioita kansainvälisiä liikkuvuusjaksoja kohtaan tai yleistä tiedon puutetta. Mikäli opiskelija ei ole henkilökohtaisesti kiinnostunut kansainvälisille liikkuvuusjaksoille osallistumisesta, ei hän välttämättä koe tarvetta hakea siitä tietoa. Tämä ei siis yksinään tarkoita sitä, ettei tietoa olisi välttämättä tarjolla. Opiskelijoista osa nimittäin myös kokee, että tietoa on hyvin tarjolla ja niistä järjestetään hyvin tiedotustilaisuuksia. Tutkimuksessa esiintyi kuitenkin myös tilanteita, joissa opiskelija on ollut kiinnostunut osallistumisesta, mutta on kokenut tiedon saannin vaikeaksi. Osa opiskelijoista kokikin, että vaikka tietoa on tarjolla, on sen löytämisessä haasteita. Eurostudent VIII -tutkimuksessa motivaation puute esiintyi yhtenä syynä olla osallistumatta kansainvälisille liikkuvuusjaksoille. Vastaajien mielipiteistä käy ilmi, että työharjoittelu mahdollisuuksista, kohteista ja kokemuksista voisi olla selkeämpää tietoa.

Suomenlaajuisista tutkimuksista nousi ilmi, että Suomen ammattikorkeakouluopiskelijat suosivat lyhyitä ja pitkiä opiskelijaliikkuvuuksia työperäisten liikkuvuusjaksojen sijaan. Tutkijoiden tekemän tutkimuksen tulokset eroavat tästä hieman, sillä vaikka kaikki liikkuvuusjaksot nähtiin melkein yhtä kiinnostavina, olivat työharjoittelujaksot suurimmassa suosiossa vastanneiden Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijoiden keskuudessa.

Suomenlaajuisella tasolla korkeakouluopiskelijat suosivat paljon eurooppalaisia kohteita eri liikkuvuusjaksoilla. Verrattaessa tämän tutkimuksen tuloksia aikaisempaan teoriatietoon opiskelijoiden suosimista maista, tähän tutkimukseen osallistuneiden opiskelijoiden näkemykset eivät eronneet näistä maista radikaalisti. Esimerkiksi Saksa ja Espanja sekä muut eurooppalaiset kohteet olivat hyvin samalla linjalla. Kaukomaista opiskelijat suosivat erityisesti Japania ja Yhdysvaltoja. Opiskelijat esittivät toiveita myös maihin, joissa heidän alallaan ei ole liikkuvuuskohteita.

Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijoiden näkemykset siitä, miksi liikkuvuusjaksoille kannattaisi osallistua puoltavat muiden Suomen korkeakouluopiskelijoiden näkemyksiä. Itsensä kehittäminen nähtiin isona syynä lähteä liikkuvuusjaksoille Suomenlaajuisella tasolla. Savonia-ammattikorkeakouluopiskelijoista osa kokee kansainvälisen osaamisen ja kansainvälisen kokemuksen kartoittamisen mahdollisuutena kehittyä omalla työuralla sekä moniosaajana. Myös kielellinen kehittyminen nähdään syyksi lähteä kansainvälisille liikkuvuusjaksoille. Toisaalta kielelliset tekijät osoittautuivat myös liikkuvuusjaksoille lähtemistä estäväksi tekijäksi. Myös kansainväliset kontaktit koettiin syiksi lähteä liikkuvuusjaksoille molemmissa tutkimuksissa. Erityisesti tutkimuksen kvalitatiivisessa osiossa korostui kansainvälisten kontaktien merkitys ja niiden pitkäkantoisuus.

Kansainvälisten liikkuvuusjaksojen osallistumisedellytyksiin kuuluu hyvä terveydentila ja oma jaksaminen sekä maassa selviäminen kielellisesti. Suomenlaajuisessa vertailussa suuri osa opiskelijoista kokevat oman terveydentilansa riittäväksi osallistua liikkuvuusjaksolle. Tutkijoiden tuloksista selvisi, että vastaajat kokevat suurimmaksi osaksi oman terveydentilansa riittäväksi, vaikka vapaan sanan kohdassa tuli esille huoli mielenterveysongelmista. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa ilmeni enemmän huolenaiheita omasta jaksamisesta ja siitä, miten tulisi selviämään liikkuvuusjaksoista.

Suomen korkeakoulujen opetusvararehtorien ehdottama tavoite, jossa 25 % korkeakouluista valmistuneista opiskelijoista olisi osallistunut kansainvälisille liikkuvuusjaksoille vuoteen 2030 mennessä koetaan saavutettavaksi tavoitteeksi Savonia-ammattikorkeakoulussa. Savonia-ammattikorkeakoulussa oli saavutettu 25 % tavoite jo ennen COVID-19 pandemiaa. COVID-19 pandemian seurauksena luku kuitenkin putosi radikaalisti. Vuosittaiset liikkuvuusmäärät ovat kuitenkin lähteneet uuteen nousuun COVID-19 pandemian jälkeen. Tilastoissa tuoreimpana opiskelijaryhmänä näkyvät tällä hetkellä COVID-19 pandemian aikana aloittaneet opiskelijat, joiden kansainvälistymisprosentissa voi vielä näkyä pandemian laajat vaikutukset.

7 POHDINTA

Kyselyyn vastasi enemmän opiskelijoita kuin tutkijat olivat olettaneet. Kyselylomakkeeseen vastanneiden määrä nousi merkittävästi, kun kyselylomake lähetettiin opiskelijoille toisen kerran. Tämä huomioon ottaen vastausprosentti olisi voinut vielä nousta, mikäli kyselylomake olisi lähetetty kohde-ryhmälle kolmannen kerran. Kyselylomaketta olisi voinut jakaa myös muissa viestintäpalveluissa kuten esimerkiksi opiskelijoiden viestintäpalvelu Tuudossa tai opiskelijoiden intranet palvelussa Re-pussa, mikäli siihen olisi saatu oikeudet.

Kvantitatiivinen tutkimusote soveltui hyvin isojen massojen tutkimiseen ja yleisen mielipiteen mittaamiseen. Opiskelijoiden halu vaikuttaa omiin kansainvälisiin mahdollisuuksiin ja niiden kehittämiseen näkyi kyselyssä korkeana vastausmääränä ja monipuolisina vastauksina. Mikäli opiskelijat olisivat olleet epäaktiivisempia vastaamaan kyselyyn, tutkimusta ei olisi saanut toteutettua tässä mittakaavassa tai sen luotettavuus olisi kärsinyt. Laadullista tutkimusta ei voi tarkastella samoista lähtökohdista kuin määrällistä tutkimusta vaan sitä tulee tarkastella laadullisin kriteerein. Tulosten perusteella voidaan olettaa, että tämän laadullisen tutkimuksen tulokset ovat havaittavissa myös muissa ammattikorkeakouluissa. Siirrettävyyttä voidaan tarkistella myös Savonia ammattikorkeakoulun tutkimustoilla, mitkä eivät olleet toteutetuissa haastatteluissa mukana.

Tutkijat refleктоivat hyvin omaa tekemistään koko tutkimusprosessin aikana. Käsitteet aukaistiin hyvin ja työn rakenne koettiin loogiseksi. Opinnäytetyössä vastattiin kaikkiin kysymyksiin mitä haluttiinkin selvittää. Tutkimuksessa käytettiin luotettavia lähteitä kuten opetushallituksen tilastoja. Kyselyä luodessa oltiin aktiivisesti yhteydessä toimeksiantajaan, jotta kyselyn rakenne ja kysymykset palvelisivat mahdollisimman hyvin toimeksiantajan toiveita. Teoriaosassa käytiin läpi termejä ja aiheita, joita tultiin käyttämään opinnäytetyön muissa osissa. Termien selittäminen oli siis tärkeää kokonaiskuvan saamiseksi. Teoriaosassa selitettiin, millaisia eri mahdollisuuksia opiskelijoilla on kansainvälistymiseen korkeakouluopintojensa aikana, miten heitä tuetaan taloudellisesti ja miten liikkuvuusmuodot eroavat toisistaan. Teoria-osassa myös koettiin tärkeäksi kertoa suomenlaajuisesta ja Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijaliikkuvuustilanteesta, jotta lukija saa käsityksen lukemastaan ja näitä lukuja voitaisiin myöhemmin verrata tutkimuksen tuloksiin.

Tutkimuksen tulokset ovat suoraan hyödynnettävissä Savonia-ammattikorkeakoulun kansainvälisten palveluiden kehittämiseen opiskelijoiden vastausten ja tutkijoiden suorittamien analysointien pohjalta. Tutkimuksesta saatu tieto on monipuolista ja tutkimusta varten luotu kysely mahdollistaa koulutusala, vuosikurssi ja kampus sekä koulutusmuoto kohtaisen tarkastelun. Kansainväliset palvelut pystyvät käyttämään tilastoitua tietoa ongelmakohtien kehittämiseksi ja positiivisten asioiden ylläpitämiseksi, mikä puolestaan edesauttaa opiskelijoiden kansainvälistymistä opintojensa aikana. Tuloksista nähdään esimerkiksi millä aloilla tiedottaminen on ongelma, jolloin sitä voidaan lähteä mahdollisesti kehittämään näillä aloilla. Opiskelijat myös jakoivat omia mielipiteitään siitä, miten tiedottamista voisi parantaa kuten esimerkiksi Discover World kaltaisten tilaisuuksien ja käytännön vinkkien lisäämisenä.

Kuten korkeakoulujen opetusvararehtorit totesivat tapaamisessaan marraskuussa 2023, tietoa kansainvälisistä liikkuvuusjaksoista tulisi jakaa mahdollisimman monelle, kuten opettajille, ohjaustyötä tekeville ja akateemisille henkilöille, jolloin tietoa tulisi ohjatusti kaikkialta. Kansainvälisyys voisi näkyä opiskelijajärjestöissä, jolloin sen näkyvyyttä saataisiin korostettua entistäkin enemmän. Opiskelijajärjestöt voisivat esimerkiksi mainita tulevista BIP-viikoista viikkoviestinnässään. Näillä toimenpiteillä voitaisiin lisätä myös passiivisten opiskelijoiden mielenkiintoa, jotka eivät ole aikaisemmin harkinneet liikkuvuusjaksoille osallistumista.

Liikkuvuusjaksoista voisi myös kertoa konkreettista tietoa ja kerrottaisiin opiskelijoiden näkemyksiä vieläkin enemmän. Tällöin liikkuvuusjaksoille lähtemistä harkitsevat saisivat vieläkin enemmän konkreettista tietoa esimerkiksi asumisesta ja siitä mitä kaikkea liikkuvuusjaksot vaativat. Tämä voisi auttaa opiskelijoita arvioimaan ja valmistelemaan omaa osallistumistaan paremmin.

Liikkuvuuskohteet voitaisiin tarkistaa vastaamaan alojen nykyistä kysyntää. Joillakin aloilla opiskelijat olivat kiinnostuneita kohteista, jonne heillä ei ole vielä vaihtokohteita. Esimerkiksi musiikin ja tanssin alalla kohteita ei ole Euroopan ulkopuolella. Musiikin ja tanssin alalla kaukokohteita toivottiin esimerkiksi Itä-Aasiaan kuten Japaniin ja Etelä-Koreaan.

Jatkotutkimusta aiheesta pystyisi tekemään hyvin monelta kannalta. Tutkimuksen pohjalta voitaisiin esimerkiksi tehdä vuosittaista tai satunnaista tyytyväisyyskartoitusta hieman pienemmässä mittakaavassa, jotta voitaisiin seurata opiskelijoiden mielipiteiden kehittymistä. Tutkimuksen voisi myös tehdä YAMK-opiskelijoille, jotka eivät olleet mukana tässä tutkimuksessa aiheen rajaussyistä. Näin voitaisiin myös selvittää YAMK-tutkinnoissa opiskelevien asenteita kansainvälisiä liikkuvuusjaksoja kohtaan, jotka ovat myös osa korkeakoululiikkuvuuden kehittämistä.

Kummatkin tutkijoista tekivät ensimmäistä tutkimustaan, jonka myötä syntyi myös pieniä virheitä tutkimuksen edetessä. Tutkijoiden reflektoitua prosessia esimerkiksi teoria olisi saanut olla pidemmällä ennen kyselyn lähettämistä kohderyhmälle. Tutkijat priorisoivat tutkimuksen alussa liikaa tutkimusaineiston keräämistä. Kyselyssä olisi voitu kysyä myös vastaajien ikää, jotta olisi saatu tietää miten ikä vaikuttaa liikkuvuusjaksoille osallistumiseen sen tultua esille satunnaisesti vapaa sana kohdissa. Tehdyssä tutkimuksessa kysyttiin liikkuvuusjaksoille lähteneiden syitä osallistua liikkuvuusjaksoille. Syitä olisi kuitenkin voinut kysyä yleisesti myös kaikilta vastanneilta. Virheet toimivat kuitenkin hyvänä oppina tutkijoille seuraavaa tutkimusta ajatellen. Tutkimuksen tehtyä tutkijat kokevat olevansa tietoisempia tutkimusprosessista ja sen tekemisestä. Tutkimuksen tekeminen kehitti tutkijoita ammatillisesti eteenpäin. Opinnäytetyön tekeminen kehitti tutkijoiden kokonaiskuvan hallintaa ja tiedon käsittelyä. Kummatkin tutkijoista kokivat tutkimuksen tekemisen mielekkääksi ja antoisaksi uusien kokemusten myötä.

LÄHTEET

- Aalto 2024. Erasmus+ lyhyet monimuotoliikkuvuuden BIP-kurssit. Verkkojulkaisu. <https://www.aalto.fi/fi/palvelut/erasmus-lyhyet-monimuotoliikkuvuuden-bip-kurssit>. Viitattu 15.10.2024
- AHK 2024. Tietoa Saksasta. Verkkojulkaisu. <https://ahkfinland.de/fi/tietopankki/tietoa-saksasta>. Viitattu 7.11.2024.
- Alina 2019. Opiskelija vaihto – uhka vai mahdollisuus. TAMK liiketalouden blogi 27.11.2019. <https://blogs.tuni.fi/tamk-liiketalous/vaihto-opiskelu/opiskelijavaihto-uhka-vai-mahdollisuus/>. Viitattu 21.09.2024
- Antti-Poika, T. 2016. Matkailijan terveysopas. Mielenterveysongelmat. Artikkelin tunnus: mat00023. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. <https://www.terveyskirjasto.fi/mat00023/mielenterveysongelmat> Viitattu. 7.11.2024
- EAPN Finland julkaisuaika tuntematon. European Anti-Poverty Network. EU-asiat. Verkkojulkaisu. <https://www.eapn.fi/eu-asiat/euroopan-sosiaalisten-oikeuksien-pila-ri/#:~:text=Euroopan%20sosiaalisten%20oikeuksien%20pilari%20oli,entist%C3%A4%20vaikuttavampia%20sosiaalisia%20oikeuksia>. Viitattu 14.8.2024.
- Euroopan Unioni julkaisuaika tuntematon. EU:n nuorisostrategia. Verkkojulkaisu. https://youth.europa.eu/strategy_fi. Viitattu 14.8.2024.
- European Commission 2017. Erasmus+ ohjelmaopas. Pdf-tiedosto. Julkaistu 20.1.2017. https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sites/default/files/files/resources/erasmus-plus-programme-guide_fi.pdf. Viitattu 14.8.2024.
- European Commission 2023. Europe on the Move – learning mobility opportunities for everyone. Pdf- tiedosto. https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sites/default/files/2023-11/europe-on-the-move-recommendation-COM_2023_719_1_EN.pdf. Viitattu. 29.8.2024
- European Commission julkaisuaika tuntematon. Erasmus+ -ohjelman esittely. Verkkojulkaisu. <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/fi/about-erasmus/what-is-erasmus>. Viitattu 14.8.2024.
- Garam, I. 2012. Faktaa 1A/2012: Kansainvälisyys osana korkeakouluopintoja. CIMO. Pdf-tiedosto. https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/24635_faktaa_1a_2012.pdf. Viitattu 15.10.2024.
- Korhonen, J. 2024. RestoPartners2024. Resto Partner Universities. Savonia-Ammattikorkeakoulu. Reppu, opiskelijoiden intranet. https://amksavonia-my.sharepoint.com/:p:/g/personal/jorma_korhonen_savonia_fi/EcxQKhbUroRDnMC4CcD2nQoBsyH3acozVdO77AIo4MU9HA?e=RkU-bEM&nav=eyJzSWQiOjI1OCwiY0kiIjozNzQyOTc2MjE0fQ. Viitattu 19.9.2024.
- Korkeakoulujen tietomalli 2013. Opiskelijaliikkuvuus. Verkkojulkaisu. Päivitetty 23.1.2013. <https://kasitemalli.csc.fi/Opiskelijaliikkuvuus.html>. Viitattu 22.7.2024.
- Kylmä, J., Juvakka, T. 2012. Laadullinen terveystutkimus. Helsinki: Edita Publishing Oy 2012.
- Launikari, M. 2023. Blogi. Ajatuksia kansainvälisestä osaamisesta – Erillinen taito vai jotain muuta? <https://journal.laurea.fi/ajatuksia-kansainvalisesta-osaamisesta-erillinen-taito-vai-jotain-muuta/#0aa77391>. Viitattu 15.10.2024
- Launikari M. 2024. Blogi. Korkeakouluhenkilöstön osallistuminen kansainväliseen liikkuvuuteen. <https://journal.laurea.fi/korkeakouluhenkiloston-osallistuminen-kansainvaliseen-liikkuvuuteen/#0aa77391>. Viitattu 15.10.2024

Liimatainen, K. julkaisuaika tuntematon. Savonia-ammattikorkeakoulu. Musiikki ja Tanssi. Kansainvälinen toiminta. Reppu, opiskelijoiden intranet. <https://amksavonia.sharepoint.com/sites/reppu-musiikki-tanssi/SitePages/Kansainv%C3%A4linen-toiminta.aspx>. Viitattu 18.9.2024.

Metsämuuronen, J. 2006. Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä. Gummerus Kirjapaino Oy, Vajaakoski 2007.

Mähönen, R. julkaisuaika tuntematon. Kansainvälisyys Muotoilussa. Savonia-ammattikorkeakoulu. Reppu, opiskelijoiden intranet. <https://amksavonia.sharepoint.com/sites/reppu-kansainvalisyys/SitePages/Muotoilun-kan.aspx>. Viitattu 19.9.2024.

Nordplus 2020. Verkkojulkaisu. <https://www.nordplusonline.org/about/nordplus/>. Viitattu 2.9.2024.

Oksanen, V. julkaisuaika tuntematon. Savonia-ammattikorkeakoulu. Liiketalous. Kansainvälisyys. Reppu, opiskelijoiden intranet. <https://amksavonia.sharepoint.com/sites/reppu-liiketalous/SitePages/Liiketalou.aspx>. Viitattu 18.9.2024.

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2020. Yhteistyössä maailman parasta. Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisyyden edistämisen linjausten 2017–2025 seuranta ja kehittäminen. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2020:14. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162059/OKM_2020_14.pdf?sequence=4&isAllowed=y. Viitattu 22.7.2024.

Opetushallitus 2022. Korkeakoulujen opiskelijaliikkuvuus on elpynyt koronan jäljiltä – yhä harvempi vaihtoon lähtijä opiskelee ammattikorkeakoulussa. <https://www.oph.fi/fi/uutiset/2022/korkeakoulujen-opiskelijaliikkuvuus-elpynyt-koronan-jaljilta-yha-harvempi-vaihtoon>. Viitattu 21.11.2024

Opetushallitus 2023. Keskustelupaperi kansainvälisen opiskelijaliikkuvuuden lisäämiseksi. pdf-tiedosto. <https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Keskustelupaperi%20kv-liikkuvuudesta%20opetusvararehtoreille%2030.11.2023.pdf>. Viitattu 27.08.2023.

Opetushallitus 2024a. Kansainvälisyys. Kansainvälistymispalvelut organisaatioille. Nordplus. Nordplus korkeakoulutus. Verkkojulkaisu. <https://www.oph.fi/fi/ohjelmat/nordplus-korkeakoulutus>. Viitattu 2.9.2024.

Opetushallitus 2024b. Kansainvälisyys. Nordplus. <https://www.oph.fi/fi/kansainvalisyys/kansainvalistymispalvelut-organisaatioille/nordplus>. Viitattu 2.9.2024.

Opetushallitus 2024c. North2north – opiskelijavaihtoa pohjoisilla alueilla. Verkkojulkaisu. <https://www.oph.fi/fi/ohjelmat/north2north-opiskelijavaihtoa-pohjoisilla-alueilla>. Viitattu 3.9.2024.

Saari, J. Koivuranta, S. & Nevalainen, E. 2023. Opetushallinto. Eurostudent VIII – opiskelijatutkimus 2022. Tutkimus. Opetus- ja kulttuuriministeriö. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-988-2>. Viitattu 5.9.2024.

Savonia 2020. Savonian strategia 2021–24. Kestävän kasvun kumppanina. Pdf-tiedosto. <https://www.savonia.fi/app/uploads/2020/12/Savonian-strategia-2021-2024-tiivistelma.pdf>. Viitattu 2.10.2024.

Savonia 2024. Yli 1500 uutta opiskelijaa aloittaa syksyllä opiskelun Savonia-ammattikorkeakoulussa. Blogi. <https://www.savonia.fi/uutiset/yli-1500-uutta-opiskelijaa-aloittaa-syksylla-opiskelun-savonia-ammattikorkeakoulussa/>. Viitattu 25.10.2024.

Savonia-ammattikorkeakoulu 2022. Olemme kehittämässä tulevaisuuden korkeakoulutusta Euroopassa! Facebook-päivitys 1.8.2022. https://www.facebook.com/SavoniaAMK/photos/a.141950352522053/5550737278309973/?type=3&locale=ms_MY. Viitattu 22.9.2024.

Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon a. Kansainvälisyys. Kansainväliset kumppanuudet. Savonia-ammattikorkeakoulu. Internet-lähde. <https://www.savonia.fi/tutustu-savoniaan/tieto-savoniasta/kansainvalisyys/#:~:text=Savonia%20hy%C3%B6dynt%C3%A4%C3%A4%20mm.,Human%20Security%20%2Dverkostoon>. Viitattu 5.9.2024.

Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon b. Kansainvälisyys. Opiskelijoiden Intranet Reppu. <https://amksavonia.sharepoint.com/sites/reppu-kansainvalisyys>. Viitattu 24.10.2024.

Savonia-ammattikorkeakoulu julkaisuaika tuntematon c. Verkkosivu. <https://www.savonia.fi/>. Viitattu 9.11.2014.

Savonian viestintä 2024. Savonian strategia 2024–28. pdf tiedosto. <https://www.savonia.fi/app/uploads/2024/08/Savonia-Strategia-2025-2028-FINAL.pdf>. Viitattu 2.10.2024.

Studentum julkaisuaika tuntematon. Oppilaitokset. <https://www.studentum.fi/koulutukset/savonia-ammattikorkeakoulu/?educationTypeId=224&placeId=85884#Educations>. Viitattu 8.11.2024.

Suomi ulkomailla julkaisuaika tuntematon. Espanja. Suomen ulkoministeriö. <https://finlandabroad.fi/web/esp/kahdenväliset-suhteet>. Viitattu 7.11.2024.

Takkunen, S. 2024. Tekniikan partnerikorkeakoulut-2022–27. Savonia-ammattikorkeakoulu. Reppu, opiskelijoiden intranet. https://amksavonia.sharepoint.com/:x/r/sites/reppu-tekniikka/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7BA0D574D9-C421-4359-811E-D64B60B8AC93%7D&file=Tekniikan-partnerikorkeakoulut-2022-27.xlsx&action=default&mobileredirect=true. Viitattu 22.9.2024.

Tilastokeskus 2024. Suomalaisten matkailu. Ulkomaanmatkat kohdemaittain 2012–2024. https://pxdata.stat.fi/PxWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__smat/statfin_smat_pxt_13gp.px/table/tableViewLayout1/. Viitattu 5.11.2024.

Tähtinen, J., Laakkonen, E. & Broberg, M. 2011. Tilastollisen aineiston käsittelyn ja tulkinnan perusteita. Kirja. Turku: Turun yliopiston kasvatustieteiden litos ja Opettajankoulutuslaitos.

UARctic 2022. UARctic Thematic Networks. UARctic Thematic Networks Activities 2022. Pdf-tiedosto. <https://www.uarctic.org/media/42nlsggm/uarctic-thematic-networks-activities-2022.pdf>. Viitattu 3.9.2024.

UARctic 2024. UARctic OnePagers 2024. north2north: Student Mobility. Student Mobility Details. Pdf-tiedosto. <https://www.uarctic.org/media/pumgiyqe/uarctic-onepagers-2024-north2north-student-mobility>. Viitattu 3.9.2024.

UARctic julkaisuaika tuntematon a. Activities. north2north. Can I Be a north2north Student? Verkkojulkaisu. <https://www.uarctic.org/activities/north2north/can-i-be-a-north2north-student/>. Viitattu 3.9.2024.

UARctic julkaisuaika tuntematon b. Members. Participate. north2north. Verkkojulkaisu. <https://www.uarctic.org/members/participate/north2north/>. Viitattu 3.9.2024.

Vilkka, H. 2007. Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet. pdf-tiedosto. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-0099-9>. Viitattu 22.11.2024.

Vipunen julkaisuaika tuntematon a. Opetushallinnon tilastointipalvelu. Kansainvälisyys. <https://vipunen.fi/fi-fi/amk/Sivut/Kansainv%C3%A4lisyys.aspx> Viitattu 11.9.2024.

Vipunen julkaisuaika tuntematon b. Opetushallinnon tilastointipalvelu. Tutkinto-opiskelijoiden kansainvälinen liikkuvuus. https://vipunen.fi/fi-fi/_layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/AMK-opiskelijoiden%20ja%20harjoittelijoiden%20kansainv%C3%A4linen%20liikkuvuus%20-%20ammattikorkeakoulu.xlsb. Viitattu 14.8.2024.

LIITE 1: KYSELYLOMAKE

SAVONIA
ammattikorkeakoulu

Opiskelijavaihtoon osallistumisen motiivit ja esteet

Millä koulutusallalla opiskelet?

- Liiketalouden ala
- Luonnonvara-ala
- Matkailu- ja ravitsemisala
- Muotoilu
- Musiikki- ja tanssi
- Tekniikan ala
- Sosiaali- ja terveysala

Millä kampuksella opiskelet?

- Iisalmi
- Kuopio
- Varkaus

Millä vuosikursilla opiskelet?

- Ensimmäisellä
- Toisella
- Kolmannella

Oletko?

- Lähiopetuksessa
- Monimuotototeutuksessa

Tallenna ja jatka myöhemmin

Seuraava

1 / 5

SAVONIA

ammattikorkeakoulu

Opiskelijavaihtoon osallistumisen motiivit ja esteet

Oletko harkinnut osallistumista Savonian tarjoamiin kansainvälisiin vaihtoihin? (Lyhyet vaihdot 1-3 vk, pitkät vaihdot yli 3kk tai työharjoittelu ulkomailla)

- Kyllä
 En
 Olen jo aikaisemmin osallistunut

Tallenna ja jatka myöhemmin

Edellinen Seuraava

2 / 5

SAVONIA

ammattikorkeakoulu

Opiskelijavaihtoon osallistumisen motiivit ja esteet

Mitkä vaihdot kiinnostavat sinua? (Voit valita useita vaihtoehtoja)

- Intensiivivaihto ulkomailla, alle 3 viikkoa
 Pitkä opiskeluvaihto (Tyypillisesti lukukausi tai -vuosi, 3-12 kk)
 Työharjoittelu ulkomailla

Mitkä maat olisivat mieluisia vaihtokohteita? (Voit mainita useamman vaihtoehdon.)

Kuinka tyytyväinen olet Savonian nykyisiin vaihtomahdollisuuksiin?

- En ollenkaan Ei Erittäin tyytyväinen
 tyytyväinen Tyytymätön mielipidettä Tyytyväinen tyytyväinen
-

Vapaa sana Savonian opiskelijavaihtomahdollisuuksista:

Tallenna ja jatka myöhemmin

Edellinen Seuraava

3 / 5

SAVONIA

ammattikorkeakoulu

Opiskelijavaihtoon osallistumisen motiivit ja esteet

Kertoisitko miksi et ole kiinnostunut osallistumaan opiskelijavaihtoon? (Voit valita useamman vaihtoehdon.)

- Ei kiinnostavia vaihtokohteita
- Ei omalle alalle sopivia vaihtokohteita
- Taloudelliset syyt
- Elämän tilanne, esim. perhetilanne
- Liian vähän tietoa vaihtokohteista, apurahoista, opinnoista ulkomailla
- Maailman nykytilanne
- Terveydelliset syyt
- Muu syy

Kuinka tyytyväinen olet Savonian nykyisiin vaihtomahdollisuuksiin?

En ollenkaan tyytyväinen	Tyytymätön	Ei mielipidettä	Tyytyväinen	Erittäin tyytyväinen
☐	☐	☐	☒	☐

Vapaa sana Savonian opiskelijavaihtomahdollisuuksista:

Tallenna ja jatka myöhemmin

Edellinen

Seuraava

SAVONIA

ammattikorkeakoulu

Opiskelijavaihtoon osallistumisen motiivit ja esteet

Kertoisitko minkälaisiin vaihtoihin olet osallistunut? (Voit valita useamman vaihtoehdon.)

- Intensiivivaihto ulkomailla, alle 3 viikkoa
 Pitkä opiskeluvaihto (Tyypillisesti lukukausi tai -vuosi, 3-12 kk)
 Työharjoittelu ulkomailla

Mikä sai osallistumaan vaihtoon?

- Halusin haastaa itseäni
 Hyvä vaihtoehto nähdä maailmaa
 Tarvitsin maiseman vaihdosta
 Kielen oppiminen/harjoittelu kohde maassa
 Vaihtokohde tarjosi mielenkiintoisia kursseja
 Verkostoitua kansainvälisesti
 Uuden oppiminen
 Uudet kokemukset
 Muu syy

Osallistuisitko uudelleen opiskelijavaihtoihin?

- Kyllä
 En

Vapaa sana Savonian opiskelijavaihtomahdollisuuksista:

Tallenna ja jatka myöhemmin

Edellinen

Lähetä

SAVONIA

International mobility in Savonia: What are the students interested in and what do they see as the challenges?

What is your Bachelor's degree program?

- Bachelor of Business Administration, International Business
- Bachelor of Engineering, Information Technology
- Bachelor of Engineering, Mechanical Engineering
- Bachelor of Engineering, Industrial Management
- Bachelor of Health Care, Registered Nurse

Where is your home campus?

- Iisalmi
- Kuopio
- Varkaus

What year of study are you in?

- In the first
- In the second
- In the third

Save & continue later

Next

1 of 5

SAVONIA

International mobility in Savonia: What are the students interested in and what do they see as the challenges?

Have you considered participating in international exchanges offered by Savonia? (Short exchanges 1-12 weeks, long exchanges over 3 months or work placement abroad)

- Yes
- No
- I have already participated

Save & continue later

Previous

Next

2 of 5

SAVONIA

International mobility in Savonia: What are the students interested in and what do they see as the challenges?

Which exchange opportunities are you interested in? (You can choose several options)

- Short exchanges, under 3 weeks
- Long study exchange (Typically a semester or year, 3-12 months)
- Internship Abroad

Which countries would be ideal exchange destinations? (You can mention more than one option.)

How satisfied are you with the exchange opportunities and destinations that Savonia offers?

- Not at all satisfied A little dissatisfied No opinion Partly satisfied Very Pleased
-

Feel free to leave any other comments regarding International Exchange at Savonia:

Save & continue later

Previous

Next

3 of 5

SAVONIA

International mobility in Savonia: What are the students interested in and what do they see as the challenges?

Can you tell us why you are not interested in international exchange? (You can choose more than one)

- Not pleasant/interesting destinations
- No exchange places suitable for your field
- Economic reasons
- Life situation. For example, Children.
- Not enough information about exchange destinations, scholarships or studies abroad.
- World political situation.
- Health concerns.
- Other reasons

How satisfied are you with the exchange opportunities and destinations that Savonia offers?

Not at all satisfied A little dissatisfied No opinion Partly satisfied Very Pleased

Feel free to leave any other comments regarding International Exchange at Savonia:

Save & continue later

Previous

Next

SAVONIA

International mobility in Savonia: What are the students interested in and what do they see as the challenges?

Can you tell us what kind of exchanges have you participated in? (You can choose more than one option.)

- Short exchanges, under 3 weeks
- Long study exchange (Typically a semester or year, 3-12 months)
- Internship Abroad

What prompted you to participate in the exchange?

- Challenge myself
- A good chance to see the world
- A change of scenery
- Language learning/practice
- Interesting courses
- Get international networks
- Learning something new
- New experiences
- Other reason

A free word about Savonia's student exchange opportunities:

Save & continue later

Previous

Submit

LIITE 2: HAASTATELURUNKO

Laadullinen haastattelu kysymyksiä:

Kysymysrunko laadulliseen haastatteluun:

PERUSTIETO

- Millä koulutusosalalla ja vuosikurssilla opiskelet ja millä kampuksella?
- Kertoisitko vaihtokokemuksestasi? Miten vaihto sujui jne. Lähtisitkö uudestaan? / Oletko miettinyt vaihtoon lähtöä? Jos et ole, haluaisitko kertoa syitä?

VAIHDON VETOVOIMATEKIJÄT JA ESTEET YLEISESTI

- Mitkä ovat syitä miksi lähdit vaihtoon? / Mitkä asiat vaihtoon lähdössä houkuttavat?
- Mitkä asiat näet esteenä vaihtoon lähdölle? / Mitkä asiat näet esteenä tai haasteina kansainvälisiin vaihtoihin osallistumisessa?

VAIHTO-OHJELMAT

- Miten päädyit valitsemaasi vaihtomuotoon? / Mikä vaihto-ohjelma olisi sinulle kiinnostava ja miksi päätyisit juuri siihen vaihtomuotoon? (Yli 3kk vaihdot, viikon intensiivivaihdot, harjoittelu ulkomailla) *(Kysytään siksi, jotta tiedetään mitkä vaihto-ohjelmat ovat vetovoimaisimpia)*
- Onko jokin tietty vaihtomuoto, johon et haluaisi tai voisi osallistua jonkin esteen takia?

VAIHTOKOhteiden VETOAVUUS

- Mitkä asiat vaihtokohteessa sinua kiinnostavat ja miten päädyit vaihtokohteeseesi? / Mikä olisi mieleinen vaihtokohde? (esim. ilmasto, opintotarjonta, kulttuuri tms.)
- Onko olemassa asioita, jotka vaihtokohteessa voisivat vaikuttaa kielteisesti päätökseen? *(Esim. Turvallisuuskysymykset, huono englannin kielen taito etc.)*
- Millaiseksi koet Savonian vaihtotarjonnan/mahdollisuudet ja niistä tiedottamisen? Entä KV-koordinaattorit? Onko kiinnostavia kohteita?
- Mitä vaihtoprosessissa olisi voinut parantaa?
- *Olisiko vielä jotain mikä ei tullut haastattelussa ilmi tai josta haluaisit vielä keskustella?*

(Kysymyksiä, jos haastateltava on käynyt jo vaihdossa?)

- Osallistuisitko uudelleen vaihto-ohjelmiin? Jos osallistuisit, miksi ja jos et osallistuisi, miksi et?
- Mitä vaihtoprosessissa olisi voinut parantaa?
- Miksi valitsit juuri kyseisen vaihtomuodon? (Miksi valitsit esim. Lyhyemmän pidemmän sijaan tms.)
- Mitä näet syinä siihen, miksi jotkut ihmiset eivät lähde vaihtoon?

(Kysymyksiä, jos haastateltava ei ole käynyt vaihdossa?)

- Oletko miettinyt vaihto-ohjelmaan osallistumista? Jos olet, mikä/mitkä seikat ovat estäneet lähtemästä vai mietitkö kenties vielä osallistumista?
- Koetko KV-koordinaattorit kannustaviksi ja rohkaiseviksi?
- Millaiseksi koet kampuksesi kansainvälisen toiminnan ja kansainväliset mahdollisuudet?
- Millaiseksi koet alasi vaihtomahdollisuudet?